

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 387

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

61. évfolyam

2018. október 25.

Tartalom

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

Az RB 130. plenáris ülése, 2018.07.04. – 2018.07.05.

2018/C 387/01	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A keleti partnerség céljai 2020-ra: a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása	1
2018/C 387/02	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Cselekvési terv a nyilvános terek védelmének javítására . .	5
2018/C 387/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménytervezete – Az uniós városfejlesztési menetrend végrehajtásának értékelése	8
2018/C 387/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határregióiban	14
2018/C 387/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Helyi és regionális szintű ösztönzők az egészséges és fenntartható étrendek népszerűsítésére	21
2018/C 387/06	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A gazdasági és monetáris unió reformjára irányuló javaslatok (2017. december)	27
2018/C 387/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Közbeszerzési csomag	37
2018/C 387/08	A Régiók Európai Bizottsága előzetes véleménye – Éghajlat-politikai irányítás 2020 után: európai és globális perspektíva – hozzájárulás az UNFCCC részes feleinek 24. konferenciájához	42

III Előkészítő jogi aktusok

SZÁMVEVŐSZÉK

Az RB 130. plenáris ülése, 2018.07.04. – 2018.07.05.

2018/C 387/09	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az élelmiszer-ellátási láncban előforduló tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok	48
2018/C 387/10	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételek	53
2018/C 387/11	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése	70

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 130. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2018.07.04. – 2018.07.05.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A keleti partnerség céljai 2020-ra: a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása

(2018/C 387/01)

Előadó: Sören HERBST (DE/EPP), Magdeburg tartományi főváros képviselő-testületének tagja**Referenciaszöveg:** A keleti partnerség 2017. november 24-i csúcstalálkozójának közös nyilatkozata, 1. melléklet: „A 2020-ra kitűzött 20 cél”**POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözlí a keleti partnerség 2017. november 24-i brüsszeli csúcstalálkozójának közös nyilatkozatában elfogadott, 2020-ra kitűzött 20 célt, és örömdetesnek tartja az abban hangsúlyozott tényt, hogy a helyi és regionális önkormányzatok „A keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak konferenciája” (CORLEAP) munkájában való részvételükkel aktívan hozzájárulnak a keleti partnerség céljainak eléréséhez;
2. üdvözlí „A 2020-ra kitűzött 20 cél” megvalósításának 2018. március 12-én elindított új intézményi struktúráját, amely úgy épül fel, hogy néhány átfogó probléma kezelése mellett erősebb gazdaságot és kormányzást, erőteljesebb összekapcsoltságot és erősebb társadalmat alakítson ki ezekben az országokban;
3. hangsúlyozza, hogy az EU és a keleti partnerség egyes tagállamai közötti differenciált együttműködés döntő jelentőséggel bír ezen országok demokratikus, gazdasági és civil társadalmi fejlődése szempontjából, mivel a hat keleti partnerország minden politikai, gazdasági és társadalmi területen számos közös jellemzővel rendelkezik, ugyanakkor jelentős különbségeket is mutat;
4. rámutat, hogy a helyi és regionális önkormányzatok – a polgárokhoz való közelségük és az önkormányzati rendszer keleti partnerországokban lezajlott reformja miatt – kiemelkedő szerepet játszanak a 2020-ra kitűzött 20 cél sikeres elérésében;
5. rámutat, hogy a Krím Oroszországi Föderáció általi jogellenes annektálása és az Oroszország által az ukrainai Donyeck és Luhanszk térségében támogatott háború az ukrán lakosságra és az egész államra nézve súlyos társadalmi következményekkel járt, amelyeket csak az EU és a nyugati partnerek támogatásával tudtak kezelni;
6. emlékeztet arra, hogy Ukrajna sajnos a keleti partnerségnek nem az egyetlen olyan országa, amelynek konfliktusa van a keleti partnerség egy másik országával vagy egy harmadik országgal; megismétli ezért, hogy az EU támogatja valamennyi partnerország függetlenségét, szuverenitását és területi integritását, és teljes mértékben követi az 1975-ös Helsink Záróokmányban, az 1990-es Párizsi Chartában és az ENSZ Alapokmányában foglalt elveket, célkitűzéseket és kötelezettségvállalásokat;

7. kéri, hogy a nemzetközi jog elveiből és normáiból kiindulva ismét tegyenek erőfeszítéseket a régióbeli megoldatlan konfliktusok békés rendezésének előmozdítására; a konfliktusok megoldása, a bizalomépítés és a jószomszédi kapcsolatok elengedhetetlenek a gazdaság és a társadalom fejlődéséhez és az együttműködéshez;

Az intézmények megerősítése és a jó kormányzás

8. rámutat, hogy a helyi önkormányzatoknak az állami intézmények megerősítését és a jó kormányzás megteremtését célzó reformja a keleti partnerországok prioritásai közé tartozik. A Helyi Önkormányzatok Európai Chartáját a Moldovai Köztársaság és Ukrajna 1997-ben, Örményország és Azerbajdzsán 2002-ben, illetve Grúzia 2004-ben már aláírta. Belarusz nem tagja az Európa Tanácsnak, és a Chartát sem írta alá;

9. kéri, hogy a decentralizációs reformokat a hatékonyság érdekében minden kormányzati szinten hathatós korrupcióellenes intézkedések kísérjék, így biztosítva, hogy a határozottabb és bizalmat érdemlő kormányzás kedvező hatással legyen a polgárok mindennapjaira;

10. üdvözli, hogy a 2020-ra kitűzött 20 cél között kifejezetten szerepel a közigazgatási reform végrehajtása, és úgy véli, hogy a jó minőségű statisztikai adatokkal szolgáló, helyi és regionális szinten készült hivatalos statisztikákat nyílt hozzáféréssé adatokként hozzáférhetővé kell tenni a keleti partnerországokban, helyi és regionális szinten;

11. hangsúlyozza, hogy a hivatalos minőségi statisztikák segítenek jobban megérteni a társadalmi, gazdasági és ökológiai összefüggéseket, valamint lehetővé teszik a tényeken alapuló politikai és gazdasági döntéshozatalt és a polgárok politikai folyamatokban való szerepvállalásának előmozdítását; ezen a téren gyakorlati támogatást szorgalmaz olyan, hosszú távú projektek formájában, amelyek a – mindenekelőtt a szubnacionális szintre vonatkozó – hivatalos statisztikák megszerzéséhez kapcsolódó jelenlegi nehézségek leküzdését célozzák, és felhívja a figyelmet a hatáskörmegosztást vizsgáló honlapra, amelynek a Régiók Európai Bizottsága a fejlesztője és gazdája, és amely áttekinti az intézményi és költségvetési decentralizáció szintjeit az EU-ban és a szomszédos országokban;

12. ezzel kapcsolatban rámutat, hogy a hivatalos statisztikai adatoknak a helyi önkormányzatok reformja keretében történő, állami hatóságok általi gyűjtése, feldolgozása és rendelkezésre bocsátása jelentős gazdasági lehetőséget kínál, egyrészt arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hatékonyan felmérhessék a saját önkormányzatukban rejlő gazdasági potenciált, másrészt arra is, hogy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) megtalálhassák saját piaci részüket, és helyi és regionális szinten hozzájáruljanak a fenntartható gazdasági növekedéshez. Ezenfelül rendkívül értékes és megbízható adatokkal hozzájárulnak a korrupció megelőzéséhez és a korrupció elleni hatékony küzdelemre szolgáló mechanizmusok kidolgozásához is. Ráadásul az összegyűjtött adatok a gazdasági intézmények által végzett számos elemzés kiindulópontjaként szolgálnak, ami a keleti partnerországokon belüli kutatást is erősíti;

13. szorgalmazza, hogy tűzzék napirendre a helyi szintű állami költségvetés hatékony és eredményes kezelésének témáját, és a közpénzek célirányos és hatékony felhasználásának garantálása érdekében határozzanak meg a helyi költségvetés belső és külső ellenőrzésére vonatkozó követelményeket. A polgároknak a független ellenőrzésben történő részvétele a helyi hatóságok azzal kapcsolatos kapacitását hivatott támogatni, hogy meg tudják ítélni saját teljesítményüket, a programokat és a szolgáltatások minőségét, valamint azokat a polgárok igényeihez tudják igazítani;

14. ajánlja, hogy a részvételen alapuló költségvetés formájában támogassák a helyi és regionális önkormányzatok állami költségvetésén belüli polgári szerepvállalást, hogy a polgárok szerepet vállalhassanak és részt vehessenek az állami források kezelésében, valamint kifejezhessék a közkiadásokkal kapcsolatos preferenciáikat;

Mobilitás és az emberek közötti kapcsolatok

15. üdvözli, hogy a keleti partnerországok részt vehetnek olyan programokban – köztük az Erasmus+, a Kreatív Európa, a COSME és a Horizont 2020 programban – amelyek több cserelehetőséget kínálnak az egyetemek, a közigazgatási rendszer, a vállalkozások és a kutatók számára, és szorgalmazza, hogy e programokkal kapcsolatban helyi és regionális szinten több tájékoztató projektet támogassanak, különös tekintettel arra, hogy egyes keleti partnerországokban csak a nemzetközi támogatási programok kínálnak platformot a cserekapcsolatokhoz, és némelyikük esetében csak a jelentkezések viszonylag kis része sikeres;

16. kéri, hogy ne csak az alaptudományok, hanem a bölcsészettudományok terén is támogassák a (csere)programokat, amelyek hozzájárulnak a keleti partnerországok politikai, társadalmi és kulturális fejlődésének jobb megértéséhez, valamint lehetővé teszik a kutatási módszerekkel kapcsolatos tapasztalatcserét és a kutatók európai kutatási rendszerekbe való bekapcsolódását;

17. aggodalmát fejezi ki a 2020-ra kitűzött 20 célban foglalt azon kijelentés miatt, miszerint a keleti partnerországokban az egyetemek hálózatainak csak az oktatási tevékenységekre (tanításra) kellene összpontosítaniuk;

18. e tekintetben nyomatékosan ajánlja, hogy a keleti partnerországokban az egyetemeken belül ne csak az oktatási tevékenységek javítását mozdítsák elő, hanem a kutatási módszerekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok és a tudományos írások konkrét projektek keretében történő megosztása révén a kutatási tevékenységeket is támogassák;

19. ezzel összefüggésben rámutat, hogy a főbb szereplők – egyetemek, kutatóintézetek, civil társadalmi szervezetek, például különböző szellemi műhelyek és a kkv-k – közötti cserekapcsolatok hozzájárulhatnak a pozitív szinergiák létrejöttéhez, amiből az egész kutatási és innovációs terület profitálhat;

20. egyetért azzal, hogy a helyi önkormányzatok reformja és a decentralizáció kedvező hatással van a helyi és regionális költségvetésekre és rengeteg lehetőséget kínál a kutatás és az innováció helyi és regionális szintű támogatására;

21. megfontolandónak tartja, hogy a vállalkozási projektek ne csak fiatalokra vonatkozzanak, hanem a felnőttekre és különösen a nőkre is irányuljanak;

22. ezzel összefüggésben konkrét intézkedéseket szorgalmaz a szociális vállalkozásnak – mint a fiatalok és a felnőttek helyi és regionális szintű, nem formális oktatása egyik formájának – fejlesztése érdekében, amely megoldja a helyi szintű problémákat, jövedelmet biztosít, munkahelyeket teremt és helyben támogatja a szociális innovációkat;

23. rámutat, hogy a cserét nemcsak a keleti partnerországok és az Unió között, hanem az egyes keleti partnerországokon belül is támogatni kell, mivel ezekre az országokra mobilitás tekintetében a viszonylagos passzivitás jellemző, ami az egyes országokon belüli előítéletek és sztereotípiák megszilárdulásához vezet és teret enged a félretájékoztatásnak;

24. szükségesnek tartja, hogy támogassák az ilyen befelé irányuló régióközi csereprogramokat, különösen Ukrajnában, mivel az országot az Oroszországi Föderáció részéről tartós katonai agresszió és állandó félretájékoztatás sújtja;

Gazdasági fejlődés és piaci lehetőségek

25. üdvözlí, hogy a keleti partnerországok részt vehetnek a kkv-kat segítő COSME programban;

26. hangsúlyozza ezzel kapcsolatban, hogy Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia eddig még nem vett részt a programban, és a projektek száma Ukrajnában, Moldovában és Belaruszban viszonylag alacsony (1–8 projekt), és azok is jórészt a fővárosokra koncentrálódnak;

27. határozottan úgy véli, hogy e programot tovább kell fejleszteni, és annak a keleti partnerországok regionális és helyi kkv-ira – köztük a fővárostól távolabb működő kkv-kra – kellene összpontosítania. Ezek a programok helyi és regionális szinten támogatják majd a kkv-kat és járulnak hozzá a fenntartható növekedéshez;

28. hangsúlyozza, hogy az uniós regionális és helyi önkormányzatok szempontjából nagyon fontos a vállalkozói és szakmai szövetségek, valamint a regionális és helyi kamarák (pl. kereskedelmi és iparkamarák, műszaki kamarák) támogatása, mivel ezek az intézmények megkönnyítik az európai rendszerekbe való beilleszkedést és hozzájárulnak a tisztességes verseny kultúrájának megteremtéséhez, ami ugyancsak elősegítené a korrupció elleni küzdelmet;

29. ismételten rámutat, hogy támogatni kell a szociális vállalkozásokat, mivel helyi és regionális szinten fellendítik a gazdasági fejlődést és új munkahelyeket teremtenek;

30. fontosnak tartja, hogy az innováció terén támogassák a kkv-kat, valamint előmozdítsák a vállalkozás és a kutatás közötti szinergiákat;

31. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nem elegendő csupán a gazdaságfejlesztési stratégiák végrehajtása során támogatni – ahogy azt a 2020-ra kitűzött 20 cél estében is megfogalmazták –, hanem már a stratégiák kidolgozási szakaszában is szakmai támogatást kell nyújtani számukra;

Általános célkitűzések

32. ahogy a célok ismertetésében is szerepel, azt várja, hogy az érintett országok tegyenek nagyobb erőfeszítéseket a jogállamiság és az igazságügy erősítésére, garantálják az alapvető jogokat, szabadságokat és a biztonságot, továbbá deklarálják a kisebbségek védelmét és a nemek közötti egyenlőséget, kitérve a kapcsolati erőszak kezelésére is;

33. hangot ad azon véleményének, hogy a keleti partnerországokban a civil társadalom döntő szerepet játszik a társadalom demokratikus fejlődésében, és a kormányoknak komoly és fontos partnereként kellene kezelniük őket;

34. rámutat, hogy a helyi önkormányzatokat és a decentralizációs reformot illetően az új demokratikus erők és a vezető tisztségviselők fontos szerepet töltenek be a demokratikus folyamatokban, és célzott intézkedésekkel kell támogatni őket;
35. hangsúlyozza, hogy javítani kell a közigazgatási eljárások minőségét, és ezzel összefüggésben kéri, hogy a közigazgatási gyakorlatokkal kapcsolatos európai normák megosztásának javítása érdekében hozzanak létre egy hospitálási programot a regionális és helyi önkormányzatok szintjén a közigazgatásban dolgozók számára;
36. arra kéri ezzel kapcsolatban az Európai Bizottságot, hogy egy módosított formában újból vezesse be a helyi közigazgatást támogató eszközt, ahogy azt „Az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata” című, 2016. októberi RB-véleményben ⁽¹⁾ is kifejtette;
37. nyomatékosan ajánlja, hogy támogassák a civil társadalmi intézményeken, például a szellemi műhelyeken és kutatóintézeteken belüli kutatási munkát, amelyek az egyes keleti partnerországokban elemzéseikkel gazdagítják a politikai párbeszédet és a főbb politikai és gazdasági szereplők számára gyakorlatközpontú javaslatokkal könnyítik meg a döntéshozatalt;
38. hangsúlyozza, hogy minden keleti partnerországban döntő fontosságú a kisebbségek védelme, amely az egyéneknek a régiójukkal, valamint ezzel együtt a rájuk jellemző összes kulturális, szociális és társadalmi jellegzetességgel való azonosulása szempontjából kiemelkedő jellemzőként szolgál;
39. szükségesnek tartja, hogy támogassák a nem kereskedelmi helyi és regionális média létrehozását és a meglévő orgánumok fenntartását, valamint egy közszolgálati rádiót annak érdekében, hogy előmozdítsák a többszólamú vitát, garantálják a keleti partnerországok polgárainak független tájékozódását, előmozdítsák a színvonalas újságírást és ezáltal hatékonyan fellépjenek a félretájékoztatással szemben;
40. kiemeli a Donyec-medencében élő lakosság sajátos helyzetét, akik analóg vevőkészülékekkel kizárólag az Oroszországi Föderáció által ellenőrzött, többnyire propagandatartalmú adásokat tudnak fogni, és ezért ösztönzi egy uniós technikai támogatási alap létrehozását azon ukrán nem kereskedelmi helyi rádióadók számára, amelyek a Donyec-medence lakosságát a meg nem szállt területekről független információkkal látják el;

Záró megjegyzések

41. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak, amelyek minden területen fel tudnak lépni, különleges szerepük van és különösen fontosnak tartja, hogy támogassák az uniós önkormányzatok és az egyes keleti partnerországok önkormányzatai között városi és regionális partnerségek keretében, valamint az egyes keleti partnerországokon belüli önkormányzatok között megvalósuló cserét;
42. ezzel összefüggésben szorgalmazza, hogy hozzanak létre egy programot az ilyen, uniós önkormányzatok és keleti partnerországok közötti partnerségek bürokráciától mentes kiépítése céljából, gondoskodva egyben arról, hogy a partnerségek megerősítését szolgáló pénzügyi támogatás biztosítása révén több lehetőség nyíljon a program célkitűzéseinek gyakorlati megvalósítására;
43. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2021–2027. évre javasolt többéves pénzügyi keret nem biztosítja azt a nagyobb mennyiségű forrásjuttatást a – más eszközök mellett – az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt majdan felváltó új külső eszköz számára, amelyre a keleti partnerség országai számára kitűzött célokhoz szükség van, noha az EU külső, globális fellépéseire szánt átfogó összegkeretet megemeli;
44. fontosnak tartja, hogy az uniós tagállamok és a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatai konferenciájának (CORLEAP) szerepe ne csak abban merüljön ki, hogy platformként szolgál a csere számára, hanem a partnerek egymásra találásának eredményes segítésétől az egyes projektek megismertetéséig terjedő tevékenységek révén konkrétan támogassa a területi együttműködést; kötelezettséget vállal emellett arra, hogy teljesíti azokat az elvárásokat és megfelel azoknak a várakozásoknak, amelyekkel a partnerek a CORLEAP-re tekintenek, azaz megismerteti a nagyközönséggel a területi együttműködés eredményeit és a benne rejlő lehetőségeket, és érthetőbbé, közismertebbé teszi a polgárok körében a keleti partnerségi politika előnyeit.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 4-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁾ COR-2016-00982-00-00-AC-TRA.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Cselekvési terv a nyilvános terek védelmének javítására

(2018/C 387/02)

Előadó: Jean-François BARNIER (FR/ALDE), Chambon-Feugerolles polgármestere**Referenciadokumentum:** COM(2017) 612 final**POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Megjegyzések

1. megállapítja, hogy az elmúlt években nyilvános tereken vagy a nyilvánosság számára hozzáférhető, magánkézben lévő helyeken elkövetett terrortámadások számos európai városban több száz halálos áldozatot követeltek. E támadások Uniószerre bekövetkezett megismétlődése és súlyossága példa nélkül álló. A támadásokat változó mértékű szervezethez (az elkövetők és a bűntársak száma, profilja, előlelete, állampolgársága, elszigetelt, egyidejű vagy egymást követő, megtervezett vagy véletlenszerű akciók) és az elkövetési módok (robbanószerkezetek, lőfegyverek, szűrő/vágófegyverek, fegyverként használt tárgyak, többek között járművek) és a célként választott – a lehető legváratlanabb vagy szimbolikus – helyszínek változatossága jellemzi. Mindegyik támadásnál a mindennapi élet részét képező, teljesen vagy nagy részben nyitott és közösen használt, sűrűn látogatott és ennek következtében a bűnözési szándéknak különösen kitett tereket vettek célba: ezek a puha célpontok vagy más néven „soft targets”;

2. megjegyzi, hogy a nemzetbiztonság továbbra is a tagállamok felelőssége, de hangsúlyozza, hogy létfontosságú az uniós és nem uniós partnerekkel való együttműködés; üdvözl, hogy a biztonsági erők és a fegyveres erők, az igazságügyi hatóságok, a mentő- és segítőszolgálatok, a képviselők és a civil társadalom mozgósítják erőiket és elkötelezték a terrorizmussal szemben; ezzel összefüggésben kiemeli a helyi képviselők frontvonalbeli szerepvállalásának fontosságát a közvélemény tájékoztatásában és a terrorizmus társadalmi integráció és a merényleteket követő közösség-újraépítés révén történő megelőzésében;

3. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak a nyilvános terek védelmének javítására irányuló cselekvési terve teljes mértékben illeszkedik az európai biztonsági programhoz (és „a terrorizmus elleni küzdelem és a hatékony és valódi biztonsági uniós előkészítésének érdekében” a program megvalósításáról szóló 2016-os európai bizottsági közleményhez), továbbá a 2015 és 2020 közötti időszakra elfogadott belső biztonsági stratégiához, valamint a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló európai uniós stratégiához;

4. hangsúlyozza, hogy a terrorizmus elleni küzdelem, a legális migráció kezelése és az erőszakos radikalizálódás megelőzése alapvetően tagállami hatáskörben kell, hogy maradjon, de a helyi, európai és nemzetközi együttműködés is elengedhetetlen a helyzet hatékony kezeléséhez ⁽¹⁾. Ezért az információk és a legjobb gyakorlatok fokozott megosztását szorgalmazza az EU-n belül;

5. emlékeztet arra, hogy a kritikus infrastruktúrák védelmére vonatkozó 2006-os európai program és az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint fokozott védelmük szükségességének értékeléséről szóló 2008-as irányelv figyelembe veszi az energia- és a közlekedési ágazat egyes „kemény célpontjait”;

6. megállapítja, hogy a terv felsorolja a finanszírozásokat, valamint a bevált gyakorlatok és a szerzett tapasztalatok megosztására szolgáló, már bevezetett mechanizmusokat, továbbá újabbakat mutat be, amelyek többé-kevésbé összekapcsolják a helyi hatóságokat a tagállamok nemzeti hatóságaival. Üdvözl, hogy a terv támogatja a polgárok és a kritikus infrastruktúrák védelmét szolgáló uniós szintű együttműködés hozzáadott értékének tudatosítását;

Prioritások

7. újból megerősíti, hogy az EUSZ 3. cikkének (2) bekezdése értelmében az Európai Unió célja az, hogy egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínáljon polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul;

⁽¹⁾ Az RB véleménye: „A radikalizálódás és az erőszakos szélsőségség elleni küzdelem: megelőző mechanizmusok helyi és regionális szinten” (CoR 6329/2015), 2016. június.

8. emlékeztet az EUMSZ 222. cikkében szereplő szolidaritási záradék betűjére és szellemére, amely alapján az Unió minden rendelkezésére álló eszközt, ideértve a tagállamok által rendelkezésre bocsátott katonai erőforrásokat is, mozgósít annak érdekében, hogy megelőzze a terrorista fenyegetést a tagállamok területén, megvédje a demokratikus intézményeket és a polgári lakosságot egy esetleges terrortámadástól, és terrortámadás esetén egy tagállamnak, politikai vezetése kérésére, a területén segítséget nyújtson;
9. hangsúlyozza, hogy a cselekvési tervben felsorolt operatív intézkedések, koordinációs intézkedések és iránymutatások elválaszthatatlanok az uniós politikáktól, intézkedésektől és eszközöktől, különösen a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés, a rendőrségi együttműködés, a polgári védelem és a kockázatkezelés, valamint a radikalizáció megelőzése terén;
10. hangsúlyozza, hogy fontos megőrizni az egyensúlyt egyrészt – a személyes adatok védelmét és a nyílt társadalmak és a hozzáférhető nyilvános terek fenntartását is magában foglaló – egyéni és a kollektív szabadságok megőrzése, másrészt szükség esetén ezek törvényes és arányos, a körülményekhez igazodó, fokozatos, visszafordítható, térben és időben behatárolt korlátozása között;
11. felszólítja az Unió intézményeit, hogy a felkészülés, a megelőzés, a küzdelem, a reagálás és a terroristák feletti győzelem érdekében fejlesszék a terrorizmussal szembeni egyéni és kollektív, intézményi és polgári, európai, nemzeti és helyi, erkölcsi és anyagi ellenálló képességet;
12. javasolja, hogy a biztonság területét érintően a magánszektorral kialakított minden partnerséget és minden polgári kezdeményezést vagy részvételt egy állami, nemzeti, regionális vagy helyi hatóság szabályozzon és ellenőrizzen;
13. kéri, hogy az Európai Bizottság egyszerűsítse és bővítse ki a nem állami szereplők európai alapokhoz való hozzáférését, azokat nyissa meg a területi önkormányzatok előtt, ezek méretétől függetlenül, továbbá biztosítsa azok eredményes felhasználását és megfelelő illeszkedését a biztonságra szánt nemzeti, regionális és helyi finanszírozáshoz;
14. egyetért azzal, hogy a terv célja többek között az, hogy ösztönözze, tudatosítsa, megkönnyítse a nyilvános terek tényleges védelmét és ehhez hozzájáruljon ezek tervezése, kialakítása, felépítése, átalakítása és felújítása révén, függetlenül attól, hogy mi a rendeltetésük, milyen a kialakításuk, vagy hogy mire használják ezeket. Ennek megvalósítása a személyek, tárgyak vagy járművek átvilágításához vagy feltartóztatásához, az áldozatok elkülönítéséhez vagy elszállításához megfelelő vagy a mentési és nyomozási műveleteket megkönnyítő módokon történhet;

A nyilvános terek biztonságossá tétele

15. helyesli, hogy a Belső Biztonsági Alap rendőrségi együttműködést támogató eszköze újabb, összesen 18,5 millió euro összegű finanszírozást biztosít „a nyilvános terek védelmének javítását célzó transznacionális projektekhez”;
16. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy hosszú távon tartsa fenn ezt a finanszírozást, fordítson kiemelt figyelmet a területi önkormányzatok által irányított projektekre, és részesítse előnyben a máshol is megvalósítható innovatív projekteket;
17. egyetért azzal a törekvéssel, hogy növelni kell a helyi önkormányzatok tudatosságát a nyilvános terek veszélyeztetettségével kapcsolatban, és azzal, hogy a tagállamokat, a városokat és a régiókat arra kéri fel, hogy a nyilvános terek védelmét jobban integrálják az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap finanszírozásával megvalósuló infrastrukturális beruházásokba;
18. arra ösztönzi az uniós intézményeket, hogy könnyítsék meg és támogassák a helyi „okos/biztonságos város” projekteket;
19. helyesli az ERFA „innovatív városfejlesztési tevékenységek” kezdeményezése keretében biztosított, összesen 100 millió euro összegű újabb finanszírozást, amelyet 2018 októberében hirdet majd meg az Európai Bizottság;
20. emlékeztet arra, hogy az uniós városfejlesztési menetrend avagy a 2016. május 30-i Amszterdami Paktum célja az, hogy a városi hatóságokat bevonja az uniós szakpolitikák kidolgozásába és végrehajtásába, és megerősítse ezek városi dimenzióját. Ez a menetrend hozzájárul az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendje és különösen annak 11. célkitűzése (annak elérése, hogy a városok és az emberi létesítmények mindenki számára nyitottak, biztonságosak, ellenállóak és fenntarthatóak legyenek) végrehajtásához, valamint a Habitat III keretében az új városi menetrend megvalósításához;

A nyilvános terek biztonságossá tételére alkalmazott kutatás

21. emlékeztet arra, hogy a hetedik kutatási keretprogram „együttműködés” része tíz kiemelt témát tartalmazott, köztük a biztonságot, és hogy a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram három nagy prioritást határoz meg: ezek a tudományos kiválóság, az ipari vezető szerep és a társadalmi kihívások. Ez utóbbi prioritás keretében a kutatás és az innováció inkább az Európa előtt álló nagy társadalmi kihívások megoldására, mint kizárólag a tudományos területekre vagy a technológiai ágazatokra irányul. E kihívások között szerepel a „biztonságos társadalmak Európa és polgárai szabadságának és biztonságának megvédése érdekében” témakör; a biztonság területével kapcsolatban mostanáig 48 kutatási projekt finanszírozására került sor a nyilvános terek védelmére vonatkozóan, összesen 195 millió euro összegben;

A tapasztalatcsere és a bevált gyakorlatok cseréjének fórumai

22. helyesli a puha célpontok védelmével foglalkozó uniós szakpolitikai csoport létrehozását, amelynek célja a tagállamok közötti együttműködés és koordináció fokozása a következő két munkafolyamat keretében:

- a gyakorlati szakemberek fóruma (amely a tagállamok és az Európai Unió által bevezetett olyan bűnüldözési hálózatok, mint az AIRPOL, az ATLAS, az ENLETS és a RAILPOL bűnüldözéssel foglalkozó gyakorlati szakembereit fogja össze), amelyet a „kiemelt kockázatú nyilvános terek biztonságával foglalkozó hálózat” egészít ki, amely platformot biztosít a közös képzéshez és a közös gyakorlatokhoz;
- a „nyilvános terek üzemeltetőinek fóruma” és annak tematikus csoportjai (sport-, kulturális rendezvények stb.), amely a magánüzemeltetőket vagy magán rendezvényszervezőket, például a közlekedési szolgáltatókat és a sport- vagy szabadidős létesítmények, bevásárlóközpontok üzemeltetőit tömöríti;

kéri továbbá, hogy a helyi önkormányzatok képviselőit, akik vezető szerepet töltenek be a terrortámadások megelőzésében, vonják be ebbe a munkacsoportba;

23. üdvözli az uniós polgármesterek, köztük a nizzai nyilatkozatot aláíró polgármesterek részvételével 2018. március 8-án Brüsszelben megrendezett konferenciát, amelynek témája „a terrorizmus elleni városi védelmi eszközök kiépítése: a legutóbbi támadások tanulságainak levonása” volt;

24. ösztönzi „a kereskedelmi közúti szállítási ágazatnak szánt, a legjobb gyakorlatokat tartalmazó biztonsági iránymutatási eszköztár” és a – tesztelési szakaszban lévő – „puha célpontnak számító helyszíneket értékelő uniós eszköz” kidolgozását és alkalmazását, valamint ösztönzi a pilóta nélküli légitámasz-rendszerek civil műveleteinek biztonságára és védelmére irányuló uniós szabályokra vonatkozóan folyamatban lévő munkát;

25. végül helyesli a terv nemzeti és helyi gyakorlati szakembereket és döntéshozókat összefogó hálózati megközelítését, a bevált gyakorlatok célzott pénzügyi támogatásnak köszönhetően megvalósuló cseréjét, az iránymutatásokat, valamint azt, hogy a helyi és magánszektorbeli érdekelt feleket bevonják a folyamatba.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 4-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménytervezete – Az uniós városfejlesztési menetrend végrehajtásának értékelése

(2018/C 387/03)

Előadó: Kieran McCARTHY (IE/EA), Cork képviselő-testületének tagja**Referenciaszöveg:** Az Európai Bizottság jelentése a Tanácsnak az uniós városfejlesztési menetrendről

COM(2017) 657 final

SZAKPOLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Az elvégzett munka elismerése

1. ismételten megerősíti arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy megújítsa az uniós városfejlesztési menetrendre vonatkozó eredeti nyomkövetési stratégiáját, és hogy feltérképezze a kapcsolódó intézkedések végrehajtásához való, tervezett politikai szintű hozzájárulását;
2. méltányolja az uniós intézmények által tett erőfeszítéseket arra, hogy elismerjék az európai városok mint a stratégiai uniós célok elérése, valamint az inkluzív, fenntartható fejlesztési célok megvalósításában ambiciózus és globális szinten versenyképes Európa létrehozásának biztosítása érdekében kulcsfontosságú hozzájárulást nyújtó szereplők egyre növekvő szerepét és befolyását;
3. megjegyzi azt a fontos ténytet, hogy az uniós városfejlesztési menetrend célja, hogy mobilizálja a városi hatóságok tapasztalatait és szakértelmét, és lehetővé tegye számukra a városokat leginkább befolyásoló uniós szakpolitikai folyamatok és eszközök kidolgozásában és végrehajtásában való részvételt;
4. egyetért azzal az állásponttal, hogy az uniós városfejlesztési menetrenddel kapcsolatos folyamat azt eredményezte, hogy néhány tagállamban bizonyos mértékben megújult a nemzeti várospolitika kialakítása vagy megerősítése iránti érdeklődés;
5. üdvözlí a városfejlesztési menetrend partnerségeinek úttörő munkamódszereit abban, hogy most először közvetlenül bevonják a városi hatóságokat az uniós szakpolitikai döntéshozatali folyamatba és előmozdítják az alulról felfelé építkező megközelítést; úgy véli, hogy ez a megközelítés szorosan kapcsolódik az Európa jövőjéről szóló vitához, miközben megnyitja az utat a polgárok helyi és decentralizált bevonása előtt;
6. hangsúlyozza, hogy az „Európa jövője” folyamaton belül szükséges a fokozott tudásmegosztás és a városok közötti együttműködés végrehajtása annak érdekében, hogy támogassák a bevált gyakorlatok cseréjét a városok működésével kapcsolatban, minimalizálják az uniós ügyekkel kapcsolatos adminisztratív terheket, még költséghatékonyabb módszereket találjanak a politikák végrehajtása tekintetében, valamint elkerüljék az átfedéseket, különösen az uniós finanszírozási eszközök és politikai kezdeményezések megfelelő kialakításával kapcsolatban;
7. elfogadja, hogy a városfejlesztési menetrend jelenleg még kidolgozás alatt áll; megjegyzi, hogy az Európai Bizottság 2017. novemberi jelentése általános elégedettséget tükröz, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ez az ítélet teljes mértékben a résztvevőktől kapott visszajelzésekre alapul; ezért a Régiók Bizottsága üdvözlí az erről az értékelésről szóló konzultációt;
8. támogatja a városfejlesztési menetrend megközelítését, valamint annak többszintű kormányzási munkamódszereit a 12 átfogó politikai prioritást élvező témában, amelyeket az Amszterdami Paktum azonosított, valamint egyetért azzal, hogy át kell gondolni a meglévő szabályok és rendelkezések kialakítására vonatkozó megközelítéseket, fokozva az elérhető, városokra irányuló finanszírozási források körének felhasználóbarát jellegét, valamint továbbfejlesztve a városi problémákra vonatkozó tudáscserét és együttműködést a különböző érdekelt felek között,
9. kiemeli, hogy a partnerségi módszer platformot biztosít arra, hogy integrálják a szakértők értékes nézőpontjait az Unió számára magas prioritásúként elismert problémák kapcsán, valamint hogy beépítsék az azzal kapcsolatos gyakorlati tapasztalataikat, hogy az uniós ügyek hogyan befolyásolják a városok és polgárok mindennapi életét;

Átfogó szempontok és szinergiák

10. támogatja egy valamennyi városi területtel (ideértve azok gyakran vidéken elhelyezkedő funkcionális területeit is) foglalkozó uniós városfejlesztési menetrend létrehozását annak érdekében, hogy integráltabb és holisztikus megközelítést érjenek el az uniós politikák és jogszabályok kapcsán, hogy szorosabban bevonják a városokat a szakpolitikák előkészítésének minden szakaszába; állást foglal amellett, hogy a részvételt a lehető legnagyobb mértékben ki kell bővíteni, hogy valóban bevonják valamennyi városi területet;

11. rámutat, hogy számos partnerségi téma önmagában szorosan összekapcsolódik más témákkal, és hogy az integrált gondolkodás szellemében ezeket nem szabad elszigetelten kezelni; ragaszkodik ahhoz, hogy fokozott koordináció szükséges a cselekvési tervek között, mivel az azokban foglalt fellépések jelentős hatást gyakorolhatnak egymásra, például i) a fenntartható földhasználatra és természetén alapuló megoldásokra, a lakhatásra és az éghajlathoz való alkalmazkodásra irányuló partnerségek, ii) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, az energetikai átállásra és a levegőtisztaságra irányuló partnerségek, iii) a városi szegénységre, a lakhatásra és a migránsok és menekültek befogadására irányuló partnerségek esetén;

12. üdvözli, hogy az elmúlt években összességében javult a városi témákkal kapcsolatos adatállomány, ugyanakkor úgy véli, hogy az adatokra épülő szakpolitikákhoz még mindig szükség van a szubnacionális, helyi és regionális szint jobb leképezésére;

13. az Amszterdami Paktum 12.6. pontjára hivatkozva hangsúlyozza, hogy az uniós városfejlesztési menetrendnek hozzá kell járulnia a nemek közötti igazságosság, illetve a nők és férfiak közötti egyenlőség megteremtéséhez is. Ebben segíthetnek a nemi szempontú hatásvizsgálati módszerek, egy nemi alapú adatbázis, de annak elemzése is, hogy a különböző programokban és projektekben hogyan érvényesül a nemek közötti egyenlőség;

14. támogatja azt a kérést, hogy hasonlóképpen tartsák tiszteletben a partnerségi fellépésekben a városfejlesztési menetrend egyéb átfogó szempontjait: a városi kormányzást és a várostervezést, a városi-vidéki kapcsolatokat, a társadalmi változások hatásainak való megfelelést, a kis- és közepes méretű városok kihívásait és lehetőségeit, a városrehabilitációt, a demográfiai változást, az általános érdekű közszolgáltatásokat és az ENSZ Új városfejlesztési menetrendjével való kapcsolatokat;

15. hangsúlyozza, hogy számos, a partnerségek által azonosított kérdés kapcsolódik az RB véleményeihez és állásfoglalásaihoz – olyan mértékben, hogy az RB által az egyértelmű városi dimenzióval rendelkező témákban végzett munkának ténylegesen a cselekvési tervek eszköztáraként kell szolgálnia; ugyanígy a városfejlesztési menetrendből nyert eredmények bevált gyakorlatokként terjeszthetők az RB figyelemfelkeltő eseményein és kiadványaiban; kiemeli, hogy számos RB-tag helyi önkormányzata képviselteti magát a városi partnerségekben, és kéri az RB-t, hogy legyen jól tájékozott a partnerségek tevékenységével kapcsolatban;

16. utal arra, hogy számos városi tevékenység közvetlenül és közvetetten is kapcsolódik a városok és a velük szomszédos önkormányzatok (a környező területek) közötti együttműködéshez, illetve függ tőle, ezért ezeket a tevékenységeket az uniós városfejlesztési menetrend megvalósítása és értékelése során megfelelően figyelembe kell venni;

17. emlékeztet a kikötővárosok és kikötők rehabilitációjáról szóló véleményére és megismétli, hogy meg kell vizsgálni a kikötővárosok és kikötők előtt álló sajátos kihívásokat, amelyek a fenntartható városfejlesztésre és várostervezésre vonatkozóan integrált megközelítést igényelnek;

18. megjegyzi, hogy további koncentrált szinergiák hozhatók létre a több partnerségben is képviselt szervezetekkel, mint amilyen például az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR) és az EUROCITIES hálózatok, a városfejlesztési hálózati program (URBACT 3) a fenntartható városfejlesztésért, valamint az Európai Városok Tudáshálózata (EUKN);

A városfejlesztési menetrend erőforrásainak biztosítása

19. üdvözli, hogy a partnerségek saját erőforrásait fordítják erre a célra (mivel a részvételi költségek nem biztosítottak), továbbá méltányolja az Európai Bizottság által a városfejlesztési menetrend végrehajtásának előmozdítására tett erőfeszítéseket;

20. rámutat, hogy az uniós városfejlesztési menetrend végrehajtására fordított csaknem két év elteltével az eddigi fő aggodalmak az erőforrások hiányával álltak kapcsolatban, különösen az olyan városok részvételi költségeinek fedezésével, amelyek a partnerségek tagjai (különösen kis- és közepes városok);

21. megjegyzi, hogy a nagyobb városi központok általában rendelkeznek az európai ügyekben való részvétellel szánható erőforrásokkal, melyek segítségével információkhoz férhetnek hozzá, finanszírozási lehetőségeket célozhatnak meg, sőt, a politikai döntéshozatal folyamatát is megpróbálhatják befolyásolni, azonban a kisebb önkormányzatok esetében nem ez a helyzet; ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós városfejlesztési menetrendnek meg kell felelnie a tágabb értelemben vett regionális gazdaságaikban fontos szerepet játszó kisebb városi önkormányzatok igényeinek, hogy jobb tájékoztatást tudjon adni azok fenntartható városfejlesztéséhez;

22. véleménye szerint fontolóra kellene venni egy kisebb városokra irányuló specifikus finanszírozási mechanizmus létrehozásának lehetőségét, amellyel a városfejlesztési menetrendhez tartozó együttműködések lehetne támogatni az aktívabb tapasztalatcsere ösztönzésének céljával. A méretgazdaságosság elérése és a társadalmi-gazdasági növekedés felgyorsítása érdekében különösen fontos, hogy megerősítsük az együttműködés oktató szerepét (amikor tapasztalt szereplők – főként közepes és nagy városi központok – információkkal látják el a kisebb városokat és településeket);

23. aggodalmát fejezi ki a felelősségvállalás hiányának nyilvánvaló lehetősége miatt, amely a partnerségek jelenlegi kialakításából és működéséből következik: nevezetesen az általános irányítási struktúra önkéntes jellegéből, a bizonyos tagállamok részéről jellemző passzivitásból és bizonyos belső szervezeti problémákból, amelyek a tagok közötti feladatok és felelősségek elosztásával kapcsolatos szabályok hiányából fakadnak; sürgeti, hogy a városfejlesztési menetrend előrehaladása során foglalkozzanak ezekkel a kérdésekkel;

24. üdvözli a technikai titkárság által nyújtott támogatást a partnerségek segítségével, ugyanakkor kéri, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a szakértelemre és az eredményorientált megközelítésekre annak érdekében, hogy a technikai támogatás ne csupán adminisztratív jellegű legyen. Ezzel kapcsolatban fontos, hogy nagyobb legyen az átláthatóság, és hogy az érintettek jobban magukénak érezzék a partnerségeket. Így tudnak ugyanis a partnerségek megfelelően profitálni a például szakértők igénybevételeivel megvalósuló szakmai segítségéből;

25. kitart amellett, hogy a partnerségeken keresztül elért hiteles és gondosan megtervezett eredmények érdekében nyilvánvalóan szükség van arra, hogy a városfejlesztési menetrend folyamata stabil többéves költségvetésre támaszkodhasson;

26. méltatja a „Futurium” interaktív weboldal létrehozására irányuló kezdeményezést, amelynek célja, hogy egy helyen gyűjtse össze a partnerségi együttműködések összes eredményét és tájékoztassa az aktualitásokról a szélesebb körű érdekelt közösséget, valamint lehetőséget biztosítson az eljárásokkal kapcsolatos vélemények megvitatására és az eljárásokhoz való hozzászólásra; ugyanakkor figyelmeztet arra, hogy egy online „egyedüli kapcsolattartó pont” önmagában nem tekinthető a városfejlesztési menetrend célkitűzéseit teljesítő csodaszernek – már csak azért sem, mivel az eszköz nem eléggé ismert a potenciális felhasználók körében;

Minőségi jogalkotás és a városi szempontok érvényesítése

27. elismeri, hogy a városfejlesztési menetrend megvalósítása érdekében új jogi mechanizmusokat kell létrehozni az uniós intézmények, a tagállamok, a városok és az érdekelt felek között annak érdekében, hogy támogassák a rájuk bízott és hatáskörükbe tartozó intézkedések végrehajtását;

28. megismétli kérését, hogy a végrehajtás alapuljon kötelező erejű előírásokon az Európai Bizottság felelőssége alatt, amelynek keretében valamennyi érintett főigazgatóságot mozgósítják, hogy hozzájáruljon ebben a szakaszban, éppen úgy, ahogyan jelenleg is teszik, információkat nyújtva a partnerségek számára; hasonlóképpen sürgeti, hogy a tagállami részvétel a releváns szakminisztériumi szinten történjen ahelyett, hogy automatikusan a városfejlesztésért felelős minisztériumhoz irányítanák azt;

29. hangsúlyozza, hogy az Amszterdami Paktum egyik fő szempontja volt az Unió minőségi jogalkotási programjával való kapcsolat létrehozása; ennek megfelelően javasolja a partnerségek munkája és a REFIT-platform tagjai közötti közvetlen kapcsolatok kialakítását, valamint azt, hogy a partnerségek ülésein hangsúlyozzák erőteljesebben az uniós szabályozási környezetnek az adott politikai területen történő fejlesztését;

30. felveti, hogy hasznos lenne szorosabban összekapcsolni a városfejlesztési menetrend partnerségeinek munkáját az Európai Bizottság Szabályozói Ellenőrzési Testületének munkájával;

31. emlékeztet az RB által a menetrend végrehajtására vonatkozóan, a „minőségi jogalkotás” elem kapcsán tett erőfeszítésekre, amelyek a (területi) városi hatásvizsgálatok elmúlt években történő kísérleti alkalmazása formájában arra irányultak, hogy az előadók számára elemzést biztosítsanak a konkrét jogalkotási javaslatok lehetséges helyszíni hatásáról egy sor városi kontextus alapján;

32. úgy véli, hogy a városi szempontok érvényesítésének az uniós politika kialakításának egyik alapvető elemévé kell válnia; hangsúlyozza, hogy módszeresebb értékelést kell végezni a tervezett uniós fellépés városokra gyakorolt hatására vonatkozóan (különböző léptékekben) annak biztosítása érdekében, hogy a végső szakpolitika vagy jogszabály megfelelően tükrözze a helyi szempontokat;

33. üdvözli, hogy a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság elismeri a területi hatásvizsgálatok végrehajtásának jelentőségét az új jogalkotási javaslatok tárgyalása során, és arra bátorítaná az Európai Bizottságot, hogy szélesebb körben alkalmazza ezeket valamennyi szakpolitikai területen;

34. felszólítja a városokat és városi területeket, hogy járuljanak hozzá a speciális fejlesztési szükségleteikre szabott uniós prioritásokhoz, és hangsúlyozza, hogy a „helyi fejlesztésnek” továbbra is a „területi fejlesztésre” irányuló szélesebb uniós megközelítés részét kell képeznie, és azt holisztikus elképzelésekként, jobban meg kell határozni;

A 2020 utáni városfejlesztési menetrend jövőbeli keretei

35. úgy véli, hogy a legkorábbi partnerségekből az eddigiekben nyert, együttműködésen alapuló eredmények alapján az uniós városfejlesztési menetrend megalapozott bizonyítékokkal szolgál ahhoz, hogy tájékoztatást adjon a jövőbeli európai együttműködés irányához és akár alakítsa is azt mind az európai strukturális és beruházási alapokban, mind az Európai Bizottság központilag irányított 2020 utáni programjainak elemeiben;

36. kéri, hogy a többéves pénzügyi keretre irányuló javaslat jövője, valamint a 2020 utáni kohéziós politika tükrözze a városok és városi övezetek szerepét, erősítve a városok és régiók közvetlen felhatalmazását és támogatását szolgáló integrált eszközöket és mechanizmusokat; kiemeli, hogy a kohéziós politika szempontjából kulcsfontosságú, hogy törekedjen az integrált területi megközelítés hozzáadott értékének elérésére, valamint hogy a vidék erős támogatása mellett erőteljes városi dimenzióval is rendelkezzen, továbbá hogy „városi felelősségvállalás” valósuljon meg a helyszínen, a városokban és a városi övezetekben,

37. felhívja a figyelmet arra, hogy bár egyre nagyobb a legalacsonyabb kormányzati szintek (pl. a városok) jelentősége a központi kormányzati szinthez képest az EU-ban, egyes országok a kormányzati mechanizmusok újraközpontosítása felé haladnak, ami miatt veszendőbe mehetnek a városok és régiók számára jelenleg az önrendelkezés lehetővé tétele érdekében rendelkezésre álló pénzügyi eszközök. Ez veszélyes tendencia, mivel ellehetetleníti a helyi fejlesztési szempontokon és a helyi körülményeken alapuló több középpontú növekedést;

38. megerősíti, hogy az új, integrált eszközöknek rugalmasabbaknak és arányosabbaknak kell lenniük, valamint hogy testre szabottabb útmutatás szükséges annak biztosításához, hogy jobban megértsék ezeket az eszközöket, továbbá nagyobb mértékű bizonyosság azok számára, akik használni kívánják azokat;

39. kéri, hogy a városfejlesztési menetrend kezelje prioritásként azt, hogy az erősen szétaprózott városi finanszírozási környezet hozzáférhetőbb legyen mérettől függetlenül bármely város javára, például azáltal, hogy együttműködnek kulcsfontosságú érdekeltekkel (ideértve a páneurópai helyi és regionális önkormányzati hálózatokat és az RB-t is) a testre szabott tájékoztató anyagok kidolgozásában, integrálva a városi finanszírozási lehetőségek teljes körét a 12 téma mindegyikében;

40. sürgeti, hogy prioritásként dolgozzanak ki erőteljes figyelemfelhívó megoldásokat a helyi és regionális önkormányzatok körében a meglévő finanszírozási kezdeményezésekkel kapcsolatban (az URBIS és az EBB testre szabott hitelprogramok), valamint észszerűsítsék a jelenlegi tanácsadói és finanszírozási környezetet, bizonyos mértékben a városi igényekre szabva azt;

41. tisztában van azzal, hogy szükséges a városi beruházásfinanszírozási környezet észszerűsítése, valamint az EBB-hitelprogramhoz kapcsolódó szolgáltatások egyes városok igényeihez történő igazítása; méltányolja az új, erre a célra kidolgozott városi fejlesztési tanácsadó platform, az URBIS által játszott szerepet abban, hogy a városi hatóságokat pénzügyi és technikai útmutatással látja el az integrált városi projektek előkészítésének és végrehajtásának fő szakaszaiban, ideértve a beruházási stratégiák kidolgozását, a tervezett projektek előkészítését és az innovatív finanszírozási eszközök feltárását (pl. az európai strukturális és beruházási alapok kombinálását az Európai Stratégiai Beruházási Alappal);

42. kiemeli, hogy továbbra is fontos az európai területi együttműködés a városok és helyi hatóságok számára, mivel európai nézőpont biztosításával nyújt tájékoztatást fejlesztéseikhez; hangsúlyozza, hogy az uniós polgárok több mint egyharmada Európa határvárosában és -régióiban él és dolgozik, és ezek a területek adják az EU GDP-jének kétharmadát; megjegyzi, hogy a határokon átnyúló és transznacionális Interreg projektek számos konkrét eredményt értek el az európai polgárok javára a városfejlesztési menetrend szempontjából releváns területeken, ideértve a mobilitást, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, az energetikai átállást, a képzést és a munkahelyteremtést is;

43. kéri, hogy valamennyi, városi elemeket is tartalmazó, új generációs nem kohéziós uniós program (mint például a kilencedik kutatási és innovációs keretprogram), valamint a politikai kezdeményezések (mint a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége) célkitűzései és végrehajtási mechanizmusai képezzék a városfejlesztési menetrend szerves részét;

44. hangsúlyozza, hogy a városfejlesztési menetrendnek erőteljesen meg kell jelennie az Európai Bizottság jövőbeli éves munkaprogramjaiban, valamint kéri, hogy a Tanács soros elnökségei újítsák meg a folyamat melletti magas szintű politikai elkötelezettséget, hatalmazzák fel a tagállamokat a hozzájárulásra, továbbá hivatalosan tegyenek jelentést a partnerségek alakulásáról;

45. kéri, hogy a városok és régiók intézményi képviselőjük, az RB révén városi ügyekben és háromoldalú egyeztetéseknél kapcsolódhassanak az Európai Tanács munkacsoportjaihoz és az Európai Parlamenthez, hogy követhessék a Tanács munkáját és pontosabb hozzájárulást nyújthassanak ahhoz azokon a területeken, amelyek befolyásolják őket és hatásköreiket;

46. hangsúlyozza, hogy a javasolt cselekvési tervek egy ütemtervnek kell kísérnie, amely reális célkitűzéseket, céldátumokat, mutatókat és a konkrét célkitűzések eléréséhez vezető célokat határoz meg, tükrözi a partnerségek többszereplős jellegét, és a közigazgatás, a magánszektor és a civil társadalom különböző szintjeivel együttműködésben kerül kidolgozásra;

47. javasolja, hogy amint véglegesítésre kerültek a cselekvési tervek, szervezzenek egy megfelelő visszacsatolási mechanizmusokkal rendelkező ismeretterjesztő kampánysorozatot a nemzeti minisztériumokon és/vagy egyéb multiplikátorokon keresztül, ideértve a brüsszeli székhelyű városi/regionális irodákat is;

48. arra számít, hogy az Európai Bizottság 2019-es értékelése vázolja majd, hogyan járultak hozzá a partnerségek a minőségi jogalkotási programhoz, a finanszírozáshoz való jobb hozzáféréshez és az ismeretek és bevált gyakorlatok jobb megosztásához;

49. kéri, hogy a partnerségek végezzék el saját értékeléseiket, és adjanak visszajelzéseket arra vonatkozóan, hogy a folyamat megfelelt-e az elvárásaiknak, és javasoljanak lehetséges fejlesztéseket;

50. kiáll egy, a városfejlesztési menetrend jövőbeli fejleményeinek megvitatásával foglalkozó irányítóbizottság létrehozására irányuló javaslat mellett; ilyen fejlemények lehetnek például a partnerségektől érkező kulcsfontosságú üzenetek, amelyek a jövőbeli politikai és programozási döntéshozatal tájékoztatására szolgálnak, a lehetséges új tematikus partnerségek, a horizontális kérdések alkalmazása, valamint a viták eredményeinek terjesztése; egyetért azzal, hogy további témák, mint például a biztonság, a kulturális örökség, a demográfia, a városi csomópontok és a TEN-T megfontolása is helyénvaló;

51. ragaszkodik azonban ahhoz, hogy az új partnerségek indítása előtt megfelelően értékeljék a jelenlegi partnerségek eredményeit, valamint szerkezetüket és végrehajtási intézkedéseiket;

52. javasolja az RB bevonását az éves koordinációs ülés megszervezésébe annak érdekében, hogy az információkat nyújtson, fellépéseket javasoljon, találkozóknak adjon otthont és különösen azért, hogy elkerüljék az átfedéseket más lehetséges eseményekkel és vitákkal;

Következtetések

53. felhívja az uniós intézményeket, hogy ismételten erősítsék meg az uniós városfejlesztési menetrend mellett elkötelezettségüket és formalizálják a folyamatot; kijelenti, hogy a városfejlesztési menetrendben túl sok lehetőség rejlik a városaink jövőbeli működésének javítása terén ahhoz, hogy pusztán egy hálózatépítési gyakorlatra korlátozódjon, ehelyett inkább az európai és nemzeti szintű jogszabályok és finanszírozási programok kidolgozása és végrehajtása iránti kötelező erejű politikai kötelezettségvállalásként kellene elismerni;

54. hangsúlyozza, hogy az Amszterdami Paktum az RB erősebb intézményi szerepét írja elő, mivel felkéri a Régiók Bizottságát mint a régiókat és a településeket az EU szintjén hivatalosan képviselő uniós tanácsadó szervet, hogy segítse a városfejlesztési menetrend további fejlődését;

55. azt ajánlja, hogy az EU Tanácsának soron következő elnökségei segítsék szinergiák kialakulását az uniós városfejlesztési menetrend végrehajtásának értékeléséről és a 2020 utáni megújított területfejlesztési menetrendről szóló megbeszélések között, hogy létrejöjjön a területfejlesztés integráltabb megközelítése és egy olyan területi kormányzás, amelyben szerepet kell kapniuk a helyi és regionális önkormányzatoknak és területrendezőknak egy alulról építkező és bizonyítékokon alapuló megközelítés keretében;

56. elismeri a városok jelentőségét a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési célok teljesítésében; rendkívül erőteljes szinergiákat tart szükségesnek az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendje és a 2020 utáni uniós politikai prioritások meghatározása között;

57. úgy véli, hogy ha megfelelően beépítik a fenntartható fejlődési célokat az uniós szakpolitikákba, az Unió-szerte ösztönözni fogja az integráltabb jövőképet városaink és régióink jövőjét illetően; véleménye szerint a fenntartható fejlesztési célok városi dimenziója átfogó, integrált és eredményes megközelítést igényel; emiatt szoros együttműködést kér a partnerekkel és más érdekcsoportokkal, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal a többrésztvevős fellépés előmozdítása érdekében;

58. azt kéri, hogy az európai és nemzeti statisztikai hivatalok dolgozzanak ki az uniós szakpolitikáknak a 2030-ig szóló menetrend városokhoz kapcsolódó célkitűzéseikhez való hozzájárulását számszerűsítő és nyomon követő adatokat, mutatókat, eszközöket és módszertanokat, illetve javítsák ezek minőségét, hogy több NUTS2, NUTS3 és FUA (funkcionális városi térség) szintű mutató álljon rendelkezésre;

59. hangsúlyozza, hogy a következő 20 év során számos szereplő számára az ENSZ Új városfejlesztési menetrendje fogja irányítani a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos erőfeszítéseket; kéri az uniós irányítás minden szintjét, hogy működjenek együtt annak érdekében, hogy az Új városfejlesztési menetrendet az inkluzív és fenntartható városfejlesztés elérését szolgáló eszközként alkalmazzák.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 4-én.

*a Régiók Európai Bizottságának
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határ régiókban

(2018/C 387/04)

Előadó: KARÁCSONY János Ádám (HU/EPP), Tahitótfalu önkormányzati képviselője**Referenciaszöveg:** A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határ régiókban

COM(2017) 534 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözlí az Európai Bizottság „A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határ régiókban” című közleményét. Az RB örömmel látja, hogy az Európai Bizottság különféle szolgálatai főigazgatóságokon átvélően hatékonyan működtek együtt annak érdekében, hogy ez a dokumentum tükrözze az EU határ régiókban történő együttműködés átfogó jellegét. Az RB szintén üdvözlí egy „határügyi kapcsolattartó pont” létrehozását a fellépések és intézkedések végrehajtásának biztosítására, ám attól tart, hogy a kapcsolattartó pont nem lesz megfelelően ellátva emberi erőforrással a közlemény által tervbe vett sokféle feladat elvégzéséhez;
2. különösen elégedett a közleményt előkészítő folyamattal, amely példaértékű a valódi többszintű részvételen alapuló együttműködés tekintetében. Az úgynevezett „határokon átnyúló felülvizsgálat” részeként az Európai Bizottság facilitáló központként működött közre, elősegítve az érdekcsoportok eszmecseréjét és bevált gyakorlatainak megosztását. Ezenkívül számos feljegyzés, állásfoglalás és tanulmány tette lehetővé, hogy a politikai döntéshozók a határ régiókban történő együttműködés akadályait kapcsolatos adatok egész sorára támaszkodhassanak;
3. kiemeli, hogy az EU határ menti régiókban történő együttműködés fokozása érdekében kezelni kell a jogi, az adminisztratív, a fizikai jellegű és a kulturális akadályokat is. Ennek kapcsán továbbra is létfontosságú az európai területi együttműködési (ETE-) kezdeményezések pénzügyi támogatása;
4. úgy véli, hogy a következő többéves pénzügyi keretben jelentősen növelni kell az európai területi együttműködési kezdeményezések uniós pénzügyi támogatását, és elfogadhatatlannak tartja, hogy a jelenlegi javaslat ehelyett csökkenti az összegeket. Az RB elismeri, hogy az uniós költségvetésre jelentős pénzügyi nyomás nehezedik az uniós tagállamok továbbra is magas államadóssága, valamint az Egyesült Királyság azon döntése miatt, hogy kilép az EU-ból. Az ETE-kezdeményezések támogatása azonban rendkívül magas európai hozzáadott értéket képvisel a gazdasági növekedés és a kohézió előmozdítása, valamint a polgárokat szolgáló és nekik jobban megfelelő EU kiépítése terén;
5. hangsúlyozza, hogy az ETE hasznát nemcsak maguknak a projekteknek a megvalósulása jelenti, hanem az is, hogy különféle regionális és helyi szintű szervek, köztük közigazgatási szervezetek közös programok és projektek keretében együttműködnek;
6. sürgeti a tagállamokat, hogy minél több határokon átnyúló konzultációt szervezzenek a polgárokkal annak érdekében, hogy új lendületet adjanak Európának, valamint az emberek és az európai integráció közötti kapcsolatnak, és megteremtsenek egy valódi európai térséget azon kérdések azonosításával, amelyekkel a nyilvánosság szerint az EU-nak foglalkoznia kellene;
7. megjegyzi, hogy az EU határ menti régióinak együttműködése a belső és a külső határok, illetve a szárazföldi és a tengeri határok mentén történő együttműködést egyaránt magában foglalja, függetlenül attól, hogy van-e a tengeren keresztül állandó összeköttetésük. A tengeri határok esetében törölni kell a 150 km-es korlátozást, mivel az csökkenti a szigeti régiók részvételi lehetőségeit. Az együttműködés javításának és az akadályok felszámolásának nem szabad csupán az uniós tagállamokra korlátozódnia, hanem ki kell terjednie a szomszédos országokra és régiókra is, különösen, ha az együttműködésben az EU legkülső régiói vesznek részt;

Megjegyzések a közleményben vázolt tíz európai bizottsági javaslat kapcsán

Az együttműködés és a cserék elmélyítése

8. üdvözlí az uniós szintű online szakmai hálózat (Futurium) létrehozását és nyílt pályázati felhívás közzétételét jogi vagy közigazgatási akadályokat felszámolni kívánó kísérleti projektekre. Fontos, hogy az Európai Bizottság folytassa az ösztönzést és a koordinációt az együttműködés és a párbeszéd javítása érdekében;

9. hangsúlyozza, hogy fontos területi stratégiákat kialakítani a beruházások integrált és koordinált irányítása érdekében. Az „integrált” azt jelenti, hogy a helyitől az európaiig minden szint együttműködik egy adott térség céljainak elérésében, a „koordinált” pedig azt, hogy a különféle finanszírozási források egymást kiegészítő módon járulnak hozzá az elfogadott területi célok eléréséhez;

10. hangsúlyozza a makroregionális stratégiák által betöltött szerepet és felhívja a figyelmet az RB erről szóló véleményére ⁽¹⁾, mely szerint ezek a stratégiák bevált alulról építkező és helyhez kötődő eszközei a makrorégiókban rejlő közös lehetőségek hatékonyabb kiaknázásának, amit a szakpolitikai reakciók megfelelőbb végrehajtása és koordinációja biztosít;

11. hangsúlyozza ebből a szempontból mind a határon átnyúló együttműködési, mind pedig a transznacionális és régióközi együttműködési programok jelentőségét, amelyek európai hozzáadott értéke túlmege a pusztá finanszírozáson, mivel közös projekteken hozzák össze az embereket, és így tartós partneri kapcsolatok, bizalom és kölcsönösen előnyös együttműködési struktúrák épülhetnek ki;

12. tudomásul veszi az új határokon átnyúló programokra vonatkozó rendeletjavaslatot, és megjegyzi, hogy az EU belső határai között tengeri határok is vannak, amelyeket véleménye szerint a jelenlegi programtervezési időszakhoz hasonlóan a szárazföldi határokkal egyenértékűnek kell tekinteni. Ellenkező esetben veszélyeztetnénk a tengeri határokkal rendelkező uniós határrégiók közötti együttműködést és azokat a helyi alkalmazkodási lehetőségeket, amelyeket ezek a programok a határokon átnyúló együttműködés számára nyújtanak;

13. hangsúlyozza, hogy az Európán belüli együttműködés megerősítéséhez és a kohéziós politika végrehajtásának javításához fontos és hasznos az Interact, az Interreg Europe, az Urbact és az ESPON program; a jelenlegi javaslatokat illetően az RB hangsúlyozza, hogy az Interreg Europe és az Urbact program folytatása alapvetően fontos az európai régióközi együttműködéshez, és sürgeti az Európai Bizottságot, az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy az Interreg Europe és az Urbact jövőjét ne csak tisztázza, hanem garantálja is;

14. kéri, hogy az Egyesült Királyság helyi és regionális önkormányzatait a következő programozási időszakban kérjék fel és ösztönözzék az ETE-programokban és a területi együttműködési projekteken való további részvételre. Biztosítani kell a makroregionális és tengerstratégiákhoz és az ETT-khez való hozzáférést;

15. megjegyzi, hogy a nemzeti statisztikai hivatalok jelenleg gyakran nem vezetnek statisztikát a határokon átnyúló mobilitásról, például a határ menti ingázó munkavállalókról az EU-ban. Úgy véli, hogy mivel hiányoznak az ismeretek és a statisztikák ezen a területen, az Európai Bizottságnak vagy másoknak (például az Eurostatnak) komolyabb szerepet kellene vállalniuk az ilyen adatok gyűjtésében és feldolgozásában;

A jogalkotási folyamat javítása

16. belátja, hogy az előírások és a jogszabályok tökéletes harmonizációja és közelítése nem realisztikus és nem is kívánatos. Ezért még nagyobb a jelentősége annak, hogy megértsük, milyen hatásai vannak az európai és nemzeti szintű jogszabályoknak és előírásoknak az EU határrégiókban. Az RB már régóta szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság végezzen területi hatásvizsgálatokat azokról a jelentősebb uniós jogi aktusokról, amelyek területi szintű hatásokkal járhatnak. Az RB ezért üdvözlí, hogy az Európai Bizottság törekszik az uniós jogszabályok határrégiók szempontjából történő ellenőrzésének bevezetésére, hogy a jogalkotási folyamat korai szakaszában feltárja a jogszabálytervezetek esetleges hatásait a határrégiókra, és támogassa az uniós tagállamokat a területi hatásvizsgálati módszertan nemzeti szintű alkalmazásában. Ez annál is inkább sürgető, mivel a fontos tagállami szakpolitikákban – a környezet- és fogyasztóvédelemben, illetve a munkavállalók védelme terén – bekövetkező változások révén akadályok keletkeznek a határokon átnyúlóan tevékenykedő gazdasági szereplők számára a kölcsönös piaci hozzáférés terén, és így nem aknázhatók ki teljes mértékben az egységes piac biztosította szabadságok;

⁽¹⁾ Az uniós makroregionális stratégiák végrehajtása – előadó: Raffaele Cattaneo (IT/EPP), COTER-VI/029.

17. hangsúlyozza, hogy a társjogalkotóknak – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – jobban oda kellene figyelniük az új jogszabályok határokon átnyúló hatásaira, vagyis a jogalkotási javaslatokról folytatott tárgyalásaik során módszeresen figyelembe kellene venniük a területi hatást;

18. támogatja azt a tervet, hogy az Európai Parlament egy európai területi együttműködéssel foglalkozó állandó közös munkacsoportot hozzon létre, és kész segítséget nyújtani ez utóbbi munkájához;

19. úgy látja, hogy jobb tagállamközi koordinációra van szükség az uniós jogszabályok nemzeti jogba való átültetése során, elkerülendő újabb akadályok kialakulását, ami további terhekkel sújtaná a határokon átnyúló és a transznacionális együttműködést és esetleg határokat állítana fel a belső piacon. Az RB azt javasolja, hogy az Európai Bizottság vállalja fel a koordinációs pont szerepét, hogy biztosítsa az uniós jogszabályok koherens és minél hatékonyabb végrehajtását;

A határokon átnyúló közigazgatás kialakításának lehetővé tétele

20. kiemeli, hogy a határokon átnyúló együttműködés tekintetében nagy jelentősége van a közszolgáltatások átjárhatóságának,

21. kiemeli e tekintetben a digitális közigazgatások terén végzett munkát. Az RB hangsúlyozza azonban, hogy biztosítani kell a határokon átnyúló átjárhatóságot. Támogatja emellett a cserekapcsolatok bővítését a különböző tagállamok állami szerveinek tisztviselői között, hogy azok jobban megismerhessék és megérthessék más országok közigazgatási kultúráit. Az Európai Bizottságnak jelentősen növelnie kellene támogatását e területen. Ötletet meríthetne a kohéziós politika keretében zajló TAIEX REGIO PEER 2 PEER programból, amely egy-egy országban végrehajtással foglalkozó szakértőket gyűjt egybe, hogy támogassák a végrehajtási folyamatokat egy másik országban. A határ régiókban az emberek közötti, határokon átnyúló projektek hatékonynak bizonyultak ebben a tekintetben a helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködés és eszmecsere előmozdítását illetően;

Megbízható és érthető tájékoztatás és segítségnyújtás

22. úgy véli, hogy az egységes digitális portálban megvan az a lehetőség, hogy jelentős mértékben javítsa a határokon átnyúló együttműködést. Az RB javasolja, hogy az Európai Bizottság célzott nyilvános képzések szervezésével aktívan népszerűsítse az új portált és a SOLVIT eszközt a határ régiókban;

23. felhívja a figyelmet az „Erasmus helyi és regionális képviselők számára” című RB-véleményre, amely szorgalmazza „a helyi és regionális képviselőknek szóló képzési, illetve a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok kicserélésére szolgáló programok bevezetését”;

24. hangsúlyozza, hogy ugyanilyen fontos, hogy a polgárok és a vállalkozások számíthassanak a támogató szolgáltatások fizikai jelenlétére, és ne csupán az elektronikus eszközökre támaszkodhassanak. E tekintetben fontos, hogy a regionális és helyi támogató szolgáltatásoknak – például munkaközvetítő irodáknak és vállalkozástámogató szervezeteknek – meglegyen a kapacitásuk és a szakértelmük ahhoz, hogy tanácsokat adjanak a polgároknak és a vállalkozásoknak a határokon átnyúló kérdésekben;

A határokon átnyúló foglalkoztatás támogatása

25. megérti, hogy az Európai Bizottság nehézségekkel szembesül azokon a politikai területeken, amelyeken az EU megosztott vagy támogató hatáskörökkel rendelkezik, azaz például a foglalkoztatáspolitikára vagy az egészségügy terén. Az Európai Bizottságnak azonban határozottan rá kell mutatnia az összeférhetetlen nemzeti gyakorlatokra, és javaslatokat kell tennie azok megfelelővé tételére;

26. kiemeli, hogy a kohéziós politika programjai milyen lehetőségeket kínálnak a határokon átnyúló munkavállalói mobilitás kialakítása és fokozása terén;

27. úgy véli, hogy a jelenlegi megoldások nem elég jók. Mindenekelőtt a bizonyítványok, diplomák és a szakképzés kölcsönös elismerését kell erősíteni. Az Európai Bizottságnak merészebben kellene gyakorlati javaslatokat tennie ezen a téren;

28. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a szociális jogok európai pillérének részeként hozzák létre az Európai Munkaügyi Hatóságot ⁽²⁾. Ez a hatóság azon dolgozna, hogy megkönnyítse az egyének és a munkaadók számára a jogaikra és köteleességeikre vonatkozó információkhoz való hozzáférést, támogassa az uniós országok közötti együttműködést a vonatkozó uniós jogszabályok határokon átnyúló érvényesítése terén, illetve a nemzeti hatóságok közötti, határokon átnyúló viták vagy a munkaerőpiac zavarai esetén közvetítő és a megoldást előmozdító szerepet töltsön be. Az RB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fordítson kiemelt figyelmet a határ menti ingázókra, mivel mindennapi életükben ők szembesülnek a legnagyobb akadályokkal;

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1226&langId=hu>

A határ menti többnyelvűség előmozdítása

29. hangsúlyozza, hogy a nyelvi korlátok továbbra is jelentős akadályt képeznek a határokon átnyúló együttműködés előtt, különösen azokban a határtérségekben, amelyekre nem jellemző a nagy múltra visszatekintő együttműködés. Bár az oktatáspolitikai nemzeti hatáskörbe tartozik, az EU az ETE-programok révén jelentős hatást fejthet ki. Rendkívül fontos ezért, hogy elegendő rugalmasságot biztosítsanak a határokon átnyúló programok kialakításában ahhoz, hogy oktatási, kulturális és más olyan tevékenységeket finanszírozzanak, amelyek közelebb hozzák egymáshoz a határ régiók lakosságát. Az RB sajnálja, hogy a tematikus koncentrációs célkitűzések, valamint a gazdasági növekedés és az innováció előtérbe helyezése miatt, illetve annak a hatásnak a lebecsülésével összefüggésben, amelyet a polgárok részvételére alapuló együttműködés az európai projekt megvalósítására gyakorolhat, ez nem minden esetben valósul meg. Nyomatékosan kéri, hogy az európai területi együttműködés programjait végrehajtó hatóságoknak adják meg a döntési szabadságot a tekintetben, hogy milyen beruházási prioritásokat jelölnek ki saját regionális fejlesztési stratégiáik alapján, anélkül hogy ebben korlátoznák őket olyan tematikus koncentrációs sémákkal, amelyek esetleg nem illenek az adott határon átnyúló kontextusba;

30. hangsúlyozza, hogy a határ menti régiókban különös jelentősége van a kétnyelvűségnek. E régiókban a szomszédos nyelv kölcsönös ismeretének előmozdítására irányuló intézkedések fokozása minden területen elősegíti az együttműködést;

31. rámutat, hogy a határokon átnyúló együttműködési programokban fontos szerepük van az emberek közötti és kis méretű projekteknek. A témában készült véleményében ⁽³⁾ az RB kéri, „hogy az emberek közötti és kis méretű projekteket – a határokon átnyúló együttműködési programok legitim eszközeként – foglalják bele a határokon átnyúló együttműködéshez nyújtott uniós támogatást szabályozó rendeletekbe”. Polgárközeliségük biztosításához kulcsfontosságú, hogy a projektek helyi szinten hozzáférhetőek és a lehető legegyszerűbbek legyenek;

A határokon átnyúló hozzáférhetőség elősegítése

32. felhívja a figyelmet az RB „Hiányzó közlekedési összeköttetések a határ menti régiókban” című véleményére ⁽⁴⁾, ugyanis a hiányzó, elégtelen vagy alacsony színvonalú közlekedési szolgáltatások jelenleg is jellemzőek számos határ régióban. Ennek okai a prioritások és/vagy az infrastrukturális szabványok sokfélesége mellett a költségvetési megszorítások, illetve az eltérő jogi, eljárási és szervezési megközelítések;

33. felkéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket a hiányzó közlekedési összeköttetésekről készült tanulmány alapján, és biztosítson többletfinanszírozást a feltárt hiányzó összeköttetések pótlására, elősegítve a hatékonyabb határokon átnyúló együttműködést, többek közt a kikötői és logisztikai létesítményekkel rendelkező tengeri régiókban;

34. üdvözli a távközlés terén elért újabb eredményeket, amelyek révén a barangolási díjak számos helyzetben csökkenhettek. Az RB kéri azonban, hogy a határon átnyúló cserekapcsolatok és a hozzáférhetőség előmozdítása érdekében a szomszédos országok határ menti régióiba irányuló kimenő hívásokat hazai díjszabás alapján számolják el, és ne nemzetközi tarifákat alkalmazzanak, ahogy az jelenleg sajnos történik;

35. a legkülső régiók esetében a megközelíthetőség javítása kulcsfontosságú, mivel amellet, hogy az EU-tól távol fekvő uniós külső határt képeznek, önálló, illetve csoportos szigeti fekvésük és elszigeteltségük is szerepet játszik;

Az egészségügyi létesítmények fokozottabb összehangolásának elősegítése

36. sajnálja, hogy az egészségügyi ellátásról szóló irányelv ellenére továbbra is fennállnak gyakorlati nehézségek a határokon átnyúló egészségügyi ellátás terén. A határokon átnyúló egészségügyi együttműködés javasolt feltérképezése üdvözlendő, azonban ki is egészítendő bizonyos megoldási javaslatokkal, mivel a tagállamok között különbségek állnak fenn az egészségügyi ellátások fedezése (elismerés és visszatérítés) terén, az európai egészségbiztosítási kártyával rendelkező betegek esetében is. Sajnálja továbbá, hogy elégtelenek a jogi eszközök a határokon átnyúló (elsődleges és másodlagos) betegszállításra vonatkozóan;

37. megjegyzi, hogy a munkavállalói mobilitás bővítése és az igazgatási együttműködési képesség javítása a határokon átnyúló egészségügyi szolgáltatások javulásához is jelentősen hozzájárulna;

⁽³⁾ Emberek közötti és kis méretű projektek a határokon átnyúló együttműködési programokban – előadó: Pavel Branda (CZ/ECR), COTER-VI/023.

⁽⁴⁾ Hiányzó közlekedési összeköttetések a határ menti régiókban – előadó: Michiel Scheffer (NL/ALDE), COTER-VI/016.

A határokon átnyúló együttműködés jogi és pénzügyi keretének vizsgálata

38. rámutat, hogy az európai területi társulás (ETT) és más területi együttműködési struktúrák, például a munkaközösségek hasznos eszközök a létfontosságú határokon átnyúló projektek végrehajtásához. Az RB kéri, hogy az Európai Bizottság biztosítsa, hogy minden tagállam fogadja el a szükséges nemzeti rendelkezéseket az ETT-rendeletben meghatározottak szerint, és szükség esetén indítson kötelezettségszegési eljárásokat. Egyes esetekben a nemzeti ETT-rendeletek egyelőre eltérőek a tagállamok között, vagy azért, mert a tagállamok nem voltak érdekeltek az aktualizált rendelkezések elfogadásában, vagy azért, mert úgy gondolták, hogy a korábban elfogadott rendelkezések elegendőek. Ez nehézségekhez vezet az ETT-k napi munkája és az új ETT-k létrehozása terén;

39. szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság érje el, hogy az ETT-k legyenek jogosultak valamennyi uniós projektfinanszírozásra, hiszen ez az egyik fő célja ennek az eszköznek. Konkrét intézkedésként az Európai Bizottságnak aktívabban meg kellene ismertetnie az ETT-k alkalmazási lehetőségeit, és a jövőbeli jogalkotási javaslataiban egyértelműen meg kellene említenie, hogy az ETT-k jogi személyként minden uniós projektfinanszírozás keretében támogatásra jogosultak. Az RB nyomatékosan javasolja emellett, hogy az ETT-k zökkenőmentes tevékenységének elősegítése érdekében a nemzeti jóváhagyó hatóságok működjenek együtt egymással;

40. üdvözli az Európai Bizottságnak a határokon átnyúló összefüggésben jogi és közigazgatási akadályok felszámolására irányuló mechanizmusról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatát, amely alulról építkező, az ETT-ket kiegészítő jogi eszköz, és érdemben segíthetné a határokon átnyúló együttműködési projekteket azzal, hogy lehetővé tenné a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy valamely tagállam jogszabályait egy szomszédos másik tagállam területén alkalmazzák – előre meghatározott térségben, adott projektekre és megadott időkereten belül. A rendelet sokkal hatékonyabb határokon átnyúló együttműködést eredményezhetne, különösen a határokon átnyúló beruházások terén, ezzel párhuzamosan pedig csökkentené az adminisztratív és pénzügyi terheket;

41. megfelelő figyelmet kell fordítani az uniós jogszabályszövegek közötti összhangra. Az ETE esetében a következtetések nehézségeket, szükségtelen késedelmeket okoznak, és egyes esetekben projektek teljes feladásához vezethetnek. A jogszabályok módosításakor és kidolgozásakor jobb koordinációra van szükség az Európai Bizottság főigazgatóságai között;

42. az ETE-programoknak mentesülniük kellene az állami támogatással kapcsolatos előírások alól, mivel az ilyen projektek határokon átnyúló jellegének és annak köszönhetően, hogy az ETE-projektek az Unió általános érdekét szolgálják, éppen hogy segítik a belső piac kiépítését, nem pedig kedvezőtlen irányba torzítják azt. Az RB megéri, hogy az Európai Bizottság úgy véli, hogy teljes mentességre nincs lehetőség, mivel az a Szerződések módosítását igényelné. Úgy véli azonban, hogy azonnali egyszerűsítésekre van szükség, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy gondolja át az állami támogatásokkal kapcsolatos jövőbeli megközelítést;

43. megjegyzi, hogy az európai területi együttműködés (ETE) az uniós kohéziós politika jogalkotási keretébe tartozik. Az ETE-programok azonban még nemzetközi dimenzióval is rendelkeznek, ami további bonyodalmak forrása lehet. Az ETE-programok ráadásul gyakran kisebb volumenűek, ez pedig azt jelenti, hogy az átlagos kohéziós politikai programokhoz képest magasabb az adminisztratív terhek pénzügyi támogatáshoz mért aránya. A finanszírozási igények és a projekttypusok is mások, mint a szokványos programok esetén. A kohéziós politika közös rendelkezésekről szóló rendelete és az ETE-re vonatkozó hatályos rendelet azonban nem veszi kellőképpen figyelembe az ETE sajátosságait;

44. kéri, hogy a következő programozási időszakban tartsák jobban szem előtt az ETE-programok területi sajátosságait, különösen a legkülső régiók esetében, tekintettel ezek sajátos helyzetére. Az RB ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy néhány konkrét (a dokumentum végén megtalálható) javaslatot építsen be az új programozási időszakra vonatkozó jogalkotási javaslatokba;

A határokon átnyúló interakciók bemutatása a döntéshozatalban részt vevők tájékoztatása érdekében

45. hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló akadályok kezeléséhez megfelelő területi szintű információk és adatok szükségesek. Sajnálatos módon a határokon átnyúló együttműködést hátráltatja a rendelkezésre álló adatok hiánya, amint az elérhető adatok összevethetőségével kapcsolatos problémák is, amelyek oka az adatgyűjtési módszertanok és az alkalmazott jogszabályok különbözősége;

46. üdvözli a statisztikai hivatalok együttműködésének fokozására irányuló erőfeszítéseket, és kíváncsian várja a területi mutatók kidolgozási módszertanainak teszteléséről az ESPON által a közeljövőben készítendő tanulmány eredményeit. Az adatok rendelkezésre állása még nagyobb problémát jelent az Unión kívüli országokkal való, határokon átnyúló együttműködésben. Az Európai Bizottságnak biztosítania kellene, hogy a harmonizációs törekvések Unión kívüli országokra is kiterjedjenek;

47. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ETE előnyeinek és eredményeinek jelentős része nem válik ismertté, mivel a kohéziós politikán belüli és az egyéb értékelési rendszerek túl szűk körűek, és főként a pénzügyi mutatókra és a rövid távú hatásra koncentrálnak. Az ETE előnyei viszont rendkívül nehezen számszerűsíthetők, emellett gyakran „puha” jellegűek, közvetettek és hosszú távon jelentkeznek. Közéjük tartozik például a bizalomépítés, a hosszú távú együttműködési struktúrák kialakítása, az életminőség javítása, a gyakorlati egyszerűsítés és új lehetőségek nyújtása a polgárok számára. Az RB ezért sürgeti a politikai döntéshozókat, mindenekelőtt a pénzügyi szerveket és a költségvetési hatóságokat, hogy vizsgálják meg az ETE-projektek kvalitatív leírását, hogy jobban megismerjék azok valódi előnyeit;

Javaslatok és ajánlások az európai területi együttműködési programok végrehajtásának egyszerűsítésére

48. aggodalommal látja, hogy a jelenlegi rendszer bonyolultsága miatt a potenciális kedvezményezettek, például a kis projektek projektgazdái vagy a kisebb szövetségek és NGO-k nem pályáznak támogatásra – annak ellenére, hogy kitűnő projektjavaslatokkal rendelkeznek;

49. támogatja az Interact program keretében a 2020 utáni Interregről szóló vitaanyagban ⁽⁵⁾ előterjesztett egyszerűsítési intézkedéseket, és az alábbi intézkedéseket emeli ki különösen fontosként az európai területi együttműködési programok végrehajtásának és hozzáférhetőségének egyszerűsítéséhez és javításához:

50. a hatóságok kijelölését ezentúl nem kellene megkövetelni, vagy annak a végrehajtó hatóságok operatív programokon belüli szerepének leírására kellene korlátozódnia. A jelenlegi kijelölési eljárás késedelmeket és adminisztratív terheket eredményezett, mivel az ellenőrök az Európai Bizottság által közzétett ellenőrzőlistákat követve rengeteg dokumentumot és adatot kértek be. Mindez adminisztratív terheket okozott, ám nem javította a programok végrehajtását;

51. törekedni kell arra, hogy az ellenőrzések megelőző és együttműködő jellegűek legyenek. A gyakorlatban az ellenőrzéseknek nemcsak a hibákra kell rámutatniuk, hanem a szükségtelen szabályokra/folyamatokra is, illetve megfelelő megoldásokat kell javasolniuk a további adminisztratív követelmények elkerülése érdekében. Ez a megközelítés emellett segítené megszilárdítani az egységes ellenőrzés elvét, vagyis azt, hogy az irányítási ellenőrzésre kell támaszkodni annak elkerülése érdekében, hogy a kedvezményezetteknek ismételtelen be kelljen mutatniuk az igazoló iratokat. Az ellenőrzés, nyomon követés és auditálás során nemcsak az eljárásokra, hanem inkább a tartalomra és eredményekre kellene összpontosítani;

52. a közös rendelkezésekről szóló rendeletnek az ellenőrzés céljából történő statisztikai és nem statisztikai mintavételre vonatkozó előírásai nehézséget jelentenek az ETE-programokban azok határon átnyúló jellege és a pénzügyi allokáció kis volumene miatt. A lefedettség arányát (a műveletek 5 %-a, a kiadások 10 %-a) csökkenteni kell, vagy teljes mértékben az ellenőrzést végző hatóságok szakmai megítélésére kell bízni, az adott program sajátosságait figyelembe véve. Ha egy hiba csak egyetlen projektpartnert érint, akkor azt a hibát nem szabadna az egész együttműködési programra kivetíteni. A hibák lényegességi küszöbét 5 %-ra kellene emelni a kísérletezés ösztönzése, illetve annak lehetővé tétele érdekében, hogy azok is pályázhassanak támogatásra, akik első alkalommal projektgazdák, így nagyobb valószínűséggel követnek el hibát;

53. az ETE-programok végrehajtásában komoly nehézségeket rejt az elszámoltathatósági szabályok és különösen a személyi jellegű költségek területe. A valódi egyszerűsítés érdekében a döntéshozóknak lehetővé kell tenniük, hogy a tényleges költségek megtérítése helyett az elért eredmények, illetve ahol az lehetséges, a megvalósított célkitűzések után fizessenek. Nem kellene elvárni az irányító hatóságtól azt, hogy ellenőrizze vagy kiszámítsa a kedvezményezettek személyi jellegű költségeit. Első lépésként tovább lehetne bővíteni az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazását, több előre kialakított lehetőséget lehetne létrehozni, és egyes határértékeket növelni lehetne;

54. az éves beszámolókat felül kellene vizsgálni és jelentősen egyszerűsíteni kellene, hogy azok ne jelentsenek aránytalan terhet a hatóságok és a kedvezményezettek számára, és ne járjanak negatív hatással a térítésekre;

55. az arányosság elvét fokozottan érvényesíteni kell, alkalmazási körét pedig pontosan meg kell határozni a jogszabályban, hogy ne legyen szükség további útmutatásra. A jelenlegi jogszabályok sajnos széles körben használják az „arányosság” kifejezést, anélkül hogy meghatároznák, milyen folyományai vannak a végrehajtásra nézve. Ez jogbizonytalanságot teremt, és további, útmutató jellegű dokumentumok kiadását teszi szükségessé, ami növeli az adminisztratív terheket;

⁽⁵⁾ <http://interact-eu.net/#o=news/interreg-post-2020-reflection-paper>

56. az európai területi együttműködési programokra nem kellene alkalmazni tematikus koncentrációra vonatkozó követelményeket. A beruházási területeket az egyes ETE-programokról folytatott tárgyalások részeként kellene megvitatni, mivel az uniós határ régiók, valamint a transznacionális térségek szükségletei nagyon sokfélék. A határokon átnyúló régiók között vannak olyanok, amelyekben nagy múltja van az együttműködésnek, ezek már készen állhatnak arra, hogy a gazdasági növekedésre és az innovációra koncentráljanak. A legtöbbjüknek azonban még a kölcsönös bizalom kiépítésére irányuló kezdeményezésekre van szükségük, hiszen a bizalom a határokon átnyúló együttműködés alapja. Ilyen kezdeményezés lehet a kulturális és sportrendezvények szervezése, illetve más típusú, a polgárokat közvetlenül megcélzó projektek indítása. A beruházási területeknek azonban összhangban kell lenniük a makroregionális és tengerstratégiai tematikus prioritásaival, amikor ezek a stratégiák egy vagy több határokon átnyúló vagy transznacionális együttműködési programra vonatkoznak. Az eltérő területi kihívások miatt a transznacionális együttműködés nagyobb mozgásteret tesz szükségessé a fejlesztéspolitikai prioritások és stratégiák kialakításakor;

57. az ETE-rendelet uniós részen kívüli programterületekre vonatkozó intézkedésekről szóló 20. cikkének végrehajtását egyszerűsíteni kell;

58. a regionális és adott esetben multiregionális programok, a határokon átnyúló, transznacionális és európai együttműködési programok konvergenciájának előmozdítása érdekében az esb-alapokról szóló általános rendelet 70. cikkének (2) bekezdését módosítani lehetne annak érdekében, hogy a regionális programokra fordított ERFA-forrásoknak legalább egy minimális (meghatározandó) hányadát olyan európai együttműködési fellépésekre legyen kötelező felhasználni, melyek a származási régió javát szolgálják. Ez a rendelkezés tovább erősítené a kohéziós politika hozzáadott értékét a jövőben, és jelentősen növelné az együttműködést Európában;

59. a központilag az EU által kezelt uniós szintű alapok, illetve a különböző ETE-programok végrehajtási szabályait össze kellene hangolni, mivel a végrehajtó hatóságok és a kedvezményezettek gyakran több programban is részt vesznek, és az esb-alapokra vonatkozó, lényegesen bonyolultabb szabályokat nehéz átlátni, ami csökkenti ezeknek az alapoknak a vonzerejét. A különböző esb-alapok és a központilag kezelt alapok keretében ezért azonos szabályokat kellene alkalmazni;

60. a közösségvezérelt helyi fejlesztésbe (CLLD) olyan, speciális rendelkezéseket kellene beépíteni, amelyek lehetővé teszik annak határokon átnyúló alkalmazását. Ezenkívül a határokon átnyúló együttműködés kapcsán elő kell mozdítani az integrált területfejlesztési eszközök használatát, köztük a CLLD-t, valamint az ITI-t (integrált területi beruházások).

Kelt Brüsszelben, 2018. július 4-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Helyi és regionális szintű ösztönzők az egészséges és fenntartható étrendek népszerűsítésére

(2018/C 387/05)

Előadó: Nikolaos CHIOTAKIS (EL/EPP), Kifissziá képviselő-testületének tagja

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. hangsúlyozza, hogy az egészséges és aktív életmódot a tagállami politikák kiegészítéseként és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend végrehajtása érdekében uniós szinten is népszerűsíteni kell. A helyi és regionális önkormányzatoknak – adott esetben a közös európai programok támogatása mellett – olyan intézkedéseket kell elfogadniuk és végrehajtaniuk, amelyek következetesen tükrözik a lakossági igényeket;
2. úgy véli, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. és 169. cikkével összhangban az EU-nak kiemelt szerepe van az egészség- és a fogyasztóvédelem terén azzal, hogy támogatja a tagállamok politikáit, és összehangolja a fogyasztókat egészséges és fenntarthatóan termelt élelmiszerek választására ösztönző fellépéseiket, valamint fellép az olyan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben, mint amilyen a fogyasztók félretájékoztatása, ahogy arról a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 2. célja rendelkezik;
3. felhívja a figyelmet arra, hogy az egészségtelen étrenddel és a testmozgás hiányával összefüggő rossz egészségügyi állapot átfogó problémát jelent, és jelentős költségeket ró a társadalomra. Az egészséges és fenntartható táplálkozási modellek, például a mediterrán étrend népszerűsítése olcsóbb, mint a betegségek kezelése. Az RB rendkívül fontosnak tartja olyan ösztönzők bevezetését, amelyek a WHO ajánlásaival összhangban⁽¹⁾ előmozdítják az egészséges és egyben fenntartható élelmiszerek választását, annál is inkább, mivel a legfrissebb adatok szerint az elmúlt évtizedekben az emberek egyre inkább a magas kalória- és telítettségű tartalmú élelmiszereket, illetve a sok cukrot, transzszt és sót tartalmazó feldolgozott élelmiszereket fogyasztják⁽²⁾;
4. felhívja a figyelmet arra, hogy a különböző társadalmi csoportok egészségi állapotát tekintve egyre nagyobbak az eltérések. Így az alacsony képzettségű személyekre jellemzőbbek az olyan egészségkárosodások, mint például az elhízás. A rossz egészségi állapot azonban megelőzhető, és az intézkedések kialakításakor a különféle csoportok szükségleteiből és adottságaiból kiindulva figyelembe kell venni a társadalmi-gazdasági szempontokat. Ahhoz, hogy a teljes lakosság étrendje egészséges és fenntartható legyen, több szereplő összehangolt együttműködésével megvalósuló, rendszerszintű és hosszú távú intézkedésekre van szükség;
5. szükségesnek tartja az egészséges étrend népszerűsítésének állami irányítását. Az ehhez felhasználható eszköztárat minél átfogóbban kell kialakítani – tartozhatnak bele például adók, támogatások és törvények, de a területrendezés és az infrastruktúra, valamint a címkézés és az összetétel megváltoztatása is;
6. rámutat, hogy a fenntartható fogyasztás és termelés mint cél szerves és elválaszthatatlan részét képezi a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendnek, amely az emberi egészség és a mindenki számára elérhető jóllét mellett három dimenzió – gazdaság, társadalom és környezet – közötti egyensúly jellemezte, fenntartható fejlődésre törekszik;
7. rámutat arra, hogy a termeléstől a fogyasztásig minden szakaszban (például a mezőgazdasági termelés, a halászat, az állattenyésztés, az ipari feldolgozás, a kereskedelem, valamint a termékek végfelhasználókra, azaz fogyasztókra irányuló promócióját célzó politika során) különös figyelmet kellene fordítani az élelmiszeripari termékek és szolgáltatások minőségére, és népszerűsíteni kellene a fenntartható termelési módszereket és az egészséges fogyasztási szokásokat, összhangban a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 12. céljával (fenntartható fogyasztási és termelési szokások);
8. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok összekötő kapcsot jelentenek minden érintett fél (nemzeti, regionális és helyi termelők, kiskereskedők, fogyasztók, vállalkozások, oktatási intézmények – pl. iskolák, egyetemek – stb.) között, és ők vannak a legközelebb a polgárokhoz, akik gyakran tőlük kérnek információkat az őket fogyasztóként megillető jogokkal kapcsolatban;

⁽¹⁾ Healthy diet [Egészséges étrend], 394. sz. tájékoztató, 2015. szeptemberben frissített verzió.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7694616/3-14102016-BP-EN.pdf>

9. megjegyzi, hogy a Tanács több ízben felszólította az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki intézkedéseket az egészség, a testmozgás és a táplálkozás vonatkozásában;

10. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel összhangban tegyen javaslatot a régiók által már alkalmazott szabványokra az élelmiszer-pazarlás csökkentése érdekében, tekintettel arra, hogy az Európában előállított élelmiszer jelentős részét nem használják fel. Rámutat azon kutatási programok jelentőségére, amelyek célja, hogy a témában közzétett elemzésekben értékeljék az élelmiszer-politikát⁽³⁾;

11. hangsúlyozza, hogy a helyi élelmiszer-termelés hozzájárulhat egy adott régió gazdasági és társadalmi fejlődéséhez, megakadályozva a vidéki térségek elnéptelenedését és azt, hogy túlzott demográfiai nyomás nehezedjen a városközpontokra. A helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszhatnak a fenntarthatóság elősegítésében azáltal, hogy rövid ellátási láncokat ösztönöznek, hatékony rendszereket dolgoznak ki az élelmiszer-pazarlás megelőzése terén, célzott tájékoztató kampányokat folytatnak a polgárok figyelmének felhívása érdekében, a hipermarketeket is bevonva ebbe;

12. arra kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy hangolják össze az egészséges és fenntartható étkezés népszerűsítésére szolgáló helyi és regionális szintű fellépéseket, és ehhez – a megfelelő kormányzati és igazgatási szintek és az érdekelt felek közötti együttműködésre támaszkodva – fogadjanak el táplálkozásra és testmozgásra vonatkozó hatékony cselekvési terveket;

13. úgy véli, hogy bármely stratégia akkor hatékony, ha helyi szintű intézkedésekre és kezdeményezésekre támaszkodik, és ezért helyénvalónak tartja a helyi és regionális önkormányzatok uniós intézkedésekbe való bevonását, tekintve, hogy azok közelebb vannak az uniós polgárokhoz;

Étkezéssel kapcsolatos ismeretterjesztés gyermekek részére és a bölcsődei, óvodai és iskolai étkeztetés

14. helyi képzéseket és készségfejlesztést szorgalmaz mindazok számára, akik kapcsolatban vannak gyermekekkel (ideértve a bölcsődei és óvodai nevelőket, a tanárokat, az étkeztetésnél felügyelőket és a gyermekorvosokat, valamint az olyan szerveket, amelyek fontos szerepet játszanak a gyermekek táplálkozással kapcsolatos oktatása terén) annak érdekében, hogy már a csecsemőkori hozzátáplálás elkezdésétől kezdve előmozdítsák az egészséges táplálkozást. Ezzel párhuzamosan pedig az egészséget támogató iskolai környezet és közbeszerzési intézkedések kialakítását is lehetővé kell tenni, amivel hozzá lehet járulni a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 4.7. és 12.8. céljának megvalósításához;

15. létfontosságúnak tartja a táplálkozással kapcsolatos kötelező oktatási programok bevezetését az iskolákban minden szinten, különös figyelmet fordítva az óvodákra és az általános iskolákra, hiszen itt alakulnak ki a táplálkozási magatartás alapjai. Javasolja, hogy ezek a programok tartalmazzanak elméleti órákat, oktató műhelymunkákat és tanulmányi látogatásokat egy sor témában (pl. gyakorlati órák a főzés és az élelmiszerkezelés témájában, látogatás az élelmiszerek megtermelésének, feldolgozásának és csomagolásának helyszíneire). A programok célja az egészséges étkezési szokások népszerűsítése, valamint ezzel párhuzamosan a fiatalok fenntarthatóbb étrendi döntések – feldolgozatlan, friss, helyi és szezonális, növényi eredetű termékek – irányába történő terelése lenne;

16. rendkívül fontosnak tartja, hogy a bölcsődékben, óvodákban és iskolákban (az iskolai menzákban, a büfékben és az automatákban) minőségi standardoknak megfelelően tanúsított kiváló minőségű termékek álljanak rendelkezésre, és ezáltal biztosított legyen az egészséges és tápláló élelmiszerek választéka;

17. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, amelyek közvetlenül felügyelik az oktatási intézményeket, hatást tudnak gyakorolni az étkeztetésre ezekben az intézményekben, így javítva a legfiatalabb uniós állampolgárok egészségét;

18. üdvözli az „Egészséges élelmiszer-közbeszerzés” című technikai jelentés kiadását, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fordítsa azt le az összes többi hivatalos uniós nyelvre, hogy minden olyan helyi és regionális önkormányzat, amely pénzt fordít iskolai élelmiszerekre és kapcsolódó szolgáltatásokra, felhasználja ezt a referenciadokumentumot az élelmiszer-közbeszerzések előírásainak érvényesítésére;

19. üdvözli azt az európai bizottsági kezdeményezést, amelynek keretében az Európai Unió támogatásával tejet, gyümölcsöt és zöldséget adnak a gyerekeknek a bölcsődékben, az óvodákban és az iskolákban;

⁽³⁾ <https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/public-procurement-food-health-technical-report.pdf>.

20. a különböző uniós tagállamokban az illetékes állami hatóságoknak oktatási feladataik részeként kell elismerniük és ennek megfelelően kell kezelniük az élelmiszer, valamint az egészséges és fenntartható étrendek kérdését;

21. támogatja, hogy úgy módosítsák az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet (AVMS-irányelv), hogy szigorodjanak a magas zsír-, só- vagy cukortartalmú élelmiszereknek és üdítőitaloknak a gyerekek és fiatalok számára az őket célzó programok során vagy azokon kívül látható marketingjére és reklámozására vonatkozó szabályok, hogy a WHO által kiadott felhívásnak ⁽⁴⁾ megfelelően csökkenteni lehessen a jövőbeli felnőttek ilyen típusú reklámoknak való kitettségét;

Felnőtteknek szóló tájékoztatás és oktatás

22. rendkívül fontosnak tartja, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 12.8. céljának elérése érdekében rendszeresen kerüljenek megrendezésre tájékoztató kampányok a nagyközönség számára azzal kapcsolatban, hogy milyen kedvező hatással van az egészségre a fenntartható módszerekkel előállított friss zöldségek és gyümölcsök fogyasztása, valamint a telített és transzsírokban gazdag, magas só- és cukortartalmú feldolgozott élelmiszerek fogyasztásának csökkentése. Az ilyen kampányok az egészséges étrendet népszerűsítik, betegségeket előznek meg és javítják a lakosság egészségi állapotát; felkéri ennek kapcsán az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot jogszabályra a zsír-, a telített zsírsav-, a cukor- és a sótartalom jelöléséhez a közlekedési lámpa színekódjait használó kötelező rendszer bevezetése érdekében. Ezután a helyi és regionális önkormányzatoknak kellene tájékoztatniuk a fogyasztókat a címkézés helyes használatáról;

23. véleménye szerint a munkahelyi környezet ideális helyszín az egészséges és fenntartható étkezési minták népszerűsítéséhez, ezért rendkívül fontos, hogy a munkahelyeken (menzákban, étkezdékben, büfékben és automatákban) – legalább a helyi és regionális önkormányzati dolgozók munkahelyeül szolgáló közintézményekben, de amennyiben lehetséges, valamennyi közintézményben és magánvállalatnál – csak kiváló minőségű élelmiszereket biztosítsanak, hogy a munkavállalók egészséges és tápláló ételek közül választhassanak;

24. véleménye szerint egyre fontosabb a fogyasztók védelme a félrevezető reklámüzenetekkel szemben; ehhez a helyi és regionális önkormányzatoknak tájékoztató kampányokat kellene szervezniük az élelmiszeripari termékek címkézéséről, valamint a tápanyag-összetételre és az egészségre vonatkozó állításokról, fenntarthatóbb élelmiszerek választására nevelve a fogyasztókat, és népszerűsítve az egészséges étrendeket, mint amilyen például a mediterrán étrend;

25. arra kéri a Tanácsot, az Európai Parlamentet és az Európai Bizottságot, hogy használják ki az alkalmat az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv (AVMS-irányelv) annak érdekében történő módosítására, hogy szigorodjanak a magas zsír-, só- vagy cukortartalmú élelmiszerek és az alkoholos italok marketingjére és reklámozására vonatkozó szabályok. Rámutat arra, hogy sürgősen foglalkozni kell azokkal az új kihívásokkal, amelyek az online platformokon és a közösségi médiában alkalmazott marketingtevékenységek és az ott megjelenő reklámok kapcsán merülnek fel, tekintve, hogy ezeken a felületeken nehezebb nyomon követni az egyes reklámüzeneteket;

A helyi önkormányzati kapacitások kiépítésére irányuló kezdeményezések

26. szükségesnek tartja az Egészségügyi Világszervezettel való együttműködést annak érdekében, hogy naprakész legyen a felügyeleti rendszer a táplálkozás terén, szem előtt tartva az egészségügyre vonatkozó következő cselekvési program elfogadását;

27. megjegyzi, hogy egyes támogatott intézkedések, mint például az alternatív fehérjeforrások feltérképezése ⁽⁵⁾ eredményesek lehetnek a táplálkozási szokások megváltoztatásában, ám költséghatékonyaságukat és a fogyasztói döntés módosítására hosszú távon kifejtett hatásukat még tovább kell tanulmányozni;

28. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy 2018 végéig tegyen közzé jelentést az innovatív élelmiszer-címkézési rendszerek hatásáról, elemezve benne egyes jelenlegi élelmiszer-címkézési rendszereket;

29. kéri az Európai Bizottságot, hogy a meglévő élelmiszer-címkézési rendszerek vizsgálatát követően javasolja egy az EU egészére kiterjedő, egységes, színekódokra épülő címkézési rendszer bevezetését, amelyben a színeket 100 grammra vetítve határoznák meg, és amelyet a feldolgozott élelmiszerek csomagolásának első részén tüntetnének fel, egyértelmű tájékoztatást adva a fogyasztónak a cukor-, a só- és a zsírtartalomról, ösztönözve az egészségesebb étkezési szokásokat. Az RB azt javasolja, hogy a tápértékjelölés elektronikus úton is legyen elérhető, összhangban a modern technológia követelményeivel;

⁽⁴⁾ <http://www.hse.ie/eng/about/Who/healthwellbeing/Our-Priority-Programmes/HEAL/HEAL-docs/tackling-food-marketing-to-children-in-a-digital-world-trans-disciplinary-perspectives-WHO-2016.pdf>.

⁽⁵⁾ http://eur-lex.europa.eu/eli/dec_imp/2014/424/oj.

30. konkrét előírások meghatározását kéri a megengedett legmagasabb cukor-, só- és zsírtartalomra vonatkozóan azon termékek esetében, amelyek címkéjén a tápanyag-összetételre és az egészségre vonatkozó állítások szerepelnek; ezeknek a profiloknak előfeltételként kell szolgálniuk ahhoz, hogy egy terméken szerepelhessen valamely állítás;

31. fontosnak tartja, hogy konkrét, jelentős és hatékony célokat határozzanak meg számos élelmiszer-kategória (ételek és italok) cukor-, transzzsír-, és sótartalmának csökkentése érdekében, a célok megvalósítását pedig nemzeti stratégiákkal segítsék;

32. kiemeli, hogy a közintézmények (köztük a kórházak, gondozó intézetek, időszotthonok, óvodák, iskolák, börtönök és ezek étkezdéi) élelmiszerellátását biztosító közbeszerzés révén a helyi önkormányzatoknak prioritásokat kell meghatározniuk a fenntarthatóságot biztosító, egészséges, helyi és szezonális élelmiszerek értékesítése és rendelkezésre bocsátása révén, és ezzel hozzájárulhatnak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 12.7. céljának (fenntartható közbeszerzés) megvalósításához. E cél elérése érdekében javasolja a közbeszerzési eljárások során a helyi termelők előnyben részesítését az egészséges táplálkozás, valamint a helyi gazdaság fejlesztése céljából;

33. hangsúlyozza, hogy az egyes országok egészségesebb étkezési szokásokra irányuló hatékony stratégiáinak szem előtt tartásával kell irányelveket elfogadni. Előrelépéseket kell elérni az ivóvízhez való ingyenes hozzáférés terén. Andalúziában például olyan jogszabályon dolgoznak, amely tartalmaz erre vonatkozó intézkedést: az oktatási intézményekben és gyermekszabadidős nyilvános helyeken az előrecsomagolt élelmiszereket és italokat árusító automaták kihelyezéséért és működtetéséért felelős cégeknek ingyenesen igénybe vehető ivóvízforrást kell biztosítaniuk és működtetniük, vagy magába az automatába beépítve, vagy annak 2 méteres körzetében. Példaként említhető még Görögország, ahol annak érdekében, hogy más italokkal és élelmiszerekkel szemben versenyképes áron lehessen biztosítani a vizet mint legfontosabb javat, valamint néhány egyéb alapvető élelmiszert, meghatározták ezek megengedett legmagasabb eladási árát, ami fél liter palackozott víz esetében például 0,5 euro az elvitelre vásárló fogyasztók számára bizonyos értékesítési helyeken (például étkezdékben, büfékben, bárókban, éttermekben, más egészségügyi vonatkozású létesítményekben és automatáknál), ahol nincsen lehetőség versenyre (például repülőtereken, sportközpontokban, hajókon, kórházakban, oktatási intézményekben, vasútállomásokon, múzeumokban, szabadidős helyszíneken);

34. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki speciális tápanyagprofilokat és határozza meg azokat a feltételeket (köztük a kivételeket is), amelyeket be kell tartani az élelmiszerekkel vagy élelmiszerkategóriákkal kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások megfogalmazása során;

35. ismételt felhívja az uniós intézmények figyelmét arra, hogy az alkoholtartalmú termékek címkéjén kötelezően fel kellene tüntetni az összetevőket és a tápértékre vonatkozó információkat, többek között a kalóriatartalmat. Az alkoholtartalmú termékek és az energiatartalmú italok címkéjének egészségügyi figyelmeztetést is tartalmaznia kellene. Egészen konkrétan arra kéri az Európai Bizottságot, a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy szüntessék meg a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendeletben az alkoholtartalmú italoknak biztosított mentességet, és így tegyék lehetővé a fogyasztók számára a tájékozott döntéshozatalt;

36. célszerűnek tartja, hogy az egészséges és fenntartható étrendek népszerűsítésére irányuló magánkezdeményezések támogatása érdekében az európai intézmények, valamint a táplálkozással és az élelmiszerekkel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó európai és nemzeti szervezetek és a nemzeti közigazgatási szervek szorosan együttműködjenek;

A termelési folyamat

37. elismeri az egészséges és termékeny talaj biztosításának jelentőségét, mivel ez az élelmiszerbiztonság szavatolásának kulcsfontosságú tényezője. Ezért a talaj szervesanyag-tartalmának javítása érdekében ökológiai gazdálkodási gyakorlatokat szorgalmaz, illetve szerves trágyák és talajjavító szerek alkalmazását kéri, javítva ezzel a talaj szerkezetét és vízfelvevő képességét;

38. újfent hangsúlyozza, hogy a helyi szereplőknek támogatniuk kellene a fiatal mezőgazdasági termelőket – lehetővé téve ezáltal a mezőgazdasági tevékenységek fejlődését és a vidéki térségek életben maradását –, valamint az olyan rendszereket, mint a közösségi támogatású mezőgazdaság;

39. olyan intézkedések bevezetését szorgalmazza, amelyekkel elősegíthető a műszaki és vezetői kompetenciák és ismeretek megszerzése, illetve az innováció terjesztése a vállalkozások különböző területein. Ezzel javítható a termelés és a feldolgozás fenntartható irányítása, hogy így eredeti és nyomon követhető termelési láncsal rendelkező termékeket lehessen kínálni;

40. azt ajánlja, hogy a vonatkozó uniós szakpolitikákon keresztül álljanak rendelkezésre támogatások, amelyekkel ösztönözni lehet az egészséges élelmiszerek termelésének fejlesztését és előmozdítását;
41. tanácsadó szolgálatok létrehozásának elősegítésére szólít fel, melyek célja, hogy fenntartható és a minőségre összpontosító irányításon keresztül javítsák a vállalatok versenyképességét;
42. partnerségek létrehozását szorgalmazza a helyi önkormányzatok, a képzési központok és a nemzeti felsőoktatási intézmények között a termelés valamennyi szakaszában meghozható, fenntarthatóbb élelmiszereket eredményező döntésekre irányuló kutatás érdekében, minek eredményeképp kiemelkedő minőségű, az egészséges táplálkozást elősegítő termékek jönnének létre: ajánlatos lenne olyan élelmiszer-protokollok bevezetése, amelyek kevesebb műtrágya, antibiotikum és növényvédő szer alkalmazására adnak lehetőséget;
43. hangsúlyozza, hogy ösztönözni és segíteni kell egy olyan élelmiszertermelési ágazat fejlődését, amely tiszteltetben tartja a környezetet, csökkenti a csomagolóanyagok mennyiségét és az élelmiszer-pazarlást és ezek felszámolására törekszik, korlátozza a szén-dioxid-kibocsátást és előmozdítja a fenntartható termelési módszereket;
44. kéri az olyan gazdálkodók támogatását, amelyek minőségi agrár- és élelmiszeripari termékekkel dolgoznak, továbbá azt kéri, hogy az érintett helyi önkormányzatokkal együttműködésben szervezzenek ilyen termékekkel kapcsolatos tájékoztató és népszerűsítő kampányokat;
45. hangsúlyozza, hogy természetbarát és termékorientált technológiák alkalmazásával be kell ruházni az innovációba;
46. javasolja annak vizsgálatát, hogy miként lehet helyi szinten ösztönözni az egészséges étkezési szokások kialakítását önkéntes munka segítségével, gondolva itt például a konyhakerti élelmiszertermelésben való önkéntes részvételre;
47. azt javasolja a gazdálkodóknak, hogy idegenforgalmi és társadalmi tevékenységek révén diverzifikálják működésüket, amivel szélesíthetik a helyi termékek kínálatát, hangsúlyosabbá tehetik a területi jelenlétet a rövid termelési láncokban és elősegíthetik az eredeti, helyi kötődésű termékek fogyasztását;

Az élelmiszerek feldolgozása

48. arra kéri az élelmiszeripart, hogy az egészséges és fenntartható kínálat előmozdítása érdekében hajtsanak végre beruházásokat a létező, jelenleg magas telítettségű-, cukor- és sótartalmú élelmiszerek átalakítása terén, illetve a megfizethető árú, innovatív, korszerű technológiákkal előállított, egészséges és egyidejűleg ízletes élelmiszerek és speciális termékek (többek között glutén- és laktózmentes termékek) kutatása és fejlesztése területén;
49. a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend 12.6. céljával összhangban arra biztatja a vállalkozásokat, hogy fenntartható eljárásokat alkalmazzanak, és erről jelentéseikben is számoljanak be;
50. támogatja a friss termékek állagmegőrzést szolgáló csomagolását és a rövid láncokat a helyi és egészséges termékek értékesítésének védelmében;
51. a mezőgazdaság átalakításába történő beruházásokra szólít fel. Ezeknek a beruházásoknak biztosítaniuk kell, hogy a hulladék mennyiségének és a pazarlásnak a csökkentése és a termék védelme érdekében csökkenjen a termékre gyakorolt hatás, és észszerűbbé váljon a csomagolóanyagok használata;
52. fontosnak tartja az összes érdekelt fél együttműködését egy valamennyi termékre (köztük a jelenlegi jogszabályok alapján ez alól mentesülő termékekre is) vonatkozó egyetemes, kötelező jellegű, jól olvasható és több tápanyag-összetétellel kapcsolatos információt tartalmazó európai tápértékjelölési rendszer bevezetése érdekében, hogy a fogyasztók tudatában legyenek annak, hogy milyen terméket választanak;
53. javasolja, hogy a hegyvidéki termékeket külön embléma különböztesse meg, amely a termelés specifikumait népszerűsíti, mint amilyen a termőföld, a levegő, a víz minősége és a termelés volumene;
54. fontosnak tartja egy egységes európai rendszer létrehozását az adagok méretének meghatározására, hogy ezáltal össze lehessen hasonlítani egymással az egyes termékeket;
55. arra kéri az ágazatot, hogy működjön együtt a helyi és regionális önkormányzatokkal annak érdekében, hogy vállalati társadalmi felelősségvállalás keretében nemzeti, helyi és közösségi szinten lépéseket tegyenek az egészséges étrendek népszerűsítésére;

Helyi termelők, termelői piacok és utcai árusok

56. üdvözli a helyi önkormányzatok arra irányuló intézkedéseit, hogy támogassák az alternatív élelmiszer-hálózatokat, például a termelői biopiacokat, amelyek egészséges és fenntartható élelmiszer-választékot kínálnak;
57. üdvözli a helyi és regionális önkormányzatok erőfeszítéseit, amelyek célja olyan tanulmányi csoportok felállításának elősegítése, amelyekben termelők és feldolgozók megosztják egymással gyakorlati tapasztalataikat a biogazdálkodás témájában. Az ilyen csoportok munkája kiegészítheti a képzési központok, iskolák és egyetemek által nyújtott hagyományos mezőgazdasági képzési programokat;
58. az alapvető helyi szolgáltatások és hálózatok bevezetését támogató intézkedéseket sürget a helyi termelők piacának megszilárdítása és az agroturizmus érdekében, a vidéki területek védelmére és fejlesztésére, valamint az egészséges és hagyományos ételek kereskedelmének elősegítése céljából;
59. üdvözli a helyi nonprofit szervezetek olyan magánkezdményezéseit, amelyek az egészségüknek kedvező életviteli döntések felé terelik a fogyasztókat, kiegészítve az európai és nemzeti szintű kormányzati szakpolitikákat és jogalkotási kezdeményezéseket;
60. arra kéri a helyi szintű médiát (televízió, rádió, internet, sajtó, közösségi média), hogy vegyen részt élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztató kampányokban, és – az Egészségügyi Világszervezet által kiadott felhívásnak megfelelően – tartsa tiszteltben az egészségtelen élelmiszerek reklámozására vonatkozó jogszabályi korlátozásokat;
61. támogatja az olyan élelmiszer-hálózatok – köztük termelői piacok – fejlesztését, ahol a helyi termelők egészséges és kiváló minőségű élelmiszereket kínálnak tisztességes áron közvetlenül a fogyasztóknak. Ezek a hálózatok megőrzik a helyi közösség élelmiszer-kultúráját, és segítik a biológiai sokféleség védelmét is;
62. felhívja a figyelmet arra, hogy az egészséges és fenntartható étrend előmozdításához nélkülözhetetlen a stratégiai tervezés és együttműködés minden kormányzati és igazgatási szinten, az érintett szereplők bevonásával;
63. támogatja azt a közös meggyőződést, hogy a fenntartható megoldások megtalálásához elengedhetetlenek a helyi önkormányzatokkal kialakított szilárd partnerségek.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 4-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A gazdasági és monetáris unió reformjára irányuló javaslatok (2017. december)

(2018/C 387/06)

Előadó:	Christophe ROUILLON (FR/PES), Coulaines polgármestere
Referenciadokumentumok:	Javaslat tanácsi irányelv a tagállamok költségvetési felelősségének és középtávú költségvetési orientációjának erősítésére irányuló rendelkezések megállapításáról COM(2017) 824 final A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak: Az európai gazdasági és pénzügyminiszter COM(2017) 823 final Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Valutaalap létrehozásáról COM(2017) 827 final Tájékoztatásul: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak: Az európai gazdasági és monetáris unió kiteljesítése felé vezető további lépések ütemterve COM(2017) 821 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat tanácsi irányelvre a tagállamok költségvetési felelősségének és középtávú költségvetési orientációjának erősítésére irányuló rendelkezések megállapításáról

(COM(2017) 824 final)

1. módosítás

(7) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A gazdasági és pénzügyi válság több tagállam számára is magas államadósságot hagyott örökül, így az államadósság prudens szinthez való konvergenciájának biztosításához elengedhetetlen a számszerű költségvetési szabályok egy olyan, tagállam-specifikus keretrendszerének a kialakítása, amelynek célja egyfelől a tagállami költségvetési politikák felelős jellegének erősítése, másfelől az EUMSZ-ből eredő költségvetési kötelezettségek teljesítésének hatékony elősegítése. Egy ilyen keretrendszernek kifejezetten meg kell határoznia a strukturális egyenlegre vonatkozó olyan középtávú költségvetési célt, amelynek kötelezően meg kell jelennie a nemzeti költségvetési hatóságok éves döntéseiben. A költségvetési egyenlegre vonatkozó középtávú költségvetési célok lehetővé teszik a tagállamok különböző GDP-arányos államadósság-rátáinak és fenntarthatósági kockázatainak figyelembevételét, mivel az adósság alakulását az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló 12. jegyzőkönyv 1. cikkében meghatározott referenciaértékhez rögzítik.	Több tagállam is egyszerre szembesül magas államadóssággal és közberuházás-korlátozással, így az államadósság prudens szinthez való konvergenciájának biztosításához elengedhetetlen a számszerű költségvetési szabályok egy olyan, tagállam-specifikus keretrendszerének a kialakítása, amelynek célja egyfelől a tagállami költségvetési politikák felelős jellegének erősítése, másfelől az EUMSZ-ből eredő költségvetési kötelezettségek teljesítésének hatékony elősegítése. Egy ilyen keretrendszernek nemzeti szinten átlátható és demokratikus eljárás keretében kifejezetten meg kell határoznia a strukturális egyenlegre vonatkozó olyan középtávú költségvetési célt, amelynek kötelezően meg kell jelennie a nemzeti költségvetési hatóságok éves döntéseiben. A költségvetési egyenlegre vonatkozó középtávú költségvetési célok lehetővé teszik a tagállamok különböző GDP-arányos államadósság-rátáinak és fenntarthatósági kockázatainak és annak figyelembevételét, ha a tagállamokban olyan európai hozzáadott értékkel bíró strukturális reformokat hajtanak végre, amelyek megfelelnek az európai megosztott vagy támogató hatásköröknek, és amelyeknek jelentős társadalmi-gazdasági hatása lehet, mivel az adósság alakulását az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló 12. jegyzőkönyv 1. cikkében meghatározott referenciaértékhez rögzítik.

Indokolás

Nem szorul magyarázatra.

2. módosítás

(8) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A strukturális értelemben vett középtávú költségvetési cél elérése és fenntartása érdekében a tagállamoknak a költségvetési hatóság ellenőrzése alá tartozó változókon alapuló következetes korrekciós pályát kell meghatározniuk. Ha a nemzeti költségvetési tervezést a költségvetési kiadások diszkrecionális bevételi intézkedések hatásától megtisztított pályája támasztja alá, az előmozdítja a költségvetési fejlemények ellenőrzésének eredményességét, átláthatóságát és elszámoltathatóságát. A tervek és az átfogó középtávú költségvetési eredmények szoros összekapcsolása, valamint a költségvetési politika iránti fokozott nemzeti felelősségvállalás biztosítása érdekében a költségvetési kiadások diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított középtávú növekedési pályáját a tagállam alkotmányos jogrendje által megszabott teljes törvényhozási időszak tekintetében kell meghatározni. Egy új kormány hivatalba lépésekor azonnal meg kell határozni a pályát, és azt a középtávú költségvetési célhoz való határozott konvergencia érdekében az éves költségvetéseknek tiszteletben kell tartaniuk.	A strukturális értelemben vett középtávú költségvetési cél elérése és fenntartása érdekében a tagállamoknak a költségvetési hatóság ellenőrzése alá tartozó változókon alapuló következetes korrekciós pályát kell meghatározniuk. Ha a nemzeti költségvetési tervezést a költségvetési kiadások diszkrecionális bevételi intézkedések hatásától megtisztított pályája támasztja alá, az előmozdítja a költségvetési fejlemények ellenőrzésének eredményességét, átláthatóságát és elszámoltathatóságát. A tervek és az átfogó középtávú költségvetési eredmények szoros összekapcsolása érdekében és a tagállamok adózással kapcsolatos előjogainak, valamint az EUMSZ 110–113. cikke rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett a költségvetési kiadások középtávú növekedési pályáját a tagállam alkotmányos jogrendje által megszabott teljes törvényhozási időszak tekintetében átlátható és demokratikus eljárás keretében kell meghatározni, amelybe a partnerség és a többszintű kormányzás elvei szerint a helyi és regionális önkormányzatokat és a gazdasági és szociális partnereket is be kell vonni, biztosítva ezáltal a költségvetési politika iránti fokozott nemzeti felelősségvállalást. Ezt a pályát a középtávú költségvetési célhoz való fokozatos konvergencia érdekében az éves költségvetéseknek tiszteletben kell tartaniuk.

Indokolás

- A „költségvetési kiadások középtávú növekedési pályája” önmagában nem teszi lehetővé a „költségvetési politika iránti fokozott nemzeti felelősségvállalás biztosítását”.

- A pálya nem határozható meg egyszerre a törvényhozási időszakra vonatkozóan és az új kormányok hivatalba lépésekor.

3. módosítás

(9) preambulumbekszövegezés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A hosszú távú fenntarthatóságot előmozdító jelentős strukturális reformok végrehajtása a jövőbeli kedvező hatások okán indokolhatja a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pálya módosulását, amennyiben e reformok olyan bizonyíthatóan pozitív költségvetési hatást gyakorolnak, amelyet a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárási követelményeinek megfelelően végzett értékelés is megerősít. A gazdasági stabilizáció elősegítése érdekében rendkívüli körülmények fennállásakor – az euróövezetet vagy az Unió egészét érintő súlyos gazdasági visszaesések vagy az érintett tagállam ellenőrzésén kívül eső, jelentős költségvetési hatású szokatlan események esetén – lehetővé kell tenni a középtávú költségvetési céltól vagy az ahhoz vezető korrekciós pályától való átmeneti eltérést, amennyiben az középtávon nem veszélyezteti a költségvetési fenntarthatóságot.	Az európai hozzáadott értékkel bíró és az Unió hatásköreihez kapcsolódó, jelentős strukturális reformok végrehajtása vagy a hosszú távú fenntarthatóságot előmozdító közberuházások megvalósítása indokoltta tehetik a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pálya módosulását, amennyiben ezek olyan bizonyíthatóan pozitív költségvetési hatást gyakorolnak, amelyet a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárási követelményeinek megfelelően végzett értékelés is megerősít. A gazdasági stabilizáció elősegítése érdekében rendkívüli körülmények fennállásakor – az egy vagy több tagállamot, az euróövezetet vagy az Unió egészét érintő súlyos gazdasági visszaesések vagy az érintett tagállam ellenőrzésén kívül eső, jelentős költségvetési hatású szokatlan események esetén – lehetővé kell tenni a középtávú költségvetési céltól vagy az ahhoz vezető korrekciós pályától való átmeneti eltérést, amennyiben az középtávon nem veszélyezteti a költségvetési fenntarthatóságot.

Indokolás

- A Stabilitási és Növekedési Paktum (SNP) keretében a jelentős strukturális reformokkal egyenértékűnek tekintenek egyes olyan közberuházásokat, amelyek kedvező, közvetlen és hosszú távon igazolható költségvetési hatást gyakorolnak a növekedésre és az államháztartás fenntarthatóságára. A nemzeti költségvetési szabályok megszövegezésekor a Stabilitási és Növekedési Paktum „beruházási záradékát” is figyelembe kell venni.
- A költségvetési szabályok keretrendszerének nemzeti szintű bevezetésével kapcsolatban figyelembe kell venni azokat az esetleges rendkívüli helyzeteket, amelyek egy vagy több tagállamot érintenek, de nem idéznek elő recessziót az egész euróövezetben vagy az Unióban.

4. módosítás

(17) preambulumbekszövegezés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az SKKSZ 13. cikke megállapítja, hogy a költségvetési politikákat és a hatálya alá tartozó egyéb kérdéseket a Szerződésekhez csatolt, a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyv II. címe értelmében az Európai Parlament és a szerződő felek nemzeti parlamentjei között tartott parlamentközi találkozók keretében vitatják meg. Ezen irányelv alkalmazása nem érintheti e gyakorlatot, mivel az ilyen párbeszéd az uniós gazdasági kormányzással összefüggésben hozzájárul a demokratikus elszámoltathatóság fokozásához.	Az SKKSZ 13. cikke megállapítja, hogy a költségvetési politikákat és a hatálya alá tartozó egyéb kérdéseket a Szerződésekhez csatolt, a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyv II. címe értelmében az Európai Parlament és a szerződő felek nemzeti parlamentjei között tartott parlamentközi találkozók keretében vitatják meg. A Régiók Európai Bizottsága és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság részt vesz ezeken a találkozókön. Ezen irányelv megerősíti e gyakorlatot, mivel az ilyen párbeszéd az uniós gazdasági kormányzással összefüggésben hozzájárul a demokratikus elszámoltathatóság fokozásához.

Indokolás

A parlamentközi találkozók gyakorlata hozzájárul a demokratikus elszámoltathatóság fokozásához az uniós gazdasági kormányzás keretében, tehát azt meg kell erősíteni. Ezenfelül célszerű elismerni az RB tényleges részvételét ezeken az üléseken.

5. módosítás

2. cikk a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. cikk Fogalommeghatározások [...] Emellett a következő fogalommeghatározások is alkalmazandók: a) „rendkívüli körülmények”: az érintett tagállam ellenőrzésén kívül eső, az államháztartás pénzügyi helyzetére jelentős hatást gyakorló szokatlan esemény, illetve az euróövezetet vagy az Unió egészét érintő súlyos gazdasági visszaesés;	2. cikk Fogalommeghatározások [...] Emellett a következő fogalommeghatározások is alkalmazandók: a) „rendkívüli körülmények”: az érintett tagállam ellenőrzésén kívül eső, az államháztartás pénzügyi helyzetére jelentős hatást gyakorló szokatlan esemény, illetve az egy vagy több tagállamot, az euróövezetet vagy az Unió egészét érintő súlyos gazdasági visszaesés;

Indokolás

Lásd a (9) preambulumbekkezdés módosítását.

6. módosítás

3. cikk (2) bekezdés a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. cikk Költségvetési felelősség és középtávú költségvetési orientáció [...] a) az éves költségvetéseknek biztosítaniuk kell az (1) bekezdés a) pontjában említett középtávú költségvetési cél teljesítését vagy az ahhoz vezető konvergenciát, különösen az említett bekezdés b) pontjában említett költségvetési kiadási pálya betartásának biztosításával. A tagállamok a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pálya meghatározásakor az uniós keretrendszer eljárási szabályainak megfelelően eljárva figyelembe vehetik azon jelentős strukturális reformok végrehajtását, amelyek – többek között a potenciális fenntartható növekedés javításával – közvetlen hosszú távú pozitív költségvetési hatással járnak, vagyis bizonyítható hatást gyakorolnak az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára;	3. cikk Költségvetési felelősség és középtávú költségvetési orientáció [...] a) az éves költségvetéseknek biztosítaniuk kell az (1) bekezdés a) pontjában említett középtávú költségvetési cél teljesítését vagy az ahhoz vezető konvergenciát, különösen az említett bekezdés b) pontjában említett költségvetési kiadási pálya betartásának biztosításával. A tagállamok a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pálya meghatározásakor az uniós keretrendszer eljárási szabályainak megfelelően eljárva a következőket vehetik figyelembe: az európai hozzáadott értékkel bíró és a megosztott vagy támogató hatásköröknek megfelelő azon jelentős strukturális reformok végrehajtását, amelyek társadalmi-gazdasági hatása jelentős lehet, a megvalósított közberuházásokat vagy azokat az európai strukturális és beruházási alapokból vagy az Európai Stratégiai Beruházási Alapból biztosított társfinanszírozásokat, amelyek – többek között a potenciális fenntartható növekedés javításával – közvetlen hosszú távú pozitív költségvetési hatással járnak, vagyis bizonyítható hatást gyakorolnak az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára;

Indokolás

A Stabilitási és Növekedési Paktum keretében a jelentős strukturális reformokkal egyenértékűnek tekintenek egyes olyan közberuházásokat, amelyek kedvező, közvetlen és hosszú távon igazolható költségvetési hatást gyakorolnak a növekedésre és az államháztartás fenntarthatóságára. A nemzeti költségvetési szabályok megszövegezésekor a Stabilitási és Növekedési Paktum „beruházási záradékát” is figyelembe kell venni.

7. módosítás**3. cikk (4) bekezdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. cikk Költségvetési felelősség és középtávú költségvetési orientáció (4) A tagállamok független szerveket jelölnek ki az (1) és a (2) bekezdés rendelkezéseinek való megfelelés ellenőrzésére. A független szervek nyilvános értékelést készítenek a következőkről való bizonyosság megszerzése érdekében: a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti középtávú költségvetési cél és az (1) bekezdés b) pontjában említett költségvetési kiadási pálya megfelelése. Az értékelés figyelembe veszi különösen az alapul szolgáló makro-gazdasági előrejelzés megalapozottságát, a tervezett költségvetési kiadások és bevételek részletezettségének mértékét és a jelentős strukturális reformok potenciális közvetlen hosszú távú költségvetési hatásait; b) a középtávú költségvetési célnak és a költségvetési kiadási pályának való megfelelés, ideértve a középtávú költségvetési céltól vagy az ahhoz vezető korrekciós pályától való jelentős eltérés komoly bekövetkezési kockázatának fennállását; c) a (3) bekezdésben említett rendkívüli körülmények bekövetkezése vagy megszűnése.	

Indokolás

Immár mindegyik tagállamnak vannak olyan állami intézményei, amelyek képesek független módon értékelni az állami kiadásokat és bevételeket. Nincs szükség olyan további szervek létrehozására, amelyek legitimitása annyira bizonytalan, hogy kétséggé tehetik a költségvetési politika iránti nemzeti felelősségvállalást.

8. módosítás

Új cikk beillesztése az 5. cikk után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Új cikk Parlamentközi konferenciák <i>Az Európai Unióról szóló szerződésekhez csatolt, a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyv II. címében meghatározottaknak megfelelően az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közösen határozzák meg az Európai Parlament érintett bizottságainak képviselőiből és a nemzeti parlamentek képviselőiből álló konferencia megszervezésének és előmozdításának módját a költségvetési politikák és az Unió gazdasági kormányzásának megvitatása céljából. Az Unió tanácsadó testületei – a Régiók Európai Bizottsága és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság – részt vesznek ezeken a konferenciákon.</i>

Indokolás

Lásd a (17) preambulumbekzdéshez kapcsolódó 4. módosítást.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA**

1. üdvözli, hogy az Európai Bizottság a lehető leghamarabb meg kívánja reformálni és el kívánja mélyíteni a gazdasági és monetáris uniót (GMU), amíg az európai gazdaság a viszonylagos javulás jeleit mutatja, és ennek során támogatni igyekszik az euróövezetbe tartozó és az azon kívüli tagállamok közötti konvergenciát. 2008 óta ugyanis a válság nyilvánvalóvá tette az euróövezet intézményi keretének gyenge pontjait, és a meghozott intézkedések nem elegendőek ahhoz, hogy a lehetséges újabb gazdasági és pénzügyi megrázkódtatásokkal szemben biztosítsák az euróövezet stabilitását és gazdasági fellendülését; hangsúlyozza, hogy az Unió belüli konvergencia és kohézió hiánya, valamint a gazdasági és a bankrendszer bizonytalansága nagymértékben kihat a területi önkormányzatokra, többek között a szociális kiadások válságnak betudható növekedése, valamint beruházási kapacitásuk és a közszolgáltatások kielégítő színvonalának megőrzésére való képességük szűkülése miatt ⁽¹⁾;

2. támogatja az euróövezet ellenálló képességének növelésére és a jövőbeli tagokkal való konvergencia előkészítésére szánt költségvetési kapacitás bevezetésének elvét. Ezt a kapacitást azonban az Európai Unió költségvetésének finanszírozásától elkülönített saját forrásokból kell finanszírozni, hogy elkerülhető legyen az EU-27 számára hozzáférhető uniós programokra vonatkozó kapacitás sérülése. Ezenkívül ezt a kapacitást az uniós költségvetési források felső határán kívül kell elszámolni;

3. sajnálatát fejezi ki egyébiránt amiatt, hogy az Európai Bizottság 2018. május 31-én benyújtott javaslata szétbontja ezt a kapacitást olyan strukturális reformokat támogató intézkedésekre, amelyek nem feltétlenül kapcsolódnak az euróövezet konvergenciájához, valamint egy európai beruházásstabilizációs mechanizmusra, legfeljebb 30 milliárd euró, viszonylag szerény összegű hitelek formájában, és csupán 2,16 milliárd eurót biztosít magának a konvergenciaeszköznek;

4. egyetért azzal a lehetőséggel, hogy az EU hatáskörébe tartozó területeken, az európai hozzáadott értékkel és jelentős kedvező gazdasági hatással bíró intézkedésekre vonatkozóan a szubszidiaritás elvének megfelelően európai társfinanszírozást biztosítsanak a nemzeti szintű strukturális reformokhoz. Az RB külön véleményben foglalkozik majd a 2018. május 31-én benyújtott, rendeletre irányuló javaslattal, amely létrehozza a 25 milliárd EUR összköltségvetésű reformtámogató programot;

⁽¹⁾ Az RB véleménye a gazdasági és monetáris unió 2025-ig történő elmélyítéséről szóló vitaanyagról. Elfogadva 2017. november 30-án. Előadó: Christophe Rouillon (FR/PES): <http://webapi.cor.europa.eu/documentsanonymous/cor-2017-03197-00-01-ac-tra-hu.docx>.

5. úgy véli azonban, hogy ezek az új pénzügyi eszközök nem finanszírozhatók a kohéziós politika rovására ⁽²⁾ ⁽³⁾;
6. megismétli arra irányuló felhívását, hogy az európai szemeszter keretében jobban össze kell hangolni a gazdaságpolitikákat és a szociális politikákat is, és kéri, hogy ebbe a helyi és regionális önkormányzatokat nagyobb mértékben vonják be egy magatartási kódex segítségével ⁽⁴⁾;
7. hangsúlyozza, hogy az Unión belüli nemzeti költségvetések jelenlegi uniós ellenőrzési szabályai és eljárásai nem képesek hatékonyan megelőzni az egyensúlyhiányokat és a lehetséges kockázatokat, és nincs demokratikus legitimitásuk;
8. tudomásul veszi az Európai Bizottság javaslatát az államkötvény-fedezetű értékpapírokról (sovereign bond-backed securities/SBBS), amelynek célja az európai pénzügyi szektor integrációjának és diverzifikációjának megerősítése. Az RB elismeri, hogy az államkötvény-fedezetű értékpapírok nem foglalják a priori magukba az euróövezethez tartozó tagállamok közötti kockázatok és veszteségek kölcsönösségét, és hogy az ilyen értékpapírok hozzájárulnának a bankok és az állami hitelfelvevők közötti kapcsolat lazításához, illetve mérsékelnék az államkötvények privilegizált helyzetét. Ugyanakkor ismételten kifejezi aggályait azzal kapcsolatban, hogy az államkötvények értékpapírosított pénzügyi termékekké történő „átsomagolása” inkább csökkentené a kockázatot, ahelyett, hogy a nem szabályozott pénzügyi szereplőknek osztaná azt vissza ⁽⁵⁾;
9. hangsúlyozza, hogy sürgető szükség van a bankunió kiteljesítésére, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Tanács 2018 júniusára halasztotta a végrehajtásra vonatkozó ütemterv elfogadását. A maga részéről támogatja a bankok által tartott bedőlt és nemteljesítő hitelek volumenének csökkentésére irányuló párhuzamos lépéseket, az európai betétbiztosítási rendszer fokozatos bevezetésével;
- Javaslat tanácsi irányelvre a tagállamok költségvetési felelősségének és középtávú költségvetési orientációjának erősítésére irányuló rendelkezések megállapításáról*
10. tudomásul veszi az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződés (a továbbiakban: SKKSZ) tartalmát beemleljék az európai jogi keretbe, amiről az SKKSZ 16. cikke is rendelkezett; azonban kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy jogi, politikai és demokratikus szempontból helyes-e egy olyan irányelvjavaslatot alkalmazni [amelynek alapját az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 126. cikkének (14) bekezdése képezi], amely csak az Európai Parlamenttel való konzultációt írja elő, és ennek következtében nem biztosítja az átlátható és demokratikus döntéshozatal garanciáit, holott az intézkedés tételeire tekintettel ezekre szükség lenne;
11. hangsúlyozza azonban, hogy az SKKSZ „a végrehajtással kapcsolatos tapasztalatok értékelése alapján” határozza meg ezt a beemlést, és az Európai Bizottság láthatólag nem végezte el kimerítően ezt az értékelést és azt nem tette közzé. Egy ilyen értékelésnek rá kellett volna világítania arra, hogy a közberuházás helyzete aggasztó az Unióban. Az Eurostat szerint az összes közberuházás GDP-hez viszonyított aránya a 2008. évi 3,4 %-ról 2016-ban 2,7 %-ra csökkent az Unióban. Ugyanakkor a helyi önkormányzatok beruházásainak GDP-hez viszonyított mértéke is csökkent, a 2008-as 1,5 %-ról 2016-ban 1,1 %-ra esett vissza, és egyes tagállamokban a helyzet még ennél is sokkal súlyosabb ⁽⁶⁾; ezért sajnálattal állapítja meg, hogy a költségvetési megszorító politikák az esetek többségében leginkább a közberuházásokat érintik, a helyi és regionális önkormányzatok szintjén is, miközben az Unióban ezek az önkormányzatok felelnek a közberuházások több mint feléért, és beruházásaik közvetlen hatást gyakorolnak a helyi gazdaságokra, valamint az európai polgárok mindennapi életére; ezzel kapcsolatban aggodalmát fejezi ki továbbá a közberuházás egyre nagyobb mértékű központosítása miatt, tekintve, hogy az önkormányzatok által megvalósított beruházások aránya jelentősen csökkent az 1990-es évekbeli 60 %-os szintjükhöz képest ⁽⁷⁾. Emellett az értékelésben ki kellett volna térni arra is, hogy a válság és a fiskális konszolidációs politika számos országban milyen hatást gyakorolt a szociális kiadásokra és az állam jóléti szolgáltatásaira;

⁽²⁾ Az RB állásfoglalása az esb-alapokra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet strukturális reformok támogatása tekintetében történő módosításáról. Elfogadva 2018. február 1-jén: <http://webapi.cor.europa.eu/documentsanonymous/cor-2017-06173-00-00-res-tra-hu.docx>.

⁽³⁾ Az RB véleménye a módosított strukturálisreform-támogató program és az euróövezet új költségvetési eszközeiről. Előadó: Olga Zrihen (BE/PES), elfogadva 2018. március 22-én. <http://webapi.cor.europa.eu/documentsanonymous/cor-2018-00502-00-00-ac-tra-hu.docx>

⁽⁴⁾ Az RB véleménye az európai szemeszter irányításának javításáról: a helyi és regionális önkormányzatok bevonására vonatkozó magatartási kódex. Előadó: Rob Jonkman (NL/ECR), elfogadva 2017. május 11-én. HL C 306., 2017.9.15., 24. o.

⁽⁵⁾ Lásd a gazdasági és monetáris unió 2025-ig történő elmélyítéséről szóló vitaanyagról készített, 2017. november 30-i RB-vélemény 22. pontját.

⁽⁶⁾ Eurostat: Az államháztartás bruttó állóeszköz-felhalmozása. Kód: tec00022. 2016-ra vonatkozó ideiglenes adatok. <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tec00022&language=en>.

⁽⁷⁾ Európai Bizottság (EU): *Hetedik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról*. 2017. szeptember, 168. o. http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/cohesion-report/.

12. ezért aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság javaslatában nem tesznek említést a közberuházásról, annál is inkább, mert korábban, többek között az ezzel a témával foglalkozó 2015. januári európai bizottsági közleményben⁽⁸⁾ már elismerték, hogy a beruházásokkal kapcsolatban rugalmasságra van szükség, és mert egyes közberuházások hosszú távon kedvező és igazolható hatást gyakorolnak a növekedésre és ekképpen az államháztartás fenntarthatóságára; ezzel kapcsolatban emlékeztet arra is, hogy az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése rögzíti, hogy a túlzottdeficit-eljárás elindítását megelőző jelentés „figyelembe veszi, hogy a költségvetési hiány meghaladja-e az állami beruházások kiadásait, valamint minden egyéb érdemleges tényezőt”;

13. emlékeztet továbbá arra, hogy az RB korábban kétségbe vonta az Európai Bizottság értelmező közleménye által nyújtott jogbiztonságot, és úgy vélte, hogy figyelembe kellene venni a nemzeti vagy regionális szintű alulfinanszírozottság mértékét ahhoz, hogy ténylegesen hatást lehessen gyakorolni az önkormányzatok beruházási kapacitására⁽⁹⁾; ezt az elemzést támasztja alá a Stabilitási és Növekedési Paktum rugalmasságának felülvizsgálatáról szóló, 2018. május 23-i európai bizottsági közlemény⁽¹⁰⁾ olvasata, amely szerint 2015 óta csupán négy tagállam kérte a strukturális reformok záradéka és/vagy a beruházási záradék alkalmazásának lehetőségét, jóllehet a tagállamok majdnem fele megfelelné a strukturális reformok záradékának aktiválására vonatkozó feltételeknek. Valójában az a feltétel, mely szerint egy tagállamnak kedvezőtlen gazdasági helyzetben kell lennie ahhoz, hogy élni tudjon a beruházási záradékkal, jelentősen korlátozta annak alkalmazását. Az a követelmény, hogy a hiány 3 %-os felső határával kapcsolatos biztonsági tartalékot három évig meg kell tartani, szintén korlátozásnak bizonyult néhány tagállam esetében. Az Európai Bizottság saját bevallása szerint „az (értelmező közlemény) állami beruházások volumenére gyakorolt hatásának pontos értékelése összetett feladat”. Ezért szükségesnek tűnik a közlemény hatályának kiterjesztése, hogy hatást lehessen gyakorolni a beruházások szintjére;

14. megismétli azon kérését, hogy – egyéb feltételek hiányában – a Stabilitási és Növekedési Paktum által meghatározott állami vagy annak megfelelő egyéb strukturális kiadások között ne vegyék figyelembe a tagállamok és a területi önkormányzatok által a strukturális és beruházási alapok, a transzeurópai hálózatok és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében társfinanszírozásként megjelenő kiadásokat, hiszen ezek a beruházások természetüknél fogva minőségi és európai beruházások;

15. kiemeli, hogy az EUMSZ-hez csatolt 12. jegyzőkönyv szerint az államháztartási hiányért – amelynél a kormányzat valamennyi szintjét figyelembe kell venni – a tagállamok felelősek. Ugyanakkor azonban az uniós költségvetési szabályok európai helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatása nagyon eltérő lehet. Ez a hatás a következőktől függ: a) a tagállamok hogyan ültették át a nemzeti jogba az uniós költségvetési szabályokat; b) milyen a költségvetési decentralizáció szintje az adott tagállamban; c) a helyi és regionális önkormányzatok hatásköreinek mértéke és d) az említett helyi és regionális önkormányzatok pénzügyi helyzete, amely még ugyanazon tagállamon belül is jelentős különbségeket mutathat;

16. ismételten kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen közzé egy fehér könyvet, amely a közkiadások számításakor alkalmazandó, uniós szintű tipológiát határoz meg a közberuházások minőségének tekintetében azok hosszú távú hatásainak függvényében⁽¹¹⁾;

17. úgy véli, hogy a költségvetési szabályok keretrendszerének nemzeti szintű bevezetéséről szóló irányelvnek figyelembe kellene vennie azokat az esetleges rendkívüli helyzeteket, amelyek egy vagy több tagállamot érintenek, de nem idéznek elő recessziót az egész euróövezetben vagy az Unióban;

18. megismétli, hogy aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2014. szeptember óta hatályos Eurostat számviteli norma, az ESA 2010 nem tesz különbséget a kiadások és a beruházások között. Egyes tagállamokban e normák nemzeti jogba való átültetése azt jelenti, hogy a helyi és regionális önkormányzatok egy lakosra számított, éves felső határértékeket kötelesek alkalmazni a közberuházásokra. E határértékek miatt a helyi és regionális önkormányzatok nem tudják biztosítani az ESIF-projektekhez szükséges társfinanszírozást. Emellett azokat az önkormányzatokat is akadályozzák az ESIF-től független jelentős beruházási projektek indításában, amelyek rendelkeznek pénztartalékokkal; sürgeti ezért az Európai Bizottságot, hogy készítsen jelentést az ESA 2010 végrehajtásáról;

19. felhívja a figyelmet arra, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályait többek között úgy lehet eredményesen érvényesíteni (anélkül, hogy kikapukat nyitnánk számviteli trükkökhöz), hogy módosítjuk a közberuházások amortizációjára vonatkozó szabályokat, lehetővé téve, hogy ne az első évben számolják el a teljes beruházási költséget, hanem – ahogy a magánvállalkozások esetében is – a költségeket a beruházás várható teljes futamidejére elosztva írják le;

⁽⁸⁾ Az Európai Bizottság közleménye: A Stabilitási és Növekedési Paktum hatályos szabályai által biztosított rugalmasság legjobb kihasználása. 2015. január 13. Hiv.: COM(2015) 12 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015DC0012&from=HU>.

⁽⁹⁾ Az RB véleménye a Stabilitási és Növekedési Paktum hatályos szabályai által biztosított rugalmasság legjobb kihasználásáról. Elfogadva 2015. július 9-én. Előadó: Olga Zrihen (BE/PES) HL C 313., 2015.9.22., 22. o.

⁽¹⁰⁾ COM(2018) 335 final.

⁽¹¹⁾ Az RB véleménye az uniós tevékenységi területekre vonatkozó közkiadások minőségének javításáról. Elfogadva 2014. december 3-án. Előadó: Catuscia Marini (IT/PES) HL C 19., 2015.1.21., 4. o.

20. úgy véli, hogy az SKK SZ 13. cikkében meghatározott parlamentközi találkozók gyakorlata az uniós gazdasági kormányzás keretében hozzájárul a demokratikus elszámoltathatóság fokozásához, ezért azt újból meg kell erősíteni a jelen irányelvjavaslatban. Kéri azonban, hogy tegyék hivatalossá az RB ezen találkozókra való részvételét annak érdekében, hogy a területi önkormányzatok gazdasági kormányzásban való szükséges részvételét elismerjék;

Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Valutaalap létrehozásáról

21. úgy véli, hogy az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF) és annak utódja, az Európai Stabilitási Mechanizmus (ESM) nélkülözhetetlen eszközök voltak a gazdasági és pénzügyi válság rövid távú kezelésében; megjegyzi azonban, hogy az ESM-en belül hozott döntések nem átláthatóak, hogy a szükséges egyhangú döntés potenciálisan továbbra is gátló tényező lehet, és hogy ezek az eszközök az európai jogi keretrendszeren kívül állnak;

22. ezért üdvözlí, hogy az Európai Bizottság javaslata az ESM-et beemeli az elsődleges uniós jogba, az euróövezeten kívüli tagállamok sérelme nélkül elszámoltathatóvá teszi az Európai Parlamenttel szemben, valamint éves jelentések és beszámolók közzétételére, a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályok betartására kötelezi, továbbá az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az európai ombudsman hatáskörébe rendeli;

23. másrészt támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a fontos döntéseket, például a pénzügyi támogatás odaítélésére vonatkozóakat a rendelkezésre bocsátott tőke függvényében súlyozott 85 %-os többséggel, ne pedig egyhangúlag hozzák meg, ami valószínűleg meg fogja könnyíteni a döntéshozatalt;

24. támogatja továbbá, hogy a bankunió kulcselemeként az Európai Valutaalap biztosítson védőhálót („backstop”-ot) az Egységes Szanálási Alap számára, ha ez utóbbi forrásai nem elegendőek a nehéz helyzetbe került nagy bankok elrendelt szanálásának megkönnyítéséhez;

25. ugyanakkor az alap nevének megváltoztatását javasolja a polgárok általi érthetőség és egyértelműség céljából; az EUMSZ 127. cikke szerint a monetáris politikát az Európai Központi Bank és a nemzeti központi bankok határozzák meg és hajtják végre a Központi Bankok Európai Rendszerén (KBER) belül; mivel az ebben a rendeletben tervezett alap semmiképpen sem vesz részt ebben a rendszerben, nevének nem kellene tartalmaznia a „valuta” szót; véleménye szerint az „Európai Vészhelyzeti Alap” vagy „Európai Stabilizációs Alap” elnevezés megfelelőbb lenne;

Közlemény: Az európai gazdasági és pénzügyminiszter

26. üdvözlí az Európai Bizottságnak az európai gazdasági és pénzügyminiszterről szóló közleményét, aki egyúttal az Európai Bizottság alelnöke és az eurócsoporth elnöke is lenne, ezáltal kettős legitimitást élvezne, valamint egy demokratikusan elszámoltathatóbb és érthetőbb GMU-irányítást testesítené meg. Ugyanakkor tisztázni kell a feladat ellátásának módozatait, hogy az ne eredményezze a költségvetési döntéshozatal fokozott központosítását;

27. emlékeztet arra, hogy támogatja az eurócsoporth elnöke és a gazdasági ügyekért és a monetáris politikáért felelős biztos feladatainak összevonását annak érdekében, hogy az eurócsoporthon belül képviselje az euróövezet általános érdekét, és hogy személye elszámoltatható legyen az Európai Parlament előtt, ami jelenleg nem így van;

28. kiemeli, hogy amennyiben egy európai gazdasági és pénzügyminiszter megválasztásra kerül, ahhoz együttes jogalapként az eurócsoporthról szóló 14. jegyzőkönyv 2. cikkét és az EUSZ 17. cikkét kellene alkalmazni;

29. úgy véli azonban, hogy ezt az intézkedést az eurócsoporth mélyreható reformjának kell kísérnie, amelynek jogállását még formálisabbá kell tenni, és amelynek például részletes jegyzőkönyveket kellene közzétennie annak érdekében, hogy az ülésin hozott fontosabb döntéseket átlátható módon hozzák meg;

30. ezenfelül emlékeztet arra a meggyőződésére, hogy a GMU-t érintő demokratikus deficit problémája csak akkor oldható meg, ha az európai polgárokat sikerül meggyőzni arról, hogy a GMU-ban a társadalmi fejlődés elvét is védik, és hogy a foglalkoztatást, a bérnövekedést és a társadalmi normákat nem tekintik másodlagosnak a makrogazdasági és költségvetési gondokhoz képest;

31. felhívja a figyelmet arra, hogy a gazdasági és monetáris unió (GMU) elmélyítése és a költségvetési stratégiák összehangolása – különösen a bankunió és a tőkepiaci unió kiteljesítése, illetve az Európai Valutaalap megvalósítása révén – döntően fontos lépés. Figyelembe kell azonban venni a politikai helyzetet és a közvéleményt is.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 5-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Közbeszerzési csomag

(2018/C 387/07)

Előadó: Adrian Ovidiu Teban (RO/EPP), Cugir polgármestere**Referenciadokumentumok:** Közlemény: Közbeszerzés Európában és Európa szolgálatában

COM(2017) 572 final

Közlemény: A beruházás segítése nagy léptékű infrastrukturális projektek esetében a közbeszerzés aspektusainak önkéntes előzetes értékelésével

COM(2017) 573 final

A Bizottság ajánlása a közbeszerzés professzionalizálásáról

C(2017) 6654 final

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA**

1. megállapítja, hogy a 2014-es közbeszerzési irányelveket számos tagállam csak nemrég ültette át a jogrendjébe, a hatóságok és a gazdasági szereplők pedig még csak most térnek át az új szabályokra képzési és tanácsadási programok igénybevételével. Ezzel kapcsolatban azonban megjegyzi, hogy nagyobb előrelépésre van szükség a digitális közbeszerzés terén;
2. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az irányelveknek az egyes tagállamokban való átültetésétől számított három éven belül, többszintű megközelítést alkalmazva végezzen részletes értékelést arra vonatkozóan, hogy az uniós közbeszerzési szabályok hogyan kerültek átültetésre az egyes tagállamok nemzeti jogrendjébe, illetve azok végrehajtási módjáról; véleménye szerint a szabályok végrehajtási módjának értékelése során arra kell összpontosítani, hogy az irányelveket miként hajtják végre helyi és regionális szinten, figyelembe véve a nemzeti szint alatti hatóságoknak – mint a végrehajtási szakaszban alapvetően fontos partnereknek – a közbeszerzés területén betöltött jelentőségét, valamint arra, hogy az új szabályok milyen mértékben egyszerűsítették vagy bonyolították a vonatkozó szabályozást az irányelvek megfelelő átültetésével, könnyítették meg a kkv-k közbeszerzésekhez való hozzáférését, csökkentették a bürokratikus akadályokat, illetve növelték a stratégiai beszerzések kihasználtsági szintjét. Ezenkívül értékelni kell, hogy e szabályok elősegítették-e a közkiadások hatékonyságának növelését, valamint a foglalkoztatás javulását, és ha igen, milyen mértékben. A szubszidiaritással foglalkozó munkacsoportban folytatott megbeszélések nyomán az RB kész együttműködni a többi európai intézménnyel és jobb visszajelzést biztosítani az uniós szakpolitikák helyi és regionális szintű végrehajtásáról annak érdekében, hogy az uniós jogszabályok jobban beváljanak a polgárok számára;
3. úgy véli, hogy a 2014. évi reform által bevezetett stratégiai közbeszerzések tovább bonyolítják a közbeszerzési eljárásokat, és lehetséges, hogy a közbeszerzési tisztviselőknek kiegészítő képzésekre van szükségük a szociális, környezetvédelmi vagy innovációs célkitűzések előmozdítása céljából megállapított további kritériumok szabályszerűségével kapcsolatos jogbizonytalanság elkerülése érdekében; hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak a közbeszerzés terén tett minden új kezdeményezését körültekintően kell értékelni oly módon, hogy figyelembe veszik a helyi körülményeket, és hogy a kezdeményezés lehetőleg ne fokozza az ajánlatkérő szervek adminisztratív terheit;
4. sajnálja, hogy az állami támogatási szabályok, valamint az európai számviteli szabályok, például az ESA 2010 és az Európai Bizottság gyakorlata de facto nyomást gyakorolnak arra, hogy a közbeszerzést az uniós versenyszabályok betartásának és a „túlkompenzációval” kapcsolatos kihívások elkerülésének egy „könnyebb” módjaként alkalmazzák. Ezért a tagállamok közszolgáltatásaik megszervezésére vonatkozó hatásköre (különösen szociális téren) korlátozott és ellentétes értelmű az EUMSZ 14. cikkének rendelkezéseivel. Emlékeztet továbbá arra, hogy a közbeszerzésekre vonatkozó szabályokban előírt „házon belüli odaítélésre vonatkozó kivételnek” az állami támogatások keretében nincs megfelelője, ami további nyomást, bizonytalanságot és torzulásokat eredményez az irányításban, és végső soron rontja a költségvetési végrehajtást;

5. aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság által kidolgozott, *A közigazgatás minősége – Eszköztár a szakemberek számára. 2017. évi kiadás* ⁽¹⁾ című dokumentum azt sugallja, hogy a jobb társadalmi eredmények, köztük a fenntarthatóság és az innováció érdekében is a közigazgatási szervek számára majdhogynem **kötelező** a stratégiai közbeszerzésekben való részvétel, és hogy a közigazgatási szervek számára alapvető közrendi követelmény lenne a szerződő felekkel való kapcsolattartás;

6. ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy a 2014-es reformok keretében bevezetett környezeti, társadalmi és innovációs kritériumok figyelembevételét az érintett közigazgatási szerv mérlegelésére kell bízni, összhangban a közszolgáltatások megszervezése terén érvényesítendő helyi önrendelkezés elvével, figyelembe véve többek között alkalmassági kritériumokat és a beruházás költségeinek és eredményének kiegyensúlyozott hatásvizsgálatát;

7. hangsúlyozza, hogy a környezetbarát áruk, szolgáltatások és munkák megválasztására irányuló vásárlóerejük felhasználásával az európai közigazgatási hatóságok a zöld közbeszerzés önkéntes eszközén keresztül jelentős mértékben hozzájárulhatnak a fenntartható fogyasztáshoz és termeléshez, egy erőforrás-hatékonyabb gazdasághoz, és ezáltal a fenntartható fejlesztési célok megvalósításához. Ezzel kapcsolatban üdvözlí az Európai Bizottságnak a körforgásos gazdaságra vonatkozó közbeszerzésekről szóló, 2017 októberében közzétett kiadványát ⁽²⁾;

8. hangsúlyozza, hogy a 2014-es reform jóváhagyta a közigazgatási szervek azon jogát, hogy közszolgáltatásaikat közvetlenül biztosítsák és szervezzék meg, valamint meghatározta a „házon belüli” beszerzés és a „közsférán belüli együttműködés” fogalmát. Így a közbeszerzés csak egy a közszolgáltatások nyújtásának számos alternatívája közül, ezért nem befolyásolhatja azok irányítási formáját;

9. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy mielőbb véglegesítse az innovációhoz kapcsolódó közbeszerzésekre vonatkozó iránymutatás tervezetét és a társadalmilag felelős közbeszerzésekre vonatkozó útmutatót, hogy megkönnyítse a tagállamokban a megfelelő jogi rendelkezések végrehajtását és különösen a gazdaságilag legelőnyösebb pályázat fő odaítélési kritériumként való alkalmazását; e tekintetben szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság tegye egyértelművé, hogy ez nem egyenlő a legalacsonyabb árral;

II. Politikai ajánlások

A „Közbeszerzés Európában és Európa szolgálatában” című közlemény vonatkozásában

10. támogatja azt az elképzelést, miszerint a közbeszerzés hatékony irányítása Európa-szerte a színvonalas közigazgatás szerves részét képezi, hiszen egy valóban átfogó kormányzati funkcióról van szó, amely gyakorlatilag valamennyi közjogi intézményt érinti, legyen szó akár szövetségi minisztériumról vagy helyi közszolgáltatásról, így jól képviseli a kormányzás minőségét ⁽³⁾. Ezért a közbeszerzést be kellene építeni az EU minőségi jogalkotási programjába;

11. megjegyzi, hogy a csomagot a digitális eszközök használatára vonatkozó új közbeszerzési szabályok fokozatos bevezetésével kapcsolatos határidők, 2018 októbere előtt megvitatják. Ezért még nem látható, hogy az új e-közbeszerzési szabályok a kívánt hatással lesznek-e, illetve lesz-e szükség további szabályozási finomhangolásra;

12. megítélése szerint a jelenlegi közbeszerzési jog túlzott hangsúlyt fektet az átláthatóság biztosítására és a közbeszerzés stratégiai alkalmazására, ezzel pedig aláássa magának az eljárásnak a hatékonyságát. Éppen ezért különösen a kisebb helyi és regionális önkormányzatokat túl nagy feladatok elé állítja a közbeszerzés, mivel tartanak az eljárási hibáktól, vagy vonakodnak a hagyományos közbeszerzési modellek lecserélésétől, illetve innovatív közbeszerzési eljárások kidolgozásától;

13. kiemeli, hogy a szabványos dokumentumok hiánya és a bonyolult eljárások megnövelték a közbeszerzés adminisztrációs költségeit (a vevők és az eladók költségeit egyaránt), ráadásul a beszerzésekkel kapcsolatos döntések viszonylag könnyen megtámadhatók a bíróságon, ez pedig nagy számú büntetőjogi esethez és jogvitához vezetett. Az irányelvek átültetésekor az állami jogszabályok nem bonyolíthatják tovább a szabályozást, és nem terjeszthetik ki azt a küszöbértékek alá, amint az egyes tagállamokban történt. Az ajánlattevők által – a jogorvoslati irányelvre hivatkozva – benyújtott egyre több panasz is jelzi, hogy az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak határozottan fel kell lépniük az ellen, hogy az ajánlattevők visszaéljenek az említett irányelv által számukra biztosított jogokkal;

⁽¹⁾ Elérhető itt.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/environment/gpp/pubs_en.htm

⁽³⁾ Európai Bizottság, *Quality of Public Administration: A Toolbox for Practitioners* [A közigazgatás minősége – Eszköztár a szakemberek számára], 2017. évi kiadás, elérhető itt (angol nyelven).

14. hasonlóképpen megállapítja, hogy az innováció terén lebonyolított közbeszerzési eljárások további irányítási és következtetési problémákat vetnek fel, ami a közbeszerzés elsődleges céljait, illetve innovációs politikai eszközként való rendeltetését illeti. Az innovációs közbeszerzés azt is feltételezi továbbá, hogy magasabb szintű fogalmi, operatív és vezetői készségekre, valamint szabványosított dokumentumokra van szükség az összetett projektek keretében zajló többoldalú tárgyalások sikeres lebonyolításához;

15. e tekintetben megjegyzi, hogy az RB-nek az európai szemeszterre vonatkozó elemzése szerint a közbeszerzés gyakran képezi gátját a beruházásoknak ⁽⁴⁾. A *beruházások útjában álló akadályok helyi és regionális szinten* témában készített RB-tanulmány rámutat, hogy a közbeszerzésekre vonatkozó szabályok a városok és a régiók számára jelentős kihívást jelentettek a beruházások tekintetében, különösen a közbeszerzési eljárások bonyolultsága vagy eredménytelensége, a szabályok sokféle megfogalmazása, a jogi eljárások túlzott elhúzódása és a jogbiztonság hiánya miatt ⁽⁵⁾;

16. úgy véli, hogy félrevezető az a közleményben tett megállapítás, miszerint a pályázati eljárások 55 %-a esetében a legalacsonyabb ár figyelembevételével ítélik oda a szerződéseket, ugyanis a 2014-es reform jelentősen kiterjesztette a stratégiai kritériumok alkalmazási lehetőségét a közbeszerzések terén, miközben az új jogszabályi keretet csak 2016-ban ültették be a nemzeti jogszabályokba, az azóta eltelt időben pedig nem volt lehetőség az új keret teljeskörű hatásvizsgálatára. Az RB hozzá kívánja tenni, hogy egy adott szerződésnek kizárólag a legalacsonyabb ár figyelembevételével történő odaítélése nem jelenti azt, hogy az adott közbeszerzési eljárás során a társadalmi vagy környezeti célkitűzéseket figyelmen kívül hagyták: a vonatkozó előírások utalhatnak tulajdonképpen stratégiai kritériumokra is, például azáltal, hogy teljes mértékben figyelembe vesznek bizonyos környezetvédelmi vagy energetikai követelményeket. Ezekben az esetekben a szerződést a legalacsonyabb ár szempontja szerint ítélték oda úgy, hogy egyúttal valamennyi stratégiai kritériumot figyelembe vettek, összhangban az uniós jogszabályokkal;

17. e tekintetben utalást tesz a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság számára készült, A *közbeszerzés stratégiai alkalmazása a zöld, szociális és innovációs politikák előmozdítására* ⁽⁶⁾ című idevonatkozó tanulmányra, amely kiemeli, hogy **a helyi és regionális önkormányzatok egy sor stratégiai beszerzési eljárást alkalmaznak** (pl. Spanyolországban), és ezeket követik az olyan közjogi intézmények is, mint például iskolák, egyetemek vagy kórházak;

18. hangsúlyozza, hogy az új közbeszerzési irányelvek elfogadásakor a kkv-k közbeszerzésben való részvételének ösztönzése egyike volt a közbeszerzési reform öt fő pontjának; ennek ellenére az RB „Európai vállalkozói régió” díjának nyertesei körében 2016-ban végzett tanulmány rámutat, hogy az egyszerűsítés mértéke még mindig nem elégséges a kkv-k közbeszerzésekhez való hozzáféréseinek növeléséhez ⁽⁷⁾; megjegyzi, hogy a közbeszerzés nagy jelentőséggel bír a kkv-k számára, érdekeiket a közbeszerzési politika és annak végrehajtása középpontjába kell állítani;

19. ami a határokon átnyúló közbeszerzéseket illeti, hangsúlyozza, hogy *A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határregióiban* című, 2017. szeptember 20-án elfogadott európai bizottsági közlemény ⁽⁸⁾ rámutat, hogy a határokon átnyúló számos akadály fő oka a nemzeti közigazgatási és jogrendszerek szabályainak sokfélesége. Az uniós jog által előírt normákat gyakran különböző mértékű szigorral építik be jogrendjükbe az egyes tagállamok. Ennek eredményeként, amikor két különböző rendszer találkozik a belső határok mentén, az bonyodalommal, sőt esetenként jogbizonytalansággal is járhat és többletköltségeket okozhat;

20. ezért megismétli szilárd meggyőződését, miszerint ebben a szakaszban az Európai Bizottságnak elsősorban a 2014-es irányelvek végrehajtására kell összpontosítania, mivel az európai jogi keretek mellett a tagállamok bizonyos fokú rugalmassággal rendelkeznek, és saját mérlegelési jogkörük szerint ültetik át az uniós jogot nemzeti jogrendjükbe, ez pedig például korlátozhatja a kkv-k közbeszerzésekhez való hozzáférést, vagy akadályozhatja a határokon átnyúló közbeszerzést;

⁽⁴⁾ Régiók Európai Bizottsága, 2017. évi európai szemeszter. *Territorial Analysis of the Country Reports and accompanying Communication* (Az országjelentések és a kapcsolódó közlemény területi elemzése), az RB Európa 2020 stratégiát nyommon követő platformja irányítóbizottságának jelentése, elérhető itt.

⁽⁵⁾ Régiók Európai Bizottsága, *Obstacles to investments at local and regional level* (A beruházások útjában álló akadályok helyi és regionális szinten), tanulmány, 2016, elérhető itt.

⁽⁶⁾ *Strategic use of public procurement in promoting green, social and innovation policies* (A közbeszerzés stratégiai alkalmazása a zöld, szociális és innovációs politikák előmozdítására), a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság részére végzett, 2016. június 15-én közzétett tanulmány, elérhető itt.

⁽⁷⁾ Régiók Európai Bizottsága, *Report on the Survey of EER Regions: How to make life easier for SMEs?* (Az európai vállalkozói régiók felméréséről szóló jelentés: hogyan egyszerűsítsük a kkv-k életét?), 2016, Brüsszel, 4–5. o.

⁽⁸⁾ Elérhető itt (angol nyelven).

21. úgy véli, hogy Az átláthatóság és az integritás növelése, valamint az adatok minőségének javítása című végrehajtási kezdeményezés és különösen A nyilvánosan hozzáférhető szerződések nyilvántartása létrehozásának előmozdítása című kiegészítő kezdeményezés kulcsfontosságú. Mindazonáltal az Európai Bizottságnak nemcsak gyakorlati példák vagy bevált gyakorlatok ismertetésével, hanem különösen dokumentumok, formanyomtatványok, szabványosított dokumentációk elfogadása révén – amint az az egységes európai közbeszerzési dokumentum elfogadása esetében történt – segítenie kell a hatóságokat abban, hogy megfeleljenek az átláthatósági követelményeknek anélkül, hogy a jogi követelményeken túlmenő információk közzététele révén elősegítene az összejátszást;

22. hasonlóképpen támogatja és a helyes irányba tett lépésnek tartja az Európai Bizottság Az integritással kapcsolatos új rendelkezések gyakorlati alkalmazására és az összejátszással kapcsolatos kizárási indokokra vonatkozó iránymutatások kidolgozása, illetve a szabálytalanságokat tartalmazó adatbázis létrehozása című kiegészítő végrehajtási kezdeményezését, és úgy véli, hogy a kormányok prioritásként kell, hogy kezeljék a közbeszerzési tisztviselők általános közbeszerzési ismereteinek megfelelő képzések révén történő elmélyítését, illetve olyan eszközökkel való felvértezését, melyek által megelőzhető, felismerhető és kezelhető az olyan vállalati bűnözési formák, mint a korrupció, az összejátszás vagy a pénzmosás;

23. véleménye szerint az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslata, mely szerint a széles körű együttműködési partnerség kialakítására irányuló törekvések keretében olyan, önkéntes strukturált párbeszédet kell szervezni a közbeszerzési kérdésekről, amely adott esetben teljes mértékben illeszkedne az európai szemeszter folyamatához, a helyes irányba mutat, **azonban bizonyos feltételekhez kell kötni**. Tekintettel arra, hogy a partnerségben részt vevőkkel szemben elvárás az önkéntes kötelezettségvállalások megtétele, a kezdetektől fogva tisztázni kell, hogy e partnereket legitimitással kell felruházni. Ugyanakkor tiszteletben kell tartani, hogy a 2014-es közbeszerzési irányelvek mérlegelési jogkört biztosítottak a helyi önkormányzatoknak a környezetvédelmi, társadalmi és innovációs kritériumok figyelembevételét illetően, és biztosítani kell, hogy a szociális partnerek megfelelő képviselettel rendelkezzenek e partnerségben belül;

24. megjegyzi, hogy amint azt az Európai Bizottság is kiemelte, a különféle szintű hatóságok és az érdekelt felek vannak a legjobb helyzetben kötelezettségvállalásaik tartalmának és szintjének meghatározásához; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy nem egyértelmű, hogy a helyi és regionális önkormányzatok be lesznek-e vonva – ahogy az szükséges lenne – a javasolt strukturált párbeszédbe, vagy az Európai Parlament és a Tanács lesz az Európai Bizottság egyedüli partnere ebben a munkában;

A közbeszerzés professzionalizálásáról szóló európai bizottsági ajánlás tekintetében

25. üdvözlí az Európai Bizottság ajánlását, mivel a közigazgatásoktól elvárják, hogy hatékonyabbá és hozzáférhetőbbé tegyék a közbeszerzési eljárásokat, és megfelelően kihasználják őket az innováció és a digitalizáció ösztönzése érdekében; kéri a tagállamokat, hogy törekedjenek az eljárások mielőbbi digitális átalakítására és az elektronikus folyamatok bevezetésére minden jelentős szakasz, nevezetesen az ajánlattételi felhívás, a pályázatokhoz való hozzáférés, a benyújtás, az értékelés, a szerződés odaítélése, a megrendelés, a számlázás és a kifizetés tekintetében;

26. véleménye szerint a szabályozásnak, az Európai Bizottság ez irányú kezdeményezéseinek és a közigazgatások ebből eredő adminisztratív terheinek arányosnak kell lenniük az uniós határértékeket meghaladó közbeszerzéseknek bármely tagállam összes közbeszerzési eljárásához viszonyított súlyával, ideértve az uniós határértékek alatti közbeszerzéseket is, és az Európai Bizottságnak gondoskodnia kell ezen arányosság biztosításáról;

27. ellenez a közigazgatási személyzet oktatására és képzésére vonatkozó bármilyen kötelező erejű iránymutatást, mivel ezek a szabályok sérthetik a tagállamok, valamint a regionális és a helyi hatóságok szuverenitását közigazgatásuk megszervezését illetően;

28. utalást tesz a *The Value Added of Ex ante Conditionalities in the European Structural and Investment Funds* [Az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó előzetes feltételrendszer hozzáadott értéke] című, 2017. március 31-én közzétett európai bizottsági szolgálati munkadokumentumra⁽⁹⁾, amely kijelenti, hogy az előzetes feltételrendszer hozzájárult a vonatkozó uniós jog tagállamokban történő átültetéséhez és végrehajtásához, az uniós beruházások és az uniós szakpolitikák előtt álló akadályok leküzdéséhez, valamint előmozdította politikai reformok, illetve az országspecifikus ajánlások megvalósítását;

29. úgy véli, hogy az Európai Bizottság e kezdeményezései elengedhetetlenek az uniós közbeszerzési keretrendszer sikeres végrehajtásához, azonban véleménye szerint mindezen eszközök és kezdeményezések eredményességét részletesen felül kell vizsgálni, ki kell emelni szinergiákat és egymást kiegészítő jellegüket, illetve a kiegészítő intézkedéseknek teljes mértékben indokoltnak kell lenniük a helyi és regionális önkormányzatokra háruló szükségtelen adminisztratív terhek bevezetésének elkerülése érdekében;

⁽⁹⁾ Elérhető itt; további tájékoztatás itt található.

30. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem fektetnek kellő hangsúlyt arra, hogy az átfogó politikai stratégiák és a szociális és környezetbarát közbeszerzések előmozdítását, valamint a tágabb értelemben a közpénzek megfelelő módon történő elköltségének biztosítását célzó stratégiák keretében professzionalizálásra van szükség; véleménye szerint a közbeszerzést végző szervezetek professzionalizálását nem szabadna szétválasztani a megfelelő helyi szolgáltatások igénybevételét és biztosítását illető megfelelő kormányzástól, illetve az általános professzionalizálástól;

31. ugyanakkor kiemeli, hogy a közszolgáltatások ellátását sok esetben célszerűbb lenne „házon belül” megoldani, vagy pedig alternatívákat találni a közbeszerzésre;

32. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság 2018. június 7-i, az egységes piacra vonatkozó program létrehozásáról szóló rendelete lehetőséget teremt olyan intézkedések támogatására, „amelyek biztosítják a stratégiai közbeszerzések szélesebb térnyerését, az állami beszerzők szakmai tudásának bővítését, a kkv-k számára a közbeszerzési piacokhoz való jobb hozzáférést, az átláthatóság növelését, az integritást és az adatminőség javítását, a beszerzések digitális átalakítását és a közös beszerzések előmozdítását: ez a tagállamokkal folytatott partnerségi megközelítés megerősítésével, az adatgyűjtés és az adatelemzés javításával, többek között célzott IT-eszközök fejlesztésével, a tapasztalatcserék és a bevált gyakorlatok cseréjének támogatásával, útmutatással, kedvező kereskedelmi megállapodások folytatásával, a nemzeti hatóságok közötti együttműködés megerősítésével és kísérleti projektek elindításával érhető el”⁽¹⁰⁾;

33. megjegyzi, hogy az e-úrlapokkal és az e-közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban további útmutatásra van szükség, hogy elkerülhető legyen a nemzeti megközelítések ütközése az uniós megközelítéssel, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok ne maradjanak bizonytalanságban azzal kapcsolatban, hogy mikor és hogyan használják a különböző úrlapokat és eljárásokat. hangsúlyozza, hogy a tudásközpontok pozitív szerepet játszhatnak az uniós jog és jogszabályok helyes végrehajtásának és értelmezésének megkönnyítésében a helyi és regionális önkormányzatok és szövetségeik számára nyújtott ingyenes tájékoztatás és tanácsadás révén;

34. támogatja a Housing Europe véleményét, mely szerint a közbeszerzésben a professzionalizálás és az innováció szempontjából kulcsfontosságú volna kidolgozni a megoldások európai katalógusát szabványosított dokumentumokba foglalva, amelyek többek között éghajlatvédelmi és energetikai követelményekre irányuló technikai megoldásokat, illetve a társadalmi kihívásokra irányuló innovatív megoldásokat ismertetnének. Az Európai Bizottság Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatósága (DG-GROW) által vezetett páneurópai katalógusnak az európai szövetségek által összeállított szakértelmen és gyakorlatokon kellene alapulnia. Ez utat nyitna az eljárások lehetséges egységesítése előtt, és csökkentené a keresetek számát⁽¹¹⁾;

„A beruházás segítése nagy léptékű infrastrukturális projektek esetében a közbeszerzés aspektusainak önkéntes előzetes értékelésével” című közlemény tekintetében

35. elégedettségét fejezi ki az előzetes mechanizmus önkéntes jellegét illetően, amely véleménye szerint rendkívül fontos lesz a koncessziók esetében, amelyek első ízben kerülnek a harmonizált uniós rendszer hatálya alá;

36. szintén meggyőződése, hogy az előzetes mechanizmus kulcsfontosságú szerepet tölt majd be a nagyszabású, határon átnyúló projektek keretében lefolytatott közbeszerzési eljárások során felmerülő nehézségekből eredő késedelmek és költségütlépések kockázatának csökkentésében;

37. felkéri az Európai Bizottságot annak biztosítására, hogy miközben információkat tesz közzé az előzetes mechanizmus honlapján, illetve információkat hoz nyilvánosságra az értesítési mechanizmuson és az információcsere mechanizmuson keresztül, biztosítsa az üzleti titkok védelmét, illetve gondoskodjon azon információk bizalmas jellegének a tiszteletben tartásáról, amelyeket az érdekelt szállítók a verseny torzítására használhatnak fel;

38. nagyobb fokú egyértelműséget várt volna el az Európai Bizottság által az ügyfélszolgálaton keresztül beérkező kérelmekre adott válaszok tekintetében, az Európai Bizottságnak ugyanis tisztában kell lennie ezeknek a következményeivel, illetve a közbeszerzési eljárásokra vonatkozóan esetlegesen utólag indított bírósági eljárásokkal kapcsolatos értesítési mechanizmus tekintetében; felkéri az Európai Bizottságot annak tisztázására, hogy az előzetes önkéntes mechanizmus miként kezelhetné a jogorvoslati eljárásra vonatkozó irányelvre hivatkozva benyújtott egyre több keresetből eredő problémákat.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 5-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁰⁾ COM(2018) 441 final.

⁽¹¹⁾ Közzétéve itt.

A Régiók Európai Bizottsága előrettekintő véleménye – Éghajlat-politikai irányítás 2020 után: európai és globális perspektíva – hozzájárulás az UNFCCC részes feleinek 24. konferenciájához

(2018/C 387/08)

Előadó: Andrew Varah COOPER (UK/EA), Kirklees képviselő-testületének tagja

Referenciaszöveg: Előrettekintő vélemény

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Európai irányítás a 2030-ra kitűzött éghajlatváltozási és energiaügyi célok megvalósítása érdekében

1. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a polgárokhoz legközelebbi szinten történő stratégiai irányításban, a decentralizált energiatermelés irányításában az önellátás, az elosztott termelés és az intelligens hálózatok révén, a megfelelő beruházási feltételek kialakításában, valamint az energia- és éghajlat-politikáknak a lakhatás, az energiaszegénység, a közlekedés és fenntartható mobilitás, a gazdasági fejlődés, a földhasználat és a területrendezés terén hozott intézkedésekkel való összekapcsolásában. A helyi és regionális önkormányzatok emellett erőteljes közösségi vezetői szerepet is betöltenek, és az éghajlatvédelem ügyének szószólóiként léphetnek fel helyi közösségekben, illetve a vállalkozások és a szélesebb civil társadalom előtt az egyéni fogyasztók bevonásának a fokozásával, továbbá biztosítva, hogy utóbbiak „vevők legyenek” az energiapolitikákra;
2. hangsúlyozza, hogy az ellenállóképes energiaunió célkitűzéseit és az ambiciózus éghajlat-politikát összehangolt fellépéssel lehet uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten megvalósítani, valamint a kutatás, figyelemfelkeltési célú tevékenységek és a helyi energiaellátó rendszerek támogatása révén, és hogy az EU-t, valamint tagállamait és ezek helyi és regionális önkormányzatait az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai megvalósításának útjára kell terelnünk;
3. megjegyzi, hogy a megújuló energiák 32 %-os arányának célja az EU energiaszerkezetében, a 32,5 %-os energiahatékonysági célkitűzés, valamint az energiaunió irányításáról szóló rendelet fontos lépést jelentenek Európa fenntartható energiára való átállásának, valamint a helyi és regionális önkormányzatok szélesebb körű részvételének irányába;
4. megismétli, hogy a tagállamoknak egyértelműen figyelembe kellene venniük a helyi és regionális szinten tett kötelezettségvállalásokat, valamint a Polgármesterek Szövetsége és hasonló kezdeményezések keretében elért eredményeket. A tagállamoknak emellett eljárásokat kellene kialakítaniuk arra vonatkozóan, hogy miként tudják integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveikben figyelembe venni az összes érintett kormányzati és közigazgatási szint hozzájárulásait. A megfelelő tervek keretében a tervezés és a nyomon követés folyamatába az adott tagállam alkotmányjogi és politikai rendelkezéseinek megfelelően be kellene vonni a helyi és regionális önkormányzatokat is ⁽¹⁾;
5. ismét kéri a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy mielőbb hozzák létre a többszintű energiapolitikai párbeszéd állandó platformját, támogatandó a helyi és regionális önkormányzatok, a civil szervezetek, az üzleti szféra és más érintett szereplők aktív bekapcsolódását az energetikai átállás irányításába ⁽²⁾;
6. tekintettel az Európai Bizottság arra irányuló javaslatára, hogy az EU kiadásainak 25 %-át éghajlatvédelmi intézkedésekre különítsék el a 2021–2027-es időszakra szóló összes uniós programban, ami jó kiindulási pontot jelent, kéri, hogy a 2020 utáni időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet az EU energetikai és éghajlatvédelmi céljainak jobb elérhetőségét szem előtt tartva alakítsák ki, különös figyelmet fordítva az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, az energiahatékonyságra, a tiszta mobilitásra, a megújulóenergia-termelésre, valamint a szénelnyelésre; kéri, hogy megfelelő, könnyen hozzáférhető uniós finanszírozási eszközöket bocsássonak rendelkezésre az ehhez kapcsolódó programokhoz és projektekhez, amelyek a tagállamok integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveivel összhangban a Párizsi Megállapodás hosszú távú célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják;

⁽¹⁾ „Az energiaunió irányítása és a tiszta energia” (CoR 830/2017) című RB-vélemény, előadó: Bruno HRANIĆ (HR/EPP).

⁽²⁾ Ugyanott.

7. úgy véli, hogy az EU megújuló energiákra és a villamosenergia-piac kialakítására vonatkozó szabályozási politikája keretében fel kell számolni a jogi és adminisztratív akadályokat, és egyszerűsített eljárásokat kell bevezetni a helyi és regionális szintű piaci szereplők, például az energiaközösségek számára a villamos energia tárolása, kereskedelme és saját fogyasztása terén, hogy ily módon teljeskörű hozzáférést nyerjenek a piachoz. Hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak a megújuló energiák támogatási rendszereinek kidolgozása során figyelembe kell venniük a helyi és regionális megújulóenergia-közösségek sajátosságait, lehetővé téve számukra az energiarendszeren belüli működést és megkönnyítve piaci integrációjukat;

A helyi és regionális cselekvés jelentősége a Párizsi Megállapodás végrehajtása szempontjából

8. emlékeztet arra, hogy a Párizsi Megállapodás elismeri a többszintű kormányzás fontos szerepét az éghajlat-politikák terén, valamint a régiók, a városok és a részes félnek nem minősülő érdekelt bevonásának szükségességét;

9. elismeri, hogy a regionális és helyi önkormányzatok jelentik a közigazgatás polgárokhoz legközelebb álló szintjét, és hangsúlyozza, hogy a Párizsi Megállapodás hatálya alá tartozó szakpolitikai területeken a döntéseket nagyrészt ezek az önkormányzatok hozzák meg;

10. rámutat arra, hogy az önkormányzatok befolyása az üvegházhatásúgáz-kibocsátás visszafogására nagyrészt a vonatkozó szakpolitikák végrehajtásával kapcsolatos képességtől és hajlandóságtól függ. Ezért úgy véli, hogy a regionális és helyi önkormányzatokat be kell vonni a politikai kötelezettségvállalások közpolitikává, beruházásokká és végrehajtási intézkedéssé történő átalakításába, és ennek során rendszeresen egyeztetni kell velük;

11. megállapítja, hogy az Egyesült Államok arra vonatkozó bejelentése, hogy fel kívánja mondani a Párizsi Megállapodást, sajnálatos, mégis új ösztönzőket teremtett az EU-ban, az Egyesült Államokban és máshol a szubnacionális kormányzatok számára arra, hogy a globális éghajlatváltozási kihívásoknak megfelelően cselekedjenek, megmutatva a polgárok és a hozzájuk legközelebbi kormányzati szint elkötelezettségét. Kész bővíteni az Egyesült Államok Polgármesteri Konferenciájával fennálló partnerségét, és készen áll a városok és régiók szövetségeivel az éghajlatváltozási intézkedésekkel kapcsolatban folytatott globális szintű együttműködésre;

12. határozottan úgy véli, hogy a regionális és helyi szinten megválasztott képviselők, az önkormányzatok és hálózataik az ipar érintett szereplőivel és a civil társadalommal együttműködve kulcsfontosságú szerepet játszhatnak abban, hogy segítsék a nemzeti kormányokat az éghajlattal kapcsolatos szakpolitikák megfogalmazására és végrehajtására irányuló erőfeszítéseikben, ha a nemzeti kormányok nem eléggé ambiciózusak. Ebben az összefüggésben hangsúlyozza a Polgármesterek Szövetségéhez hasonló kezdeményezések támogató szerepét a kapacitásépítési tevékenységek végrehajtására irányuló eszközök és módszerek kidolgozásának és terjesztésének előmozdításában;

13. úgy véli, hogy a politikai szempontból releváns, demokratikusan megválasztott, részes félnek nem minősülő érdekelt, például a regionális és helyi önkormányzatok globális éghajlat-politikai irányítási rendszerbe való egyre nagyobb mértékű bekapcsolódása olyan trend, amelyet mindenképpen figyelembe kell vennünk, és ezért lényeges, hogy az UNFCCC keretszabályozása elismerje az alulról építkező irányítás e formáját azáltal, hogy hivatalosan elismeri annak szerepét a döntéshozatali eljárásban;

14. megjegyzi, hogy a Részes Felek Konferenciájának az ülésszakok között tartott, 2017. májusi és 2018. májusi ülésén a végrehajtást támogató testület előrelépést tett lehetővé az érdekelt felek UNFCCC eljárásba való bevonásának terén, valamint elismerte, hogy tovább kell fokozni a részes félnek nem minősülő érdekelt hatékony bevonását a globális éghajlat-politikai irányítási rendszerbe;

15. üdvözli az Európai Parlament arról szóló jelentését, hogy az uniós régiók és városok milyen szerepet töltenek be a COP 21 keretében létrejött, éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtásában ⁽³⁾, és kiemeli a Parlamentnek azt a kijelentését, hogy a helyi önkormányzatok felelősek az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések többségének, valamint a témával kapcsolatos legtöbb uniós jogszabálynak a végrehajtásáért;

A szubnacionális kormányzatok hivatalos bevonása a globális éghajlat-politikai irányítási rendszerbe

16. méltányolja, hogy a „talanoa” párbeszéd nem korlátozódik a nemzeti kormányok közötti vitákra, hanem lehetővé teszi számos részes félnek nem minősülő érdekelt, többek között a régiók és városok, valamint választott képviselők számára is, hogy felhívják a nemzeti és globális politikai döntéshozók figyelmét a kulcsfontosságú problémákra az éghajlatváltozásra vonatkozó fellépésekkel kapcsolatban; az e folyamatra adott azonnali globális és proaktív válaszként bejelenti támogatását és szerepvállalását a városok és régiók „talanoa” párbeszédeit illetően, és ösztönzi, hogy növeljék az Európában folytatandó párbeszédnek számát;

⁽³⁾ Az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságának jelentése: Az uniós régiók és városok szerepe a COP 21 keretében létrejött, éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtásában (2017/2006(INI)).

17. hangsúlyozza, hogy a párbeszéd nem korlátozódhat arra, illetve nem állhat túlnyomórészt abból, hogy a résztvevők történeteket beszélnek el. A párbeszéd szellemében lényeges, hogy visszajelzést adjanak a részes félnek nem minősülő érdekeltek következő három kulcskérdésre adott válasza: „Hol tartunk? Hova akarunk eljutni? Hogyan fogunk eljutni abba az állapotba?” E visszajelzések bizalmat és az eljárás melletti elkötelezettséget alakítanak ki. Kéri ezért a Részes Felek Konferenciájának elnökségeit, az ENSZ éghajlatváltozási titkárságát és az UNFCCC-feleket, tegyék világossá, hogy a párbeszéd eredményeit hogyan fogják feldolgozni és beépíteni a részes felek 24. konferenciáján elfogadásra kerülő tárgyalási szövegbe;

18. javasolja a „talanoa” párbeszéd folytatását a részes felek 24. konferenciáját követően is, valamint azt, hogy a 2,5 évente tartandó globális állapotfelmérési ciklusok során mindig kerítsenek rá sort. Javasolja, hogy e folyamat során a Párizsi Megállapodás céljainak elérése felé történő előrelépések jobb globális megértése és a sürgősség tudatosítása érdekében egy negyedik kérdést („Mikorra?”) is fűzzenek hozzá a „talanoa” párbeszéd keretéhez;

19. kéri az UNFCCC elnökségét, hogy 2019-ben készítsen értékelést a párbeszéd eredményeiről, és terjesszen elő javaslatokat egy jövőbeli, strukturáltabb, tárgyalási szempontból releváns eljárásra;

20. felkéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy használják a „talanoa” párbeszéd folyamatát arra, hogy bevonják a regionális és helyi önkormányzatokat és egyéb érdekelteket a részes felek 24. konferenciájára vonatkozó uniós tárgyalási álláspont és hozzájárulások előkészítésébe;

21. azt ajánlja, hogy a városok és régiók készítsenek hozzájárulásokat a „talanoa” párbeszéd portáljához, és használják ki a lehetőséget arra, hogy hangot adjanak törekvéseiknek, álláspontjaiknak és szándékaiknak a globális éghajlatügyi tárgyalási folyamatban;

22. üdvözli a NAZCA-platformot mint a nem részes fél érdekelteknek az UNFCCC döntéshozatali folyamatába történő bevonására szolgáló hasznos eszközt. Felkéri az UNFCCC titkárságát, hogy terjesszen elő javaslatokat arra vonatkozóan, hogy milyen módon lehetne jobban meghatározni a régiók és városok szerepét a nemzetközi irányítási rendszerben, a civil társadalom és a magánszektor szerepe mellett;

23. emlékeztet a helyi és regionális vezetők által a részes felek 23. konferenciáján elfogadott bonni-fidzsi kötelezettségvállalásra és ennek arra a felhívására, hogy a helyi önkormányzatok és a települési szintű hatóságok UNFCCC-delegációja (LGMA) nagyobb mértékben és aktívabban vegyen részt a hivatalos globális éghajlatügyi szervezetek és részes felek munkájában, tekintettel arra, hogy a bonni-fidzsi kötelezettségvállalást 2018 márciusában az EU Külügyek Tanácsa is üdvözlölte. Javasolja, hogy a Régiók Bizottsága alakítson ki szervezett együttműködést az ENSZ éghajlatváltozási titkárságával, a Részes Felek Konferenciájának elnökségeivel és magas szintű bajnokaival („High Level Champions”), valamint a megfelelő UNFCCC egyeztető szervekkel és az UNFCCC javasolt, megújult „Friends of Cities” hálózatával;

Nemzeti, regionális és helyi vállalások

24. hangsúlyozza, hogy rendszeres decentralizált konzultációkra van szükség a szubnacionális kormányzati szintekkel a nemzeti vállalások meghatározása és felülvizsgálata során, bevonva az érdekelt feleket a kulcsfontosságú tevékenységi ágazatokból, kialakítva ezzel egy részvételi módszert;

25. kéri, hogy a nemzeti vállalások foglalják magukban összevontan a regionális és helyi vállalásokat annak érdekében, hogy elismerjék a szubnacionális hatóságok szerepét a nemzetközi éghajlatváltozási kötelezettségvállalások elérésében;

26. úgy véli, hogy annak érdekében, hogy ez az eljárás uniós szinten hatékony legyen, megfelelő rendelkezéseket kell beépíteni az energiaunió irányításáról szóló rendeletbe, mindenekelőtt a regionális és helyi önkormányzatoknak az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek kidolgozásában való részvételével kapcsolatban;

27. úgy véli, hogy az ilyen irányú rendelkezések erőteljesebb politikai és módszertani alapot biztosítanak az RB-nek a regionális és helyi vállalások megállapítására vonatkozó javaslataihoz ⁽⁴⁾, amelyek hátterében az az elképzelés áll, hogy lehetővé tegyék a szubnacionális hatóságok számára a mérséklési és alkalmazkodási kötelezettségvállalásaik meghatározását, amint azt a részes felek tették a saját nemzeti vállalásaik révén, hogy szilárd, átlátható hozzájárulásokat biztosítsanak, megbízható nyomonkövetési, jelentéstételi és ellenőrzési eljárásokból kiindulva;

⁽⁴⁾ „Klímafinanszírozás: A Párizsi Megállapodás végrehajtásának alapvető eszköze” (COR-2017-02108) c. vélemény, előadó: Marco DUS (IT/PES).

28. felkéri az Európai Bizottságot, hogy az RB-vel konzultálva terjesszen elő egy nyomonkövetési és értékelési módszertanról szóló, nem jogalkotási javaslatot annak érdekében, hogy nyomon kövessék a városok előrehaladását a 2050-re vonatkozó jövőképekhez és a 2030-ra vonatkozó stratégiájukhoz mérten. Ez a módszertan épülhet a Polgármesterek Szövetségének meglévő nyomonkövetési és értékelési keretére;

29. kéri az Európai Bizottságot, hogy a regionális és helyi önkormányzatokkal konzultálva egyszerűsítse a Polgármesterek Szövetségének jelentéstételi eljárását és a nyomonkövetési rendszert, rövidítse a fenntartható energiáról szóló cselekvési tervek értékeléséhez szükséges időt – felgyorsítva ezzel a kötelezettségvállalások elismerését is –, biztosítsa a nyomonkövetési és értékelési keretek kompatibilitását, és amennyire lehet, csökkentse a városokat és régiókat terhelő jelentéstételi kötelezettségeket;

30. az RB klímafinanszírozásról szóló véleményének⁽⁵⁾ fényében kéri az Európai Bizottságot, hogy – a jelenlegi UNFCCC-meghatározással összhangban – javasoljon egyértelmű, kötelező érvényű meghatározást a „klímafinanszírozás” fogalmára és az ezzel kapcsolatos beruházási kategóriákra; javasolja, hogy a tagállamok készítsenek éghajlati vonatkozású beruházási terveket, amelyek i) meghatározzák a meglévő finanszírozási hiányok orvoslásához szükséges támogatás szintjét és típusát, ii) felméri az egyes, éghajlattal kapcsolatos lépések további hazai pénzügyi támogatási lehetőségeit, iii) a nemzeti vállalatok aktualizálása kapcsán összehangolják az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépéseket, a kapacitásépítést és az érdekeltek további bevonását, továbbá iv) megjelölik, hogy az adott államban milyen módon kell értékelni és kezelni a befektetők számára jelentkező éghajlati kockázatokat;

A Párizsi Megállapodás végrehajtási iránymutatásai

31. hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi vállalatok kedvezően járulhatnak hozzá a Párizsi Megállapodás céljainak eléréséhez, és felkéri az UNFCCC részes feleit, hogy határozzanak meg iránymutatásokat a nemzeti vállalatokra vonatkozóan, szem előtt tartva azok lehetséges kölcsönhatását egy rugalmas regionális és helyi vállalási rendszerrel;

32. kéri, hogy az átláthatósági keretszabály foglaljon magában – az eljárás keretében benyújtandó nemzeti nyilvántartási jelentésekben – egy, a szubnacionális kormányzati szinteken végzett mérséklési lépéseknek szentelt részt, segítő a nemzeti vállalatok (valamint a regionális és helyi vállalatok) elérése felé történő előrehaladás nyomon követését;

Globális állapotfelmérés

33. kéri az UNFCCC részes feleit és az Európai Bizottságot, hogy a globális állapotfelmérésre vonatkozó jövőbeli szabályokba illesszenek be egy kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy a részes feleknek konzultálniuk kell a regionális és helyi önkormányzatokkal és be kell vonniuk őket a dokumentumaik megfogalmazási szakaszába;

34. hangsúlyozza, hogy a globális állapotfelmérésnek a részes felek által (a nemzeti vállalatok és egyéb nemzeti jelentések révén) közölt összesített lépések értékelésénél többre kell kiterjednie, és magában kell foglalnia az összes releváns érdekelt fél – mindenekelőtt a helyi és regionális önkormányzatok – által az előrehaladásról közölt adatokat annak érdekében, hogy átfogó képet lehessen kapni a Párizsi Megállapodás 2.1., 4.1. és 7.1. cikkében foglalt hosszú távú célok elérése felé tett általános előrehaladásról;

35. hangsúlyozza, hogy az RB a helyi önkormányzatok és a települési szintű hatóságok UNFCCC-delegációja (LGMA) részeként, valamint az Európai Unióban a regionális és helyi önkormányzatokat képviselő intézményként készen áll arra, hogy fokozza az UNFCCC-vel és részes feleivel arról folytatott vitákban való részvételét, hogy a városok és régiók miként tudnának hozzájárulni a globális állapotfelmérés keretében a közös erőfeszítések nyílt, inkluzív és átlátható értékeléséhez;

36. kéri, hogy az UNFCCC által jóváhagyott szervezetek, valamint a részes félnek nem minősülő érdekeltek a globális állapotfelmérés különböző szakaszaiban kérdéseket nyújthassanak be a részes felekhez a benyújtott dokumentumaikkal kapcsolatban, hogy az eljárás során a helyi szintekről érkező, szélesebb körű hozzájárulásokat lehessen figyelembe venni. Kéri, hogy a módszerek és az adatok a teljes átláthatóság és elszámoltathatóság érdekében legyenek hozzáférhetőek a nyilvánosság számára;

37. aggodalommal jegyzi meg, hogy a globális állapotfelmérés elmaradhat a Párizsi Megállapodás céljaitól, és kiemeli, hogy a további helyi és regionális hozzájárulások fokozhatják a teljes végrehajtást megcélzó ambíciókat⁽⁶⁾;

⁽⁵⁾ Ugyanott.

⁽⁶⁾ Lásd például: „Advancing climate ambition: cities as partners in global climate action”. Jelentés az ENSZ főtitkára számára az ENSZ főtitkárának városokkal és éghajlatváltozással foglalkozó különmegbízottjától, a C40-városok Éghajlatvédelmi Vezetői Csoportjával együttműködve.

Alkalmazkodás

38. javasolja, hogy az EU álljon az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos nemzetközi fellépés élére azzal, hogy minden szinten előmozdítja azt, mindig lépést tart a nemzetközi eredményekkel annak érdekében, hogy felgyorsítsa a regionális és helyi szintű előrelépéseket. Ennek érdekében az RB egy kötelező érvényű jogi keret elfogadását ajánlja az alkalmazkodásra irányuló intézkedések meghozatalára, valamint számszerűsíthető kötelezettségvállalások tételére, hogy mérni lehessen az alkalmazkodás terén elért eredményeket;

39. kéri, hogy a tiszta fejlesztési mechanizmuson keresztül biztosított finanszírozáson, valamint a fejlett országoktól kapott finanszírozáson felül az egyes országok a helyi és regionális kormányzatokat is ösztönözzék arra, hogy pénzügyi erőforrásokkal hozzájáruljanak az Alkalmazkodási Alaphoz;

40. kiemeli annak szükségességét, hogy az Alap egyszerűsítse az egyes regionális és helyi önkormányzatok pénzügyi hozzájárulásainak eljárásait;

41. kéri, hogy azok a regionális és helyi önkormányzatok, amelyek különösen alapos szakértelemmel rendelkeznek az alkalmazkodás terén, jogot kapjanak arra, hogy kapcsolódjanak az Alkalmazkodási Alap végrehajtó szerveihez harmadik országokban annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a programok és projektek végrehajtásához, valamint a regionális/helyi alkalmazkodási politikák és stratégiák kidolgozásához;

42. kéri, hogy a helyi önkormányzatok és a települési szintű hatóságok UNFCCC-delegációja (LGMA) egy képviselője megfigyelői státuszt kapjon az Alkalmazkodási Alap igazgatótanácsában;

43. javasolja, hogy bocsássanak a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére olyan célzott eszközöket, amelyekkel könnyebben hozzáférhetnek az uniós finanszírozási eszközökhöz, és hogy hozzanak létre egy portált, ahol az uniós éghajlat-politikai finanszírozási alapokkal kapcsolatos összes információ megtalálható;

44. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy létesítsen kapcsolatot más felekkel annak érdekében, hogy felgyorsítsa a kockázatsökkentési, rugalmassági és alkalmazkodási tervek finanszírozását, amelyek az általuk szolgált helyi közösségeknek, illetve regionális és helyi önkormányzatoknak a prioritásaira irányulnak;

Mezőgazdasági ágazat, valamint földhasználat, földhasználat-megváltoztatás és erdőgazdálkodás (LULUCF)

45. elismeri, hogy az elmúlt évtizedben jelentősen megnőtt a természeti katasztrófák intenzitása és gyakorisága, és hogy a természeti katasztrófák kérdésköre az éghajlatváltozás következményeivel foglalkozó intézkedések szerves részét képezi. E két területet együtt kell vizsgálni⁽⁷⁾. Hangsúlyozza, hogy a városok és régiók katasztrófavédelmi kapacitásainak erősítése érdekében nagyobb szinergiákra van szükség az éghajlatváltozás kezelésére irányuló és a katasztrófákkal szembeni ellenálló képességet vizsgáló olyan hálózatok, projektek és megállapodások között, mint például a 2015–2030-as időszakra vonatkozó sendai katasztrófakockázat-csökkentési keret⁽⁸⁾;

46. kéri az Európai Bizottságot, hogy ismerje el és vegye igénybe a regionális és helyi önkormányzatokat ahhoz, hogy a mezőgazdasági és a LULUCF ágazatokban meg tudjon felelni az éghajlati és energiaügyi kihívásoknak. Bizonyos régiókban és városokban az éghajlati és energiaügyi stratégiák már támogatják ezeknek az ágazatoknak a dekarbonizációját. Ezért az RB hangsúlyozza az éghajlati és energiaügyi stratégiák szerepét regionális és helyi szinten a mezőgazdasági és földhasználati ágazatok dekarbonizációjának támogatásában;

Veszteség és kár

47. üdvözli a 2018. áprilisi szakértői párbeszédet, amely feltárta, milyen lehetőségek vannak arra, hogy az éghajlatváltozás áldozatai számára szakértelmet, technológiát és támogatást mozgósítsanak. Hangsúlyozza, hogy a veszteséggel és károkkal kapcsolatos kérdéseket általánosan érvényesíteni kell a vonatkozó nemzeti és UNFCCC eljárásokban, például a kapacitásépítés, a technológiaátadás és a pénzügyi támogatás terén;

48. kiemeli, hogy mind a fejlett, mind a fejlődő országokban működő regionális és helyi önkormányzatoknak a nemzeti kormányokkal együttműködve, az UNFCCC keretén belül meg kell határozniuk és alkalmazniuk kell a veszteségek és károk kezelésére szolgáló alternatív intézkedéseket. Ennek érdekében a területi és ágazati kockázatterteléseket ki kell egészíteni az éghajlati kockázatok fogalmával;

Egyéb kérdések

49. arra biztatja a helyi önkormányzatokat, hogy továbbra is támogassák egymást az azonos szintű szereplők támogatási mechanizmusai révén, és elismeri szerepüket a kapacitásépítésben. Elismeri a Polgármesterek Szövetségének munkáját, valamint a TAIEX REGIO PEER 2 PEER eszközt ebben a vonatkozásban;

⁽⁷⁾ NAT-VI/015.

⁽⁸⁾ NAT-VI/029.

50. várakozással tekint a „Városok és az éghajlatváltozás tudományos megközelítése” témában tartott nemzetközi konferencia eredményeinek közzétételére, amelyet az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) társfinanszíroz, és felkéri az UNFCCC-t, hogy tekintse ezeket az eredményeket a Párizsi Megállapodás folyamatos végrehajtása részének;
51. hangsúlyozza a helyi termékek előállítását, valamint a kis- és középvállalkozók tevékenységét támogató politikák fontosságát a klímaváltozás negatív következményeinek enyhítése céljából, ennek függvényében pedig javasolja a vidékfejlesztési támogatási rendszerek összehangolását az éghajlatváltozási stratégia célkitűzéseivel.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 5-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

III

(Előkészítő jogi aktusok)

SZÁMVEVŐSZÉK

AZ RB 130. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2018.07.04. – 2018.07.05.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az élelmiszer-ellátási láncban előforduló tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok

(2018/C 387/09)

Előadó: Jacques BLANC (FR/PPE), La Canourgue polgármestere**Referenciaszöveg:** Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az élelmiszer-ellátási láncban a vállalkozások közötti kapcsolatokban előforduló tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról

COM(2018) 173 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

1. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<i>Célkitűzés és hatály</i>	<i>Célkitűzés és hatály</i>
1. Ez az irányelv megállapítja az ellátási láncban a vevők és beszállítók közötti tiltott, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok minimumlistáját, meghatározza az érvényesítésükre vonatkozó minimumszabályokat, valamint rendelkezik a jogalkalmazó hatóságok közötti koordinációról.	1. Ez az irányelv megállapítja az ellátási láncban a vevők és beszállítók közötti tiltott, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok minimumlistáját, meghatározza az érvényesítésükre vonatkozó minimumszabályokat, valamint rendelkezik a jogalkalmazó hatóságok közötti koordinációról.
2. Az irányelvet egyes olyan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra kell alkalmazni, amelyek a kis- és közép-vállalkozásnak minősülő beszállítók, valamint a nem kis- és középvállalkozásnak minősülő vevők közötti élelmiszer-értékesítésekkel összefüggésben fordulnak elő.	2. Az irányelvet azokra a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra kell alkalmazni, amelyek a beszállítók, valamint a nem kis- és középvállalkozásnak minősülő vevők közötti élelmiszer-értékesítésekkel összefüggésben fordulnak elő.
3. Ezt az irányelvet az átültetésére szolgáló rendelkezések alkalmazásának a 12. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett kezdőnapját követően kötött beszállítási szerződésekre kell alkalmazni.	3. Ezt az irányelvet az átültetésére szolgáló rendelkezések alkalmazásának a 12. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett kezdőnapját követően kötött beszállítási szerződésekre kell alkalmazni.

Indokolás

Az irányelv hatályának korlátozása kedvezőtlen hatást gyakorolna azokra a nagyobb szervezetekre vagy termelői szervezetekre, amelyek nem felelnek meg a kkv-kra vonatkozó kritériumoknak, és ennek következtében nem részesülhetnének védelemben a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben. Az ellátási lánc értékesítési oldalának koncentrációja miatt ezek a termelői szervezetek vagy szervezetek nyilvánvalóan nincsenek a vevőikével egyenlő tárgyalási pozícióban. Ezenfelül ez az eshetőség szöges ellentétben állna az Európai Bizottság arra irányuló hosszú távú erőfeszítéseivel, hogy a kínálatot közös piacszerzés alkalmazásával koncentrálja, mivel közvetett módon büntetné azokat a termelői szervezeteket, amelyek nem felelnek meg a kkv-k meghatározásának. Végül a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma az olyan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra sem vonatkozna, amelyeket a forgalmazó egy ipari beszállító, például egy erős mezőgazdasági komponenssel rendelkező termékeket értékesítő közepes méretű vállalkozással szemben alkalmaz. Ez azonban gazdaságilag értelmetlen a lánc legsebezhetőbb láncszemeinek szükséges védelme szempontjából.

2. módosítás

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<i>Fogalommeghatározások</i>	<i>Fogalommeghatározások</i>
Ezen irányelv alkalmazásában:	Ezen irányelv alkalmazásában:
„vevő”: az Unióban letelepedett bármely természetes vagy jogi személy, aki/amely élelmiszert vásárol kereskedelmi forgalomban. A „vevő” kifejezés az ilyen természetes és jogi személyek csoportját is magában foglalhatja; [...]	a) „vevő”: letelepedése helyétől függetlenül bármely természetes vagy jogi személy, aki/amely élelmiszert vásárol kereskedelmi forgalomban. A „vevő” kifejezés az ilyen természetes és jogi személyek csoportját is magában foglalhatja;
	b) „ tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat ”: valamely kereskedelmi partnerrel szemben olyan kötelezettségek előírása vagy erre irányuló kísérlet, amely egyensúlyhiányt hoz létre a felek jogai és kötelezettségei között; [...]

Indokolás

- a) Az irányelvnek az is célja, hogy megakadályozza a beszerzések minden szabályt nélkülöző delokalizációját. Ezért az Európai Unióban letelepedett és az Unión kívüli vevőket is helyénvaló figyelembe venni.
- b) Fontos, hogy az irányelv kellően nyitott elv alapján határozza meg, hogy minek felel meg a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

3. módosítás

3. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<i>A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma</i>	<i>A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma</i>
1. A tagállamok tiltják a következő kereskedelmi gyakorlatokat :	1. A tagállamok legalább a következő kereskedelmi gyakorlatokat tiltják:
a) a vevő több mint 30 naptári nappal azt követően fizet a beszállítónak a romlandó élelmiszerekért, hogy a beszállító számláját kézhez vette, vagy hogy a romlandó élelmiszert leszállították, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont. E tilalom nem érinti:	a) a vevő több mint 30 naptári nappal azt követően fizet a beszállítónak az élelmiszerekért, hogy a beszállító számláját kézhez vette, vagy hogy az élelmiszert leszállították, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont. E tilalom nem érinti:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
— a késedelmes fizetések 2011/7/EU irányelvben meghatározott következményeit és a tekintetükben igénybe vehető, ott megállapított jogorvoslatokat; — a vevő és a beszállító lehetőségét arra, hogy az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 172a. cikke értelmében vett értékmegosztási záradékokban állapodjanak meg; b) a vevő a romlandó élelmiszerekre vonatkozó megrendelésétől olyan rövid határidővel áll el, hogy a beszállítótól észszerűen nem várható, hogy alternatív megoldást találjon termékei értékesítésére vagy felhasználására; c) a vevő egyoldalúan és visszaható hatállyal megváltoztatja a beszállítási szerződés feltételeit a szállítás vagy a teljesítés gyakorisága, ütemezése vagy mennyisége, az élelmiszerekre vonatkozó minőségi előírások vagy árak tekintetében; d) a beszállító fizet az élelmiszerekben a vevő telephelyén bekövetkezett veszteségekért, amelyek nem a beszállító gondatlanságából vagy hibájából álltak elő.	— a késedelmes fizetések 2011/7/EU irányelvben meghatározott következményeit és a tekintetükben igénybe vehető, ott megállapított jogorvoslatokat; — a vevő és a beszállító lehetőségét arra, hogy az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 172a. cikke értelmében vett értékmegosztási záradékokban állapodjanak meg; — az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 157. cikke értelmében elismert szakmaközi szervezetek által kötött megállapodásokat; b) a vevő a romlandó élelmiszerekre vonatkozó megrendelésétől olyan rövid határidővel áll el, hogy a beszállítótól észszerűen nem várható, hogy alternatív megoldást találjon termékei értékesítésére vagy felhasználására; c) a vevő egyoldalúan és visszaható hatállyal megváltoztatja a beszállítási szerződés feltételeit a szállítás vagy a teljesítés gyakorisága, ütemezése vagy mennyisége, az élelmiszerekre vonatkozó minőségi előírások vagy árak tekintetében; d) a beszállító fizet az élelmiszerekben a vevő telephelyén bekövetkezett veszteségekért, amelyek nem a beszállító gondatlanságából vagy hibájából álltak elő. e) a vevő változtatás nélkül, adókkal és szállítási költségekkel együtt a tényleges vételárnál alacsonyabb áron ad el újra valamely terméket; f) a vevő a beszállító termelési költségeihez viszonyítva tisztességtelenül alacsony élelmiszer-felvásárlási árakat alkalmaz; g) a vevő olyan szolgáltatásnyújtást számláz ki, amely semmilyen ténylegesen teljesített szolgáltatásnak nem felel meg, vagy amelynek költsége egyértelműen aránytalanul nagy a nyújtott szolgáltatás értékéhez képest; h) az egyik szerződő fél olyan ármeghatározási kritériumokat és módozatokat szab meg, amelyek következtében az ár nem meghatározottá és nem meghatározhatóvá válik.

Indokolás

A tisztességtelen gyakorlatok a romlandó és a nem romlandó áruk beszállítóit egyaránt érintik és hátrányba hozzák. Ezért az irányelv hatályát ki kell terjeszteni.

A tagok egyhangú döntésével elfogadott szakmaközi megállapodások adott esetben az irányelvtervezetben foglaltaktól eltérő szabályokat írhatnak elő, többek között a fizetési határidőkre vonatkozóan.

e) Annak érdekében, hogy az élelmiszer-ellátási lánc minden egyes láncszeménél megállíthassuk az értékromlást, meg kell tiltani a veszteséges viszonteladást. El kell ugyanis kerülni az olyan árháborút, amelyben a nagy kiskereskedelmi láncok egyes termékeken, különösen a mezőgazdasági termékeken túlságosan nagy árréseket realizálnak annak érdekében, hogy kompenzálják az egyes alaptermékek tekintetében dülő csatát.

- f) Ugyanebben a szellemenben nem megengedhető, hogy a termelőknek fizetett ár tisztességtelenül alacsony legyen a termelési költségekhez képest. Elfogadhatatlan, hogy a mezőgazdasági termelők nem tudnak megélni a munkájukból, és termékeiket kénytelenek veszteséggel eladni. Ezért fontos szankcionálni azokat a vevőket, akik/amelyek tisztességtelenül alacsony áron vásárolnak, vagy beszállítóikat arra kényszerítik, hogy mezőgazdasági alapanyagaikat tisztességtelenül alacsony áron vegyék meg. Ágazatok és területek szerint meg kell határozni a tisztességtelenül alacsony elszámolóár pontos fogalom meghatározását.
- g) A cél az, hogy szankcionáljuk a beszállítónak nyújtott szolgáltatás szempontjából ellentételezés nélküli fizetéseket vagy a nyújtott szolgáltatáshoz képest aránytalanul nagy fizetéseket. Különösen fontos, hogy a valamely uniós központi beszerző szerv felé teljesített fizetés feltétlenül igazolt legyen.
- h) A szerződésben feltüntetett árak meghatározhatónak vagy meghatározottnak kell lennie, ami azt jelenti, hogy a két félnek a szerződés teljes időtartama alatt képesnek kell lennie arra, hogy megtudja, milyen árat kell kifizetni.

4. módosítás

3. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ha a vevő a (2) bekezdés b), c) és d) pontjában leírt helyzetekben fizetést kér, a beszállító kérésére megadja a beszállító számára az egységnyi fizetendő összegek vagy adott esetben a teljes fizetendő összeg becslését, és a (2) bekezdés b) és d) pontjában leírt esetekben a költségek becslését is, valamint e becslések alapját.	Ha a vevő a (2) bekezdés b), c) és d) pontjában leírt helyzetekben szigorúan a nyújtott szolgáltatáshoz kapcsolódó fizetést kér, a beszállító megadja a beszállító számára az egységnyi fizetendő összegek vagy adott esetben a teljes fizetendő összeg becslését, és a (2) bekezdés b) és d) pontjában leírt esetekben a költségek becslését is, valamint e becslések alapját.

Indokolás

A beszállítóktól kért fizetéseket szigorúan szabályozni kell, és azokat szisztematikusan alá kell támasztani.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. úgy véli, hogy a mezőgazdasági termelők jövedelmének biztosítására szolgáló piaci alapú mechanizmusokat jelentős mértékben meg kell erősíteni a mezőgazdasági árak és inputanyagok nagyarányú volatilitása hatásainak mérséklése érdekében, a mezőgazdaság valamennyi területen történő fenntartása, versenyképességének növelése és a vidék élő szövetének megóvása céljából;

2. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági árak volatilitásának szabályozása és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelem az élelmiszer-ellátási láncban belül egymással szorosan összefüggenek, mivel a piaci változások kiélezik a hozzáadott érték ágazatokon belüli elosztásáért folyó harcban belüli erőviszonyokat, és az ebből eredő alkuk általában kedvezőtlenek a termelők számára, akik korlátozott tárgyalási erővel rendelkeznek különösen az agrár-élelmiszeripar, ezen belül is elsősorban a kiskereskedelmi láncok növekvő koncentrációja miatt;

3. üdvözlí az Európai Bizottság e kezdeményezését, amelynek célja, hogy bevezesse azt a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelmet szolgáló uniós szabályozást, amelyet az RB a mezőgazdasági árak volatilitásának szabályozásáról szóló véleményében szorgalmazott, és amelyben az élelmiszer-ellátási láncban belüli tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni uniós szabályozás megalkotását javasolta az Európai Parlament 2016. június 7-i határozatának [2015/2065 (INI)] megfelelően, a következő okokból: a szerződések a kockázat bizonyos mértékű megosztását biztosítják, de nem igazítják ki alapvetően a felek közötti egyenlőtlenségeket; a monopóliumellenes intézkedések nem elégségesek a tisztességtelen piaci gyakorlatok és a mezőgazdasági ágazatokra jellemző erőviszonyok közötti különbségek orvoslására; az ágazati szereplők önszabályozó mechanizmusai nem mindig hatékonyak a tisztességes piaci magatartás biztosítása szempontjából, különösen azért, mert a mezőgazdasági termelők és a feldolgozók gyakran félnek panaszt tenni, attól tartva, hogy kizárják őket a piacról; keretrendelet megalkotására van szükség uniós szinten a versenyfeltételek harmonizálása és annak biztosítása érdekében, hogy az európai mezőgazdasági termelők és fogyasztók részére méltányos értékesítési és vásárlási feltételeket lehessen biztosítani;

4. úgy véli, hogy ez a javaslat jó munkaalapnak tekinthető, de a mezőgazdasági termelők hatékonyabb védelme érdekében további lépések szükségesek. A mezőgazdasági termelők jövedelme jelenleg 40 %-kal alacsonyabb az átlagbérnél. Egy mezőgazdasági termék értéke a következőképpen oszlik meg: a mezőgazdasági termelő átlagban 21 %-ot kap, a feldolgozó 28 %-ot, a forgalmazó pedig 51 %-ot. Lépéseket kell tenni a kereskedelmi kapcsolatok kiegyensúlyozottabbá tétele és annak érdekében, hogy az RB-nek a 2020 utáni KAP-ról szóló véleményében javasoltakkal összhangban növelni lehessen a háztartások élelmiszerekre fordított kiadásaiból a mezőgazdaságnak jutó értéket;

5. úgy véli, hogy a hatásvizsgálatban ajánlottakkal összhangban az irányelvjavaslatba be kell vezetni a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elvi tilalmát, ami megoldást jelenthet az esetleges jövőbeli tisztességtelen gyakorlatokra;
6. egyetért ugyan az Európai Bizottsággal abban, hogy a kkv-k a leginkább kiszolgáltatottak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben, úgy véli, hogy ki kell terjeszteni a javaslat hatályát, hogy az ne csak a kkv-kra és a beszállító mezőgazdasági termelőkre vonatkozzon, hanem letelepedése helyétől függetlenül az élelmiszerlánc összes szereplőjére is;
7. úgy véli, hogy a késedelmes kifizetések tilalmát a nem romlandó termékekre is ki kell terjeszteni;
8. úgy véli, hogy a tiltott tisztességtelen gyakorlatok listáját a veszteséges viszonteladásra is ki kell terjeszteni, és szankcionálni kell a termelési költség alatti beszerzést;
9. véleménye szerint meg kell tiltani a diszkriminatív vagy nem átlátható elektronikus árveréseket;
10. úgy véli, hogy pontosan meg kell határozni azokat az árképzési kritériumokat és módozatokat, amelyeknek szerepelniük kell a mezőgazdasági termelőkkel kötött szerződésekben, hogy ez utóbbiak bármikor ki tudják számolni, hogy milyen árra tarthatnak igényt;
11. úgy véli, hogy a nemzeti ellenőrzési rendszer kiegészítéseként uniós mechanizmust kell kialakítani a nemzeti sajátosságok, intézkedések és bevált módszerek figyelembevételével annak érdekében, hogy a tisztességtelen transznacionális kereskedelmi gyakorlatok se maradjanak ki az irányelvből;
12. figyelembe véve a vállalkozások nemzetközi térhódítását, különösen a mezőgazdasági ágazatban, javasolja, hogy az irányelv hatálya a harmadik országbeli székhellyel rendelkező beszállítók/vevők részvételével zajló tranzakciókra is terjedjen ki annak érdekében, hogy a kkv-k ne kapjanak ösztönzést az EU-n kívüli beszerzésre, és biztosítani lehessen azon uniós vállalkozások védelmét, amelyek külföldi vevőknek értékesítenek;
13. úgy véli továbbá, hogy ez az irányelv nem lesz elegendő a mezőgazdasági termelők helyzetének javításához, ha az átfogó keretrendszerük nem változik;
14. az irányelv kiegészítéseként szükségesnek tartja a következőket:
 - a) a szerződéskötést olyan szerződésekkel kell vonzóvá tenni a termelők számára, amelyekben az árakat a mezőgazdasági termelési költségek figyelembevételével kell meghatározni;
 - b) további intézkedéseket kell meghatározni az árak átláthatóságáról;
 - c) küzdelmet kell folytatni az elosztás, az agrár-élelmiszeripari ágazat és a mezőgazdasági termelési tényezők túlzott koncentrációja ellen;
 - d) a 2020 utáni KAP-ról szóló véleményben ajánlottakkal összhangban méltányosabb nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokat kell kialakítani az agrárágazatban.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 4-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételek

(2018/C 387/10)

Előadó: Isolde RIES (DE/PES), Saar-vidék tartományi közgyűlésének első alelnöke**Referenciaszöveg:** Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről

COM(2017) 797 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK**1. módosítás**

I. fejezet 1. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az irányelv célja a munkafeltételek javítása a biztonságosabb és kiszámíthatóbb foglalkoztatás elősegítésével, miközben biztosítja a munkaerőpiac alkalmazkodóképességét.	Az irányelv célja a munkafeltételek javítása a biztonságosabb és kiszámíthatóbb foglalkoztatás elősegítésével.

Indokolás

A szociális partnerekkel folytatott konzultáció második szakaszához kapcsolódó elemző dokumentum (a 2017. 09. 21-i C(2017) 2621 dokumentum) a rugalmas munkavégzési formák munkafeltételeinek hátrányait taglalja. Ezenfelül az EUMSZ 153. cikkében foglalt jogalap nem fedi le az irányelv célját, amely a munkaerőpiacok rugalmasságának biztosítására irányul.

2. módosítás

I. fejezet 1. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A (3) bekezdés nem alkalmazható azokra a munkaviszonyokra, amelyeknél a foglalkoztatás kezdete előtt nincs meghatározva a fizetett munka garantált mennyisége.	

Indokolás

A (4) bekezdés, amely szerint a (3) bekezdésben meghatározott kivétel nem alkalmazandó, ha nincs meghatározva a fizetett munka garantált mennyisége, kifejezetten elismerné, hogy lehetségesek és megengedhetők a garantált óraszám nélküli munkaszerződések, azaz az úgynevezett nulla órás szerződések.

3. módosítás

I. fejezet 1. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok meghatározhatják, hogy mely személyek felelősek az irányelv által a munkáltatók vonatkozásában meghatározott kötelezettségek teljesítéséért, feltéve, hogy minden ilyen kötelezettség teljesítésre kerül. Eldönthetik továbbá, hogy ezeknek a kötelezettségeknek egy részét vagy az egészét egy olyan természetes vagy jogi személyre ruházzák át, aki nem számít a munkaviszony egyik felének. Ez a bekezdés nem sérti a 2008/104/EK irányelvet.	A tagállamok meghatározhatják, hogy mely személyek felelősek az irányelv által a munkáltatók vonatkozásában meghatározott kötelezettségek teljesítéséért, feltéve, hogy minden ilyen kötelezettség teljesítésre kerül. Eldönthetik továbbá, hogy ezeknek a kötelezettségeknek egy részét vagy az egészét egy olyan természetes vagy jogi személyre ruházzák át, aki nem számít a munkaviszony egyik felének. A meghatározott kötelezettségek megfelelő és teljes körű teljesítéséért azonban továbbra is a munkáltató felelős. Ez a bekezdés nem sérti a 2008/104/EK irányelvet.

Indokolás

Ez az átruházás csak abban az esetben elfogadható, ha továbbra is a munkáltatók felelősek a megfelelő és teljes körű tájékoztatásért, és ezért egyetemlegesen felelnek. Más különben fennáll a veszélye, hogy azokat harmadik felekre átruházva megszabadulnak a kötelezettségeiktől, és az irányelv védőrendelkezései nem hoznak eredményt. Az érintett munkavállalóra való átruházás lehetőségét ki kell zárni.

4. módosítás

I. fejezet 1. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a 10. és 11. cikkben, illetve a 14. cikk a) pontjában meghatározott kötelezettségeket az olyan természetes személyek esetében, akik egy háztartáshoz tartoznak, amennyiben a munkavégzés ezen háztartás számára történik.	

Indokolás

A (6) bekezdésben megfogalmazott kivételt illetően nem egyértelmű, hogy az a családtagokra korlátozódik-e, vagy a „háztartási alkalmazottakat” is magában foglalja-e. Az „egy háztartáshoz tartozó személyek” családtagok. Ők rendszerint nem folytatnak díjköteles jellegű „munkavégzést” a háztartás számára, ezen irányelv pedig kizárólag ilyen jellegű munkavégzésre vonatkozhat. Amennyiben a háztartási alkalmazottakra vonatkozna, az indokolatlanul diszkriminálná ezt a csoportot, és ellentmondana a háztartási alkalmazottak munkafeltételeiről szóló 189. sz. ILO-egyezménynek.

5. módosítás

I. fejezet 2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Fogalommeghatározások	A munkavállaló, a munkaadó és a munkaviszony fogalmát az egyes tagállamok hatályos jogszabályai határozzák meg és szabályozzák.
1. Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:	
a) „munkavállaló”: olyan természetes személy, aki egy bizonyos időszakban egy másik személy számára és annak irányítása alatt javadalmazás ellenében szolgáltatásokat végez;	

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) „munkáltató”: egy vagy több természetes vagy jogi személy, akik vagy amelyek közvetlenül vagy közvetve a munkavállalóval fennálló munkaviszony egyik felének számítanak; c) „munkaviszony”: az előzőekben meghatározott munkavállaló és munkáltató között fennálló munkaviszony; d) „munkaidő-beosztás”: az az időbeosztás, amely meghatározza a munkavégzés kezdetének és végének számító órákat és napokat; e) „referenciaórák és -napok”: az adott napok azon időintervallumai, amelyeken belül a munkáltató kérésére munkavégzésre kerülhet sor. 2. Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a „mikrovállalkozás”, a „kisvállalkozás” és a „középvállalkozás” kifejezések jelentése megfelel a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlásban vagy az annak helyébe lépő bármilyen későbbi jogi aktusban foglalt meghatározásoknak.	

Indokolás

A javasolt fogalom meghatározások nem egyértelműek, számos jogi kérdést vetnek fel és konfliktusokat eredményezhetnek. A munka-, a társadalombiztosítási és az adójog, amelyeket ezek a fogalom meghatározások érintenek, az egyes tagállamok illetékességi körébe tartoznak. A fogalom meghatározásokat ezért elsősorban nemzeti szinten kell rögzíteni.

6. módosítás

II. fejezet 3. cikk (2) bekezdés i) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a munkaviszony felbontására vonatkozó eljárás, beleértve a munkáltató és a munkavállaló által betartandó felmondási idő tartamát, vagy, ha ez a tájékoztatás időpontjában nem állapítható meg, a felmondási idő meghatározásának módszere;	a munkaviszony felbontására vonatkozó eljárás, beleértve a munkáltató és a munkavállaló által betartandó felmondási idő tartamát, vagy, ha ez a tájékoztatás időpontjában nem állapítható meg, a felmondási idő meghatározásának módszere, valamint a felmondás formai követelményei és az elbocsátással szembeni védelemre irányuló kereset benyújtása tekintetében betartandó határidő;

Indokolás

A betartandó eljárással kapcsolatos tájékoztatás során egyértelművé kell tenni, hogy az információk kiterjednek legalább a felmondás formai követelményeire és az elbocsátással szembeni védelemre irányuló kereset benyújtása tekintetében esetlegesen betartandó határidőre.

7. módosítás

II. fejezet 3. cikk (2) bekezdés m) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a munkavállaló munkakörülményeit meghatározó kollektív szerződések; ha a kollektív szerződéseket a vállalkozáson kívüli, közös testületek vagy intézmények kötik meg, annak az illetékes testületnek vagy illetékes, paritáson alapuló intézménynek a megnevezése, amelynek keretében a megállapodásokat megkötötték;	a munkavállaló munkakörülményeit meghatározó kollektív szerződések, valamint az e kollektív szerződésekből eredő jogosultságok érvényesítése tekintetében a kollektív szerződésekben meghatározott záros határidők ; ha a kollektív szerződéseket a vállalkozáson kívüli, közös testületek vagy intézmények kötik meg, annak az illetékes testületnek vagy illetékes, paritáson alapuló intézménynek a megnevezése, amelynek keretében a megállapodásokat megkötötték;

Indokolás

E kötelezettséget ki kell egészíteni azzal a kötelezettséggel, hogy a munkavállalókat tájékoztassák a kollektív szerződésekben foglalt jogosultságok érvényesítésére vonatkozó, a kollektív szerződésekben esetlegesen meghatározott záros határidőkről. Ez az adat gyakorlati szempontból fontos azt megelőzendő, hogy a munkavállalók azért ne éljenek jogaikkal, mert nincsenek tisztában az ez esetben valóban rövid határidőkkel.

8. módosítás

II. fejezet 4. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 3. cikk (2) bekezdésében említett tájékoztatást közvetlenül a munkavállalónak kell átadni egy dokumentum formájában, és legkésőbb a munkaviszony első napján. Ez a dokumentum biztosítható és átadható elektronikus úton is , feltéve, hogy a munkavállaló könnyedén hozzáférhet, illetve elmentheti és kinyomtathatja.	A 3. cikk (2) bekezdésében említett tájékoztatást közvetlenül a munkavállalónak kell átadni egy dokumentum formájában, és legkésőbb a munkaviszony első napján. E dokumentumot papíron vagy elektronikus formában adják át a munkavállalónak , feltéve, hogy a munkavállaló könnyedén hozzáférhet, illetve elmentheti és kinyomtathatja, valamint elismeri az átvételt .

Indokolás

Az (1) bekezdés második mondata meghatározza, hogy a tájékoztató dokumentum elektronikus úton is biztosítható és átadható a munkavállalónak, ha így ahhoz a munkavállaló könnyedén hozzáférhet. Előfordulhat, hogy ez nem elegendő. Ezért valamennyi munkavállaló számára jogot kell biztosítani ahhoz, hogy válasszon a papíralapú és az elektronikus verzió közül. Ezt a területet nem szabad kizárni a papírmentes munkakörnyezet elérésére irányuló erőfeszítésekből.

9. módosítás

II. fejezet 5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy a munkaviszony 3. cikk (2) bekezdésében említett szempontjaiban, illetőleg a kiküldött vagy külföldre küldött munkavállalók részére a 6. cikk értelmében nyújtott kiegészítő információkban beálló mindennemű módosításról szóló tájékoztatást a munkáltató a lehető leghamarabbi időpontban, de legkésőbb a módosítás hatálybalépésének napján dokumentum formájában adja át a munkavállalónak.	A tagállamok biztosítják, hogy a munkaviszony 3. cikk (2) bekezdésében említett szempontjaiban, illetőleg a kiküldött vagy külföldre küldött munkavállalók részére a 6. cikk értelmében nyújtott kiegészítő információkban beálló mindennemű módosításról szóló tájékoztatást a munkáltató a lehető leghamarabbi időpontban, de legkésőbb a módosítás hatálybalépésének napján dokumentum formájában juttatja el a munkavállalónak.

Indokolás

Az (1) bekezdés második mondata meghatározza, hogy a tájékoztató dokumentum elektronikus úton is biztosítható és átadható a munkavállalónak, ha így ahhoz a munkavállaló könnyedén hozzáférhet. Előfordulhat, hogy ez nem elegendő. Ezért valamennyi munkavállaló számára jogot kell biztosítani ahhoz, hogy válasszon a papíralapú és az elektronikus verzió közül. Ezt a területet nem szabad kizárni a papírmentes munkakörnyezet elérésére irányuló erőfeszítésekből.

10. módosítás

II. fejezet 6. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy ha a külföldre küldött munkavállaló a 96/71/EK irányelv hatálya alá eső kiküldött munkavállalónak minősül, akkor az alábbi kiegészítő tájékoztatásban részesül:	A tagállamok biztosítják, hogy ha a külföldre küldött munkavállaló a 96/71/EK irányelv hatálya alá eső kiküldött munkavállalónak minősül, akkor az (1) bekezdésben, valamint a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott információkon túlmenően egy papíralapú vagy elektronikus dokumentum átadásával az alábbi kiegészítő tájékoztatásban részesül:

Indokolás

Magától értetődik.

11. módosítás

II. fejezet 6. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a fogadó tagállam(ok) által a 2014/67/EU irányelv 5. cikkének (2) bekezdése szerint kifejlesztett hivatalos nemzeti honlap(ok) elérését lehetővé tevő hivatkozás.	a kiküldött munkavállaló számára releváns információk a munkavállaló anyanyelvén, vagy, ha a fordítás színvonala nem garantálható, a fogadó tagállam(ok) által a 2014/67/EU irányelv 5. cikkének (2) bekezdése szerint kifejlesztett hivatalos nemzeti honlap(ok) elérését lehetővé tevő hivatkozás.

Indokolás

A 2014/67/EU irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett, minden tagállamban létrehozandó honlapra való hivatkozás nem tesz eleget a tájékoztatás követelményének. Ez a hivatkozás ugyanis azt feltételezi, hogy minden tagállam teljesítette ennek megfelelő kötelezettségét. Mindazonáltal ez alternatív megoldásnak tekinthető azokban az esetekben, amikor nem garantálható az információk fordításának színvonala.

12. módosítás

II. fejezet 6. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdés a) pontjában említett tájékoztatás adott esetben megadható az érintett adatok tekintetében irányadó törvényi, rendeleti és közigazgatási, illetve egyéb kötelező rendelkezésekre vagy kollektív szerződésekre történő hivatkozással.	Az (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdés a) pontjában említett tájékoztatást a kiküldött munkavállalók számára érthető nyelvi változatban kell rendelkezésre bocsátani.

Indokolás

Ha a tájékoztatási kötelezettséget pusztán a hatályos előírásokra való hivatkozás révén teljesítik, az nem felel meg a külföldi munkavállalók kellő tájékoztatására vonatkozó követelményeknek, amennyiben az előírások nem állnak rendelkezésre a munkavállalók számára érthető nyelvi változatban. A külföldi munkavállalóknak különösen a várható javadalmazásra vonatkozóan van szükségük közvetlen és egyértelmű információkra, és nem helyénvaló őket olyan előírásokra való hivatkozás révén tájékoztatni, amelyek szövege számukra nem érthető.

13. módosítás

II. fejezet 6. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Kivéve ha a tagállamok másképp rendelkeznek, az (1) és a (2) bekezdés rendelkezései nem érvényesek, ha a munkavégzés szokásos helyének számító tagállamon kívüli egyes munkavégzési időszakok nem haladják meg a négy egymást követő hetet.	Amennyiben a tagállamok másképp nem rendelkeznek, az (1) és a (2) bekezdés rendelkezései nem érvényesek, ha a munkavégzés szokásos helyének számító tagállamon kívüli egyes munkavégzési időszakok nem haladják meg a két hetet.

Indokolás

A négy egymást követő hétnél nem hosszabb külföldi munkavégzés esetén a tájékoztatási kötelezettség alól javasolt kivételt el kell utasítani. Ez kiskaput teremtene a tájékoztatási kötelezettségek megkerüléséhez. A fogadó ország kötelező előírásai a munkavégzés első napjától érvényesek. Az RB ezért ajánlja, hogy a kivétel időtartamát csökkentsék összesen legfeljebb két hétre.

14. módosítás

III. fejezet 7. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság javaslata	Az RB módosítása
A tagállamok hosszabb próbaidőt is engedélyezhetnek, ha ezt a foglalkoztatás jellege indokolja vagy erre a munkavállaló érdekében kerül sor.	A tagállamok hosszabb próbaidőt is engedélyezhetnek, ha ezt a foglalkoztatás jellege indokolja vagy erre a munkavállaló érdekében kerül sor, illetve hosszabb ideig fennálló ideiglenes munkaképtelenség esetén.

Indokolás

Magától értetődik.

15. módosítás

III. fejezet 8. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A munkáltatók ugyanakkor összeférhetlenségi feltételeket határozhatnak meg, amennyiben ezeket a korlátozásokat olyan jogos érdekek indokolják, mint az üzleti titkok védelme vagy az összeférhetlenség elkerülése.	

Indokolás

A munkaszerződésben részt vevő felek egymással ütköző érdekeinek – így a munkavállalók szabad foglalkozásválasztásának és a munkáltató üzleti érdekeinek – mérlegelése a tagállami jogalkotók és bíróságok feladata, nem pedig a munkáltatóé. Ráadásul az üzleti titok fogalmának a (EU) 2016/943 irányelvben foglalt új meghatározására (melyet a tagállamoknak 2018 júniusáig kell a nemzeti jogba átültetniük) tekintettel a munkáltatók messzemenően önállóan dönthetnek arról, hogy mely információkat kívánják védeni. Ugyanez vonatkozik az „összeférhetetlenség elkerülésének” fogalmára is, amely további értelmezést igényel. E jogi anyag egységes európai szabályozása ezért nem szükséges. Ezt az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglalt jogalap sem fedi le.

16. módosítás

III. fejezet 10. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy az ugyanannál a munkáltatónál legalább hat hónapnyi szolgálati időt letöltő munkavállalóknak lehetőségük legyen kiszámíthatóbb és biztonságosabb munkafeltételekkel járó foglalkoztatási formát kérvényezni a munkáltatójuktól, amennyiben az rendelkezésre áll.	A tagállamok biztosítják, hogy az ugyanannál a munkáltatónál legalább hat hónapnyi szolgálati időt letöltő munkavállalóknak a többi pályázóhoz hasonló feltételek mellett lehetőségük legyen kiszámíthatóbb és biztonságosabb munkafeltételekkel járó foglalkoztatási formát kérvényezni a munkáltatójuktól, amennyiben az rendelkezésre áll.

Indokolás

Egy munkavállalónak, aki legalább hat hónapja ugyanannál a munkaadónál dolgozik, nincs semmilyen prioritása a külső pályázókkal szemben, ha állandó állásra, illetve stabilabb foglalkoztatási formára pályázik.

17. módosítás

III. fejezet 10. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A munkáltatónak a kérelem időpontjától számított egy hónapon belül írásos választ kell adnia. A munkáltatóként eljáró természetes személyek, illetve a mikro-, kis- és középvállalkozások számára a tagállamok legfeljebb három hónapra meghosszabbíthatják ezt a határidőt, és az ugyanazon munkavállalótól érkező ismételt kérelmek esetében engedélyezhetik a szóbeli válasz lehetőségét, ha a munkavállaló helyzetére vonatkozó válasz indoklása változatlan marad.	A munkáltatónak a kérvény időpontjától számított egy hónapon belül írásos választ kell adnia. A kérvény elutasítása esetén az indokolás helytállóságának ellenőrizhetőnek kell lennie.

Indokolás

A válaszadási kötelezettség megsértése esetén beálló jogkövetkezményeket kifejezetten szabályozni kell, mégpedig olyan módon, hogy a kérvény elutasítása esetén az indokolás helytállóságának ellenőrizhetőnek kell lennie. Csak így biztosítható, hogy a munkáltatók komolyan vegyék a munkavállaló kérését, és ne csak valamilyen tetszőleges válasszal tegyenek eleget a formalitásnak.

A (2) bekezdés második mondatában előírányzott kivételt, amely szerint a mikro-, kis- és középvállalkozások három hónapon belül, szóban is választ adhatnak, el kell utasítani. Ez a kivétel a legfeljebb 249 főt foglalkoztató és legfeljebb 50 millió EUR éves árbevétellel rendelkező összes vállalkozásra kiterjedne – amelyek az Unió vállalkozásainak 99 %-át alkotják –, az ilyen vállalkozásoknál dolgozó munkavállalók (azaz az Unióban mintegy 65 millió ember) helyzete pedig jelentősen gyengülne. Nehézségekbe ütközhet annak megállapítása, hogy „ismételt kérelemről” van-e szó, a kérvény szóbeli megválaszolása pedig nem bizonyítható, így használhatatlan a jogérvényesítéshez. Ezért elutasítjuk a kkv-kra vonatkozó kivételt, mivel máskülönben a 10. cikk szabályozási tartalma jogkövetkezmény nélkül maradna.

18. módosítás

IV. fejezet 12. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok engedélyezhetik a szociális partnerek számára, hogy a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal összhangban olyan kollektív szerződéseket kössenek, amelyek a munkavállalók teljes védelmének garantálása mellett a 7–11. cikkben meghatározott munkafeltételektől eltérő feltételeket határoznak meg a munkavállalók számára.	A tagállamoknak engedélyezniük kell a szociális partnerek számára, hogy a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal összhangban olyan kollektív szerződéseket tartsanak érvényben és kössenek, amelyek a munkavállalók teljes védelmének garantálása mellett a 7–11. cikkben meghatározott munkafeltételektől eltérő feltételeket határoznak meg a munkavállalók számára, amennyiben azok nem mennek az irányelv által meghatározott minimális normák alá.

Indokolás

A 12. cikk előírja, hogy a 7–11. cikk szerinti minimális normákat a kollektív szerződésekbe foglalt diszpozitív jogokként kell kialakítani, amennyiben összességében garantálják a munkavállalók védelmét. Erre a rugalmasságra a közszolgálati szféra (tisztviselők és egyéb alkalmazottak) tagállamonként eltérő munkaerőpiacai, nemzeti előírásai és foglalkoztatási formái miatt szükség van. A kollektív szerződésben foglalt, a törvénytől eltérő rendelkezések azonban csak abban az esetben nem problematikusak, ha az összes szabályozási céllal egyenértékű rendelkezéseket tartalmaznak, valamint nem eltérő szabályozási tárgyakra vonatkoznak.

19. módosítás

IV. fejezet 13. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Megfelelés A tagállamok minden olyan szükséges intézkedést megtesznek, amelyekkel biztosítják, hogy az egyéni vagy kollektív szerződések, a vállalkozások belső szabályzatának és minden más megállapodásnak azon rendelkezései, amelyek nincsenek összhangban ezzel az irányelvvel, érvénytelennek és semmisnek tekintendők, illetve átdolgozandók, hogy összhangba kerüljenek az irányelv rendelkezéseivel.	

Indokolás

A 13. cikk felesleges, mivel a 15. cikkben szereplő, jogorvoslathoz való jog elegendő.

20. módosítás

V. fejezet 14. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy munkavállaló nem kapta meg kellő időben a 4. cikk (1) bekezdésében, az 5. cikkben vagy a 6. cikkben említett dokumentumok mindegyikét vagy egy részét, a munkáltató pedig az értesítést követő 15 napon belül nem pótolta a hiányzó dokumentumokat, akkor az alábbi rendszerek egyikének alkalmazására kerül sor:	A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy munkavállaló nem kapta meg kellő időben a 4. cikk (1) bekezdésében, az 5. cikkben vagy a 6. cikkben említett dokumentumok mindegyikét vagy egy részét, a munkáltató pedig az értesítést követő 15 napon belül nem pótolta a hiányzó dokumentumokat, akkor az alábbi két rendszer alkalmazására kerül sor:

Indokolás

Ez a szabályozási javaslat olyan eszközöket vezet be, amelyek célja a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának szankcionálása. Ezek az eszközök mindazonáltal csak akkor alkalmazhatók, ha a munkavállaló észrevette a tájékoztatási hiányosságát, és ezt bejelentette a munkáltatónak, akinek ezután 15 napja van arra, hogy pótolja tájékoztatási kötelezettségeit. Mindez előfeltételezi tehát a munkavállaló aktív közreműködését. Ez nem helyénvaló, mivel a teljes körű tájékoztatás felelősségét a tájékoztatandó személyre helyezi át, aki viszont a friss munkaviszony elején jellemzően nem mer vitát kezdeményezni a munkáltatóval. Az lenne a helyes, ha a jogkövetkezmények anélkül is beállnának, hogy a munkavállaló aktívan felhívja a figyelmet a tájékoztatás hiányosságára.

21. módosítás

V. fejezet 14. cikk (1) bekezdés a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a munkavállaló a tagállam által meghatározott előnyös vélelmezésre jogosult. Amennyiben a nyújtott tájékoztatás nem tartalmazza a 3. cikk (2) bekezdésének e), f), k) vagy l) pontjában említett információkat, akkor az előnyös vélelmezésnek ki kell terjednie arra, hogy a munkavállaló foglalkoztatása határozatlan időre szóló munkaviszonyban történik, nincs próbaidő vagy a munkavállaló foglalkoztatása teljes munkaidőben történik. A munkáltatónak meg kell adni a lehetőséget, hogy megcáfolják ezeket a vélelmezéseket; vagy	a munkavállaló a tagállam által kötelezően meghatározott előnyös vélelmezésre jogosult. Amennyiben a nyújtott tájékoztatás nem tartalmazza a 3. cikk (2) bekezdésének e), f), k) vagy l) pontjában említett információkat, akkor a munkavállaló által előadott munkafeltételeket tekintik a megállapodás szerinti feltételeknek. A munkáltatónak meg kell adni a lehetőséget, hogy megcáfolják ezeket a vélelmezéseket; és

Indokolás

Az a) pontban meghatározott, vélelmezésre vonatkozó szabályt a tagállamoknak kötelezően be kell vezetniük. A szabályozási javaslat, amely szerint a tagállamok előnyösebb vélelmezéseket határoznak meg, mindazonáltal nem elég egyértelmű. E tekintetben konkrétan meg kell határozni, hogy a tájékoztatási kötelezettség be nem tartása esetén alapvetően a munkavállaló által előadott munkafeltételeket tekintik a megállapodás szerinti feltételeknek, és a határozatlan idejű teljes munkaidős munkaviszonynak a rendelkezésben már megnevezett, megdönthető vélelme az alkalmazandó.

22. módosítás

V. fejezet 14. cikk 1. bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a munkavállalónak lehetőséget kell biztosítani, hogy megfelelő időn belül panaszt nyújtson be egy illetékes hatóságnál. Amennyiben az illetékes hatóság a panaszt indokoltnak ítéli meg, felszólíthatja az érintett munkáltató (ka)t a hiányzó tájékoztatás biztosítására. Ha a munkáltató a felszólítás átvételétől számított 15 napon belül nem biztosítja a hiányzó tájékoztatást, akkor a hatóságnak képesnek kell lennie a megfelelő közigazgatási szankció kiszabására, abban az esetben is, ha a munkaviszony megszűnt. A munkáltatóknak lehetőséget kell biztosítani, hogy közigazgatási fellebbezéssel élhessenek a szankciót kiszabó határozat ellen. A tagállamok már meglévő testületeket is kijelölhetnek, hogy illetékes hatóságként járjanak el.	a munkavállalónak kiegészítő jelleggel lehetőséget kell biztosítani, hogy megfelelő időn belül panaszt nyújtson be egy illetékes hatóságnál. Amennyiben az illetékes hatóság a panaszt indokoltnak ítéli meg, felszólíthatja az érintett munkáltató(ka)t a hiányzó tájékoztatás biztosítására. Ha a munkáltató a felszólítás átvételétől számított 15 napon belül nem biztosítja a hiányzó tájékoztatást, akkor a hatóságnak képesnek kell lennie a megfelelő közigazgatási szankció kiszabására, abban az esetben is, ha a munkaviszony megszűnt. A munkáltatóknak lehetőséget kell biztosítani, hogy közigazgatási fellebbezéssel élhessenek a szankciót kiszabó határozat ellen. A tagállamok már meglévő testületeket is kijelölhetnek, hogy illetékes hatóságként járjanak el.

Indokolás

Az illetékes hatóság előtti panasztételi eljárás alternatívája (ld. b) pont) nem jár a munkavállaló számára kedvező jogkövetkezményekkel, ezért azt nem szabad a tagállamok számára választható alternatívaként felkínálni, hanem kizárólag az a) pontban foglalt szabályozási javaslat kiegészítéseként alkalmazható. A második alternatíva esetében az a munkavállaló, akinek a munkáltatója nem teljesítette a kötelezettségét, egy olyan hatósági eljárásra van utalva, amelynek időtartama és kimenetele döntően a hatóságtól függ, és amely a legjobb esetben is a munkáltatóra kiszabott közigazgatási bírsággal zárulhat. Ezen kívül ez az alternatíva a tájékoztatási kötelezettségek megkerülésére vonatkozóan sem bír preventív jelleggel.

23. módosítás

V. fejezet 17. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy megtiltsák a munkavállalóknak az irányelv által biztosított jogaik gyakorlására való hivatkozással történő elbocsátását, ezzel egyenértékű sérelmét és az elbocsátásukat célzó előkészületeket.	A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy megtiltsák a munkavállalóknak az irányelv által biztosított jogaik gyakorlására való hivatkozással történő elbocsátását, ezzel egyenértékű sérelmét és az elbocsátásukat célzó előkészületeket, valamint hogy ezeket jogilag hatályon kívül helyezzék.

Indokolás

Az (1) bekezdés szerint a tagállamoknak meg kell tiltaniuk az elbocsátást vagy az elbocsátást célzó előkészületeket, amelyre az ezen irányelvben foglalt jogok gyakorlása miatt kerülne sor. A (2) bekezdés szerint azok a munkavállalók, akik úgy ítélik meg, hogy elbocsátásukra azért került sor, mert gyakorolták az irányelv által biztosított jogaikat, írásbeli indokolást és véleményt kérhetnek, ez azonban az előző bekezdéssel együtt sem elégséges védelmi eszköz az ezen irányelvben foglalt jogok gyakorlására vonatkozóan. A valódi védelem biztosítása érdekében a jogkövetkezmények kifejezett szabályozása szükséges olyan módon, hogy az ezen irányelvből eredő jogok gyakorlása miatti elbocsátás vagy elbocsátást célzó előkészületek hatályukat veszítik.

24. módosítás

V. fejezet 17. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Amennyiben a munkavállalók úgy ítélik meg, hogy elbocsátásukra vagy az ezzel egyenértékű hatással járó sérelemre azon az alapon került sor, hogy gyakorolták az irányelv által biztosított jogaikat, kérhetik a munkáltatótól az elbocsátás vagy az ezzel egyenértékű sérelem megfelelően megalapozott indoklását. A munkáltatónak az említett indokokat írásban kell közölnie.	Amennyiben a munkavállalók úgy ítélik meg, hogy elbocsátásukra vagy az ezzel egyenértékű hatással járó sérelemre azon az alapon került sor, hogy gyakorolták az irányelv által biztosított jogaikat, kérhetik a munkáltatótól az elbocsátás vagy az ezzel egyenértékű sérelem megfelelően megalapozott indoklását. A munkáltatónak az említett indokokat írásban kell közölnie. Ezenkívül a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a felmondás elleni panaszra vonatkozó határidőt mindaddig felfüggeszessék, amíg a munkavállaló nem kapta meg a munkáltató írásbeli indoklását.

Indokolás

Gyakorlati szempontból szükséges mindaddig felfüggeszteni a felmondás elleni panaszra vonatkozó határidőt, amíg a munkavállaló meg nem kapja a munkáltató írásbeli indoklását. Más különben fennáll annak a veszélye, hogy ez a szabály hátrányosnak bizonyul a munkavállalók számára, akik a törvényben előírt indoklásra várva elmulasztják a panaszbenyújtás határidejét.

25. módosítás

V. fejezet 17. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy amennyiben a (2) bekezdésben említett munkavállalók bíróság vagy egyéb illetékes hatóság előtt olyan tényeket állítanak , amelyek alapján vélemezni lehet, hogy ilyen elbocsátásra vagy egyenértékű sérelemre került sor, az alperes legyen köteles bizonyítani, hogy az elbocsátásra nem az (1) bekezdésben említett okokból került sor.	A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy amennyiben a (2) bekezdésben említett munkavállalók bíróság vagy egyéb illetékes hatóság előtt olyan jeleket neveznek meg , amelyek alapján vélemezni lehet, hogy ilyen elbocsátásra vagy egyenértékű sérelemre került sor, az alperes legyen köteles bizonyítani, hogy az elbocsátásra nem az (1) bekezdésben említett okokból került sor.

Indokolás

Nem világos, mennyire kell konkrétan, illetve megindokoltnak lennie a munkavállaló által állított tényeknek. Elegendő kell, hogy legyen olyan jelek megnevezése, amelyekből ilyen intézkedésekre lehet következtetni. Ezért „tények” helyett „jeleket” kell a szövegben említeni.

26. módosítás

V. fejezet 18. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése és az ezen irányelv hatálya alá tartozó jogokra vonatkozóan már hatályban lévő rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat. A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést a szankciók végrehajtásának biztosítása érdekében. A szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A szankciók kiszabhatók pénzbírság formájában. A szankciók jelenthetik kártérítés fizetését is.	A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése és az ezen irányelv hatálya alá tartozó jogokra vonatkozóan már hatályban lévő rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat. A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést a szankciók végrehajtásának biztosítása érdekében. A szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A szankciók kiszabhatók pénzbírság formájában. A szankcióknak megfelelő kártérítés fizetését is magukban kell foglalniuk .

Indokolás

A pénzbírságok önmagukban nem elegendők a rendelkezések megsértésének szankcionálására. Ezeket az illetékes hatóságok körülményeitől függően és tagállamonként eltérő hatékonysággal szabják ki. Ezenfelül a munkavállalóknak, akiknek a jogait megsértették, semmilyen előnye nem származik a pénzbírságok kiszabásából.

27. módosítás

VI. fejezet 19. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ez az irányelv nem jelenthet jogalapot a munkavállalóknak a tagállamok által már biztosított védelem általános szintjének csökkentésére.	Ez az irányelv nem jelenthet jogalapot a munkavállalóknak a tagállamok által már biztosított védelem általános szintjének csökkentésére. Ennek az irányelvnek a végrehajtása emellett nem képezhet megfelelő alapot semmilyen visszalépésre az egyes tagállamokban elért helyzettel és a munkavállalók védelmének általános szintjével kapcsolatban, valamint azokon a területeken, amelyekre az irányelv alkalmazandó.

Indokolás

Az (1) bekezdést ki kell egészíteni annak biztosítása érdekében, hogy az általános védelmi szint ne romolhasson, valamint hogy az ezen irányelv által szabályozott területeken az irányelv átültetésének alkalmából ne legyen megengedett semmilyen, a szabályozás tárgyát érintő romlás. A helyzet romlását megakadályozó ilyesfajta konkrét tilalmak a szociálpolitikai irányelvekben meglehetősen gyakoriak, és ezeket az Európai Unió Bírósága is elismeri: ilyen tilalom szerepel a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló 1999/70/EK irányelvhez csatolt melléklet (a szociális partnerek megállapodása, a keretirányelv mellékleteként) 8. szakaszának (3) bekezdésében vagy a munkavállalók tájékoztatásáról és a velük folytatott konzultációról szóló keretirányelv 9. cikkének (4) bekezdésében.

28. módosítás

VI. fejezet 21. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az irányelvben megállapított jogokat és kötelezettségeket a hatálybalépéstől számított 2 éven belül alkalmazni kell a meglévő munkaviszonyokra. Ugyanakkor a munkáltatóknak a 4. cikk (1) bekezdésében, az 5. cikkben és a 6. cikkben említett dokumentumokat csak a munkavállalók kérésére kell biztosítaniuk vagy kiegészíteniük. Az ilyen jellegű kérelem elmaradása nem jelenti azt, hogy a munkavállalók kikerülnek az irányelv által biztosított minimális jogokra vonatkozó rendelkezések hatálya alól.	Az irányelvben megállapított jogokat és kötelezettségeket a hatálybalépéstől számított 2 éven belül alkalmazni kell a meglévő munkaviszonyokra.

Indokolás

Üdvözlendő, hogy az ebből az irányelvből származó jogokat és kötelezettségeket a meglévő munkaviszonyokra is alkalmaznák. Nem világos azonban, hogy milyen kapcsolatban van ezzel a második, majd abból következően a harmadik mondat. Ha az irányelvet a meglévő munkaviszonyokra kell alkalmazni, akkor ezek a mondatok szükségtelenek. A tájékoztatási kötelezettségnek a meglévő munkaviszonyokban is a felszólítástól függetlenül kell érvényesnek lennie. A munkáltatóknak mint a munkajogi előírások címzettjeinek végső soron figyelembe kell venniük a jogi helyzet változásait, és kötelezettségeiket ezen előírásoknak megfelelően kell teljesíteniük anélkül, hogy a munkavállalók felszólítanak őket a jogkövető magatartásra.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Változó európai munkaerőpiacok

1. örömmel látja, hogy a 2008–2013-as gazdasági és pénzügyi válság éveitől a munkanélküliségi ráta újra folyamatosan csökken, és jelenleg 7,3 %-on (EU), illetve 8,6 %-on (euróövezet) áll;
2. rámutat azonban arra, hogy a gazdasági és pénzügyi válság éppen a fiatalabb munkavállalókat sújtotta különösen keményen. A fiatalok munkanélküliségi ráta 2017 áprilisában 16,7 %-os volt. Ez jóval meghaladja a válság előtti szintet, és több mint kétszerese az általános munkanélküliségi rátának;
3. sajnálja, hogy az uniós szintű intézkedések ellenére sem sikerült megoldani a rendkívül súlyos ifjúsági munkanélküliség problémáját. Ezért kiemeli, hogy a munkaerőpiaci intézkedések mellett fontos, hogy tegyünk a társadalmi mobilitás fokozása érdekében, és kormányzati fellépéssel jobban összehangoljuk az oktatási kínálatot a valós munkaerőpiaci igényekkel;
4. megállapítja, hogy 2016-ban a 20 és 64 év közötti munkaképes korú lakosság 71,1 %-os foglalkoztatási rátája az Európai Unióban valaha regisztrált legmagasabb éves átlagérték. Ez az átlagérték azonban jelentős különbségeket takar az egyes tagállamok között. A 25 és 54 év közöttiek foglalkoztatási rátája 2001 óta közel azonos, az idősebbek (55 és 64 év közöttiek) foglalkoztatási rátája ugyanakkor jelentősen nőtt, a fiatalabbak (15 és 24 év közöttiek) foglalkoztatási rátája pedig csökkent;
5. üdvözlözi, hogy a nők és a férfiak foglalkoztatási rátáját illetően csökkent a nemek közötti különbség. Ez túlnyomórészt a nők növekvő foglalkoztatási rátájának köszönhető. Léteznek mindazonáltal olyan tagállamok is, amelyekben a kisebb különbség oka a férfiak alacsonyabb foglalkoztatási rátájában keresendő;
6. sajnálatosnak tartja, hogy a kizárólag részmunkaidőben dolgozó munkavállalók aránya a 2002-es 14,9 %-ról 2015-re 19,0 %-ra nőtt. E részarány esetében jelentős különbség mutatkozik a férfiak és a nők között. 2016-ban a női munkavállalók csaknem harmada (31,4 %) dolgozott részmunkaidőben, ami lényegesen nagyobb arány, mint a férfiak esetében (8,2 %);

7. aggodalmát fejezi ki annak lehetősége miatt, hogy az atipikus munkaviszonyok, különösen a határozott idejű munkaviszonyok bizonyos körülmények között aránytalanul gyakran érintenek fiatalabb, kevésbé képzett és alacsonyabban iskolázott munkavállalókat, és hogy a többség nem saját elhatározásából vállal ilyen munkaviszonyt. 2015-ben csak a fiatalabb munkavállalók 37 %-a rendelkezett határozatlan idejű teljes munkaidős munkaszerződéssel. A 2002-es 48 %-hoz képest ez jelentős visszaesés;

8. megjegyzi, hogy bár még mindig a határozatlan idejű teljes munkaidős munkaszerződés a legelterjedtebb munkaviszony, az utóbbi 20 évben jelentős az atipikus foglalkoztatási formák térnyerése. 1995-ben az EU-15 tagállamokban a munkavállalók 32 %-a rendelkezett nem szokásos munkaszerződéssel. Ez az arány az EU-28 tagállamaiban 2015-re 36 %-ra nőtt és azóta is emelkedik;

A változással összefüggő kihívások

9. megállapítja, hogy olyan időkét élünk, amikor fokozódó világgazdasági összefonódásokkal, egyre összetettebb nemzetközi értékettermelési láncokkal, a munkafolyamatok fokozódó hálózatba szervezésével és digitalizálásával járó gyorsabb technológiai és operatív innovációs ciklusokkal szembesülünk, egyre gyorsabban változnak a munkaerőpiacok, és egyúttal növekvő számú új atipikus munkaviszony jön létre. Ahhoz, hogy a munkavállalók ne kerüljenek bizonytalan helyzetbe, megfelelő egyensúlyt kell kialakítani a rugalmasság és a biztonság között;

10. rámutat arra, hogy néhány új atipikus foglalkoztatási forma (amelyek száma a következő évek során várhatóan növekedni fog), a foglalkoztatás stabilitását, a jövedelmet, valamint a társadalombiztosításhoz való hozzáférést illető fokozott bizonytalanság miatt aggodalomra ad okot: ezek az alkalmi munkák, a kis óraszámú, nem saját elhatározásból vállalt részmunkaidős foglalkoztatás, az utalványokon alapuló munka, valamint az ún. „crowd work”;

11. felhívja a figyelmet arra, hogy néhány régebb óta létező atipikus foglalkoztatási forma – például a fizetett szakmai gyakorlat és a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés – továbbra is kihívást jelent a munkahelybiztonságot és a megfelelő munkafeltételeket illetően;

12. kiemeli, hogy az atipikus munkaviszony keretében dolgozó munkavállalók összességében gyakrabban szembesülnek instabil foglalkoztatási helyzettel. A nem szokásos munkahelyeken többnyire alacsonyabbak az órabérek, mint a határozatlan idejű teljes munkaidős munkahelyeken. Ezen túlmenően az atipikus foglalkoztatásban dolgozó munkavállalók esetében nagyobb a munkanélkülivé válás kockázata;

13. hangsúlyozza, hogy az atipikus munkaviszony keretében dolgozó munkavállalók egyúttal többnyire kevesebb és alacsonyabb összegű társadalombiztosítási járulékot fizetnek be, ami negatívan hat a szociális ellátásokra való jogosultságukra, valamint ezen ellátások összegére és időtartamára. A fizikai egészséggel és a munka biztonságával kapcsolatos problémákon túlmenően a bizonytalan munkahellyel rendelkező munkavállalókat többszörös eséllyel érinti a munkahelyi stressz is;

14. figyelmeztet, hogy az atipikus munkaviszony keretében dolgozó munkavállalók rendszerint kevésbé férnek hozzá munkahelyi érdekképviselőhöz és kollektív szerződéssel biztosított munkához. A határozott idejű munkaviszonyok határozatlan idejűvé való átalakításának alacsony aránya arra enged következtetni, hogy az egyenlőtlenség hosszabb időn át tartóan fennáll. A tagállamokból származó számadatok bizonyítják, hogy azoknak a munkavállalóknak, akik valamely meghatározott évben határozott idejű munkaszerződéssel rendelkeztek, három évvel később kevesebb mint 50 %-a rendelkezik határozatlan idejű teljes munkaidős állással;

15. úgy véli, hogy az atipikus foglalkoztatási formák előnyökkel járnak a gazdaság számára. Ám ha nem garantált az alapszintű biztonság, akkor a munkáltatókat érintő hátrányokkal is járhatnak. Bár kezdetben jelentkezhetnek költségmegtakarítások, ugyanakkor nem elhanyagolható rejtett költségek is felmerülnek. A határozatlan idejű és a határozott idejű szerződéssel dolgozókból álló személyzet igazgatása összetett, konfliktusok kockázatát hordozza és a motiváció elvesztésének veszélyével jár, ami a termelékenység csökkenését eredményezheti. A munkaviszony bizonytalansága káros hatással lehet az innovációra, és a bizalom hiányához és kockázatkörülő magatartáshoz vezethet;

A változással összefüggésben szükséges fellépések

16. megállapítja, hogy fontos további lépéseket tenni a munkavállalók védelmének javítása és az egységesebb szabványok kialakítása érdekében az európai belső piacon. A meglévő uniós munkajog nem érvényes egyenlően minden munkavállalóra, diszparitást idéz elő, és egyenlőtlenséghez vezet a munkafeltételek és általában véve a szociális védelem terén;

17. rámutat arra, hogy az írásos tájékoztatási kötelezettségről szóló irányelv (91/533/EGK irányelv) REFIT-értékelésében megállapították, hogy létezik egy központi csoport, amely védeltséget élvez (rendszerint határozatlan idejű, szabványos munkaszerződéssel vagy hosszú időre szóló munkaszerződéssel rendelkező munkavállalók), ugyanakkor a munkavállalók sok másik csoportja esetében a gyakorlatban jelentősek a különbségek, vagy bizonytalanság áll fenn azzal kapcsolatban, hogy az irányelv rendelkezései vonatkoznak-e rájuk. Sok munkavállaló nincs kellően tisztában az alapvető jogaival, illetve nem rendelkezik ezekre vonatkozó megerősítéssel;

18. határozottan támogatja az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az egész Európai Unióban a munkaszerződések valamennyi különféle formája tekintetében biztosítsák a minimális tisztességes munkafeltételeket, egyúttal elkerüljék a bürokratikus terhek indokolatlan növekedését a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára. Ezek a minimális jogok minden munkavállaló számára biztosítanak a szükséges védelmet, létrehoznának egy olyan egyértelmű referenciakeretet, amelyhez a nemzeti jogalkotók és a bíróságok igazodni tudnának;

19. megerősíti, hogy elengedhetetlenek a munkavállalók munkafeltételeire vonatkozó, új, uniós szintű minimális jogok és az ehhez kapcsolódó, a munkavállalók érvényes munkafeltételekről való írásos tájékoztatására vonatkozó kötelezettség, mivel mind a munkaadók, mind a munkavállalók számára nagyobb biztonságot nyújtanak, egyúttal pedig megakadályozzák a tagállamok közötti, színvonalromlást okozó káros versengést;

20. úgy véli, hogy az új, uniós szintű minimális jogok nemcsak a tisztességes versenyfeltételekről gondoskodnak, mivel az eltérő nemzeti megközelítések versenytorzulásokhoz és a munkavállalók szabad mozgását gátló akadályokhoz vezetnek a belső piacon belül. Ezenkívül javíthatják az uniós munkaerőpiac hatékonyságát, előmozdíthatják a gazdasági és társadalmi haladást, a kohéziót, valamint a jobb munka- és életkörülmények felé tartó konvergencia új folyamatát, ezzel egyidejűleg pedig védhetik a belső piac integritását is;

Az irányelvjavaslat alapvető értékelése

21. üdvözli, hogy az Európai Bizottság a munkaerőpiacok aktuális kihívásaira reagálva úgy döntött, hogy az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló irányelvre irányuló javaslatot terjeszt elő. Ennek révén fontos, a szociális jogok európai pillérében rögzített alapelvek valósulnak meg, és az európai munkajogi jogalkotás igazodik a 21. század uniós munkaerőpiacaihoz;

22. emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 27. és 31. cikke kimondja, hogy a munkavállalóknak joguk van a tájékoztatáshoz és a tisztességes és igazságos munkafeltételekhez;

23. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az állami szektor jelentős munkáltatói, akiknek meg kell találniuk az egyensúlyt a költségvetés, a közszolgáltatások nyújtása és a munkaerő alkalmazási feltételei között. Kulcszerepet játszanak ezenkívül az információk és a bevált gyakorlatok cseréje terén is. A helyi és regionális önkormányzatok ajánlatkérő szervként is érintettek, és a lehetséges visszaélések ellenőrzésében is részt vesznek;

24. felhívja a figyelmet arra, hogy a szociális szolgáltatásokat, a munkaerőpiaci integrációt és a strukturális változásokhoz való alkalmazkodást célzó szolgáltatásokat, valamint a társadalmi, gazdasági és kulturális integrációt segítő intézkedéseket elsősorban a helyi és regionális önkormányzatok biztosítják és bocsátják rendelkezésre;

25. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak teljes mértékben tiszteletben kell tartania a szubszidiaritás elvét, és hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani az arányosság elvét annak érdekében, hogy ne képződjene újabb pénzügyi vagy adminisztratív terhek. A nemzeti szintű és az alatti szervek átfogó szociál- és foglalkoztatáspolitikai hatásköreit tiszteletben kell tartani;

26. megerősíti ezért, hogy támogatja az Európai Unió szociális dimenziójának a lisszaboni szerződés 9. cikkével összhangban történő erősítésére irányuló európai bizottsági kezdeményezést, amely szerint a szociális dimenziót az Európai Unió valamennyi intézkedése során figyelembe kell venni;

Az irányelvjavaslat kedvező értékelése

27. rámutat arra, hogy jöllehet immár több mint 25 év telt el az írásos tájékoztatási kötelezettségről szóló 91/533/EGK irányelv elfogadása óta, a munkaerőpiac nagyobb átláthatóságára és a munkavállalók jogainak a védelmére vonatkozó céljai még mindig rendkívül fontosnak tekintendők;

28. hangsúlyozza az írásos tájékoztatás biztosításának fontosságát mind a munkáltatók, mind a munkavállalók számára, amelynek révén nő az átláthatóság és csökkennek az aszimmetriák a két szerződő fél között. Ez azonban csak a bizonytalan foglalkoztatás megelőzését célzó legelső lépést jelenti;

29. üdvözli, hogy a munkavállalók munkaviszonyuk feltételeinek lényeges szempontjaira vonatkozó, legkésőbb az első munkanapon történő tájékoztatása lényegesen nagyobb biztonsághoz és egyértelműséghez vezet, és ezt különösen előnyösnek kell tekinteni a munkavállalók transznacionális tevékenységével, valamint határokon átnyúló szabad mozgásával összefüggésben;

30. méltányolja különösen az anyagi jogok, illetve a munkafeltételekre vonatkozó minimumkövetelmények következők szerinti kiegészítését:

- a próbaidő hat hónapra korlátozódik,
- a munkavállalók több munkaadónak dolgozhatnak,
- behívásos munkavégzés esetén – változó munkaidő-beosztás mellett – a munkavállalót előzetesen tájékoztatni kell, hogy mikor kérnek tőle munkavégzést,
- a munkavállalók indokolással ellátott írásbeli választ kérhetnek a munkaadótól a stabilabb foglalkoztatási formákról,
- a megkövetelt kötelező képzést a jövőben teljes mértékben a munkaadónak kell fizetnie,

és emlékeztet arra, hogy a szociális partnerek kollektív szerződést köthetnek a minimális jogokról, amennyiben garantált a munkavállalók általános védelme, és a felek tiszteletben tartják az irányelv munkafeltételekre vonatkozó minimumkövetelményeit;

31. rámutat arra, hogy az Unióban nincs konszenzus a munkaszerződéseket illetően, és ez az irányelv fontos a munkavállalók belső piaci mobilitásának előmozdításához, mivel minimális normákat szab meg a tájékoztatás tekintetében, csökkentve ezáltal a tagállamok közötti különbségeket, és megkönnyítve a vállalkozások és a munkavállalók számára a más tagállamokban folytatott tevékenységet;

32. kiemeli, hogy az átláthatóság nemcsak a munkavállalók számára hasznos, hanem a be nem jelentett munka visszaszorítása érdekében erőfeszítéseket tevő hatóságok, valamint a munkaadók és a potenciális befektetők számára is, akiknek jogbiztonságra van szükségük a munkafeltételeket illetően;

33. ismételten hangsúlyozza, milyen előnyökkel jár a munkavállalók számára, ha egyénre szabott információkat kapnak munkaszerződésük lényeges elemeivel kapcsolatban. A munkavállalók így módon jobban tisztában lesznek munkafeltételeik lényeges szempontjaival és jogaikkal, és jobban megismerik azokat;

Az irányelvjavaslat kritikai értékelése

34. üdvözlí ugyan, hogy az erre az irányelvre irányuló javaslat kidolgozza egyrészt a munkaadók azon kötelezettségét, hogy tájékoztatniuk kell a munkavállalókat a munkaviszonyukra érvényes feltételekről, és javítja annak végrehajthatóságát, másrészt pedig új anyagi jogokat, ún. „munkafeltételekre vonatkozó minimumkövetelményeket” vezet be. A két egymástól független szabályozási rendszer egy jogszabályban való egyesítését azonban kritikusan értékeli;

35. amellet érvel, hogy a munkavállaló, a munkáltató, valamint a munkaviszony fogalmát ebben az irányelvben hozzá kellene igazítani az Európai Bíróság ítélezési gyakorlatához, elkerülve, hogy az irányelv újabb szabályokat fektessen le, mivel ahhoz még mélyreható vitára lenne szükség. Az e fogalmakra vonatkozó nemzeti jogot mindez máskülönbén nem érinti;

36. megállapítja, hogy a közösségi gazdaság sok foglalkoztatási formája a függő és az önálló foglalkoztatás közé sorolható be. Ez fontos kérdéseket vet fel a munkafeltételekkel, a biztonsággal és egészségvédelemmel, a betegbiztosítási ellátásokkal, a bérek betegség esetén való további folyósításával, a munkanélküliségi ellátással és a nyugdíjjal kapcsolatban. Mindez a bizonytalan foglalkoztatás egy új kategóriájához vezethetne;

37. kéri, hogy a vita során fordítsanak külön figyelmet az új atipikus foglalkoztatási formákra, mivel ezek az irányelv hatálya alá tartoznak, és e téren jelentős különbségek állnak fenn az egyes tagállamok között;

38. kéri, hogy a vita során fordítsanak külön figyelmet a behívásos vagy időszakos foglalkoztatásra vonatkozó szerződéssel rendelkező, 4–6 millió uniós munkavállalóra is;

39. kiemeli, hogy iránymutatást kell nyújtani a munkáltatók számára az atipikus munkaviszonnyal kapcsolatos új rendelkezéseknek való megfeleléshez és a biztonságosabb és kiszámíthatóbb foglalkoztatási forma kérelmezésének javasolt uniós jogáról. Támogatásra van szükség a referencia-munkaidő meghatározásához és az eseti és rövid távú munkavégzés kezelésére szolgáló folyamatok kidolgozásához, mivel a rövid távú, a részmunka és idegymunkára kötött szerződések a közszférában is előfordulhatnak. Emellet egyértelműsége van szükség a magánszemélyek ismételt kérelmeinek kezelésével kapcsolatban;

40. emlékeztet arra, hogy szavatolni kell a női és férfi munkavállalókkal szembeni egyenlő bánásmódot és a megkülönböztetésmentességet;

41. összességében figyelmeztet arra, hogy az Európai Bizottság irányelvjavaslata csak egy széles körű vita kiindulási pontját jelentheti, amelyet a fenntartható és létminimumot biztosító európai foglalkoztatást célzó eszközökről kell folytatni, azzal az igénnyel összekapcsolva, hogy erősíteni kell valamennyi munkavállaló szociális jogait, és valamennyi munkavállaló számára biztosítani kell a már meglévő jogok alkalmazását;

Kiegészítő javaslatok az irányelvhez, valamint további szabályozási igények

42. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az irányelv jelenleg folyó átdolgozása során vegyék figyelembe az önfoglalkoztatás már kialakult és kialakulóban lévő formáit is, valamint az azonos munkáért járó azonos fizetség elvárt garanciáját az atipikus munkaviszony keretében dolgozó összes munkavállaló számára;

43. felhívja a figyelmet arra, hogy meg kell találni a megfelelő egyensúlyt az adminisztratív költségek fedezése és az olyan helyi politikák támogatása vagy megerősítése között, melyek célja a fizetések emelése, illetve az életszínvonal és a munkafeltételek javítása az atipikus formában foglalkoztatottak számára is;

44. ajánlja, hogy az új anyagi jogokat egészítsék ki a nulla órás szerződések tilalmával, valamint a garantált munkaórákhoz való joggal, továbbá felmondás esetén biztosítandó további jogokkal, mivel máskülönben nem elég nagyratörő az anyagi jogok bővítése;

45. rámutat arra, hogy a szakmai és a családi élet összeegyeztetésével kapcsolatos felelősséget meg kell osztani a munkavállalók, családjuk, a szociális partnerek, a helyi és regionális önkormányzatok és a köz- és magánszolgáltatók között. Csak egy globális, minden nézőpontot figyelembe vevő megközelítéssel valósítható meg a szociális és gazdasági szempontból fenntartható társadalmi környezet, amelyben az egyének és családjuk áll a politikák középpontjában;

46. kiemeli, milyen fontos szerepet játszanak a helyi és regionális önkormányzatok azon területek intézkedéseinek a megtervezésében, végrehajtásában és értékelésében, amelyeken gyakran kulcsfontosságú hatáskörökkel rendelkeznek, így például a szociál- és a foglalkoztatáspolitikai területén;

47. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a szociális jogok európai pilléréhez⁽¹⁾ kapcsolódóan tegyen javaslatot a munkavállalók európai társasági formákban való részvételének integrált architektúrájára, mivel a hatékony vállalati érdekképviselőt szintén fontos eszköze az átlátható és kiszámítható munkafeltételek megőrzésének;

48. szükségesnek tartja, hogy az európai üzemi tanácsokról szóló jogszabályban az üzemi tanácsokról szóló 2009/38/EK irányelv rendelkezéseinek figyelembevételével rögzítsék a feladatok digitalizálással kapcsolatos bővítését, hogy védjék és erősítsék a munkavállalói képviselő jogait, tekintettel a vállalatok fokozódó határokon átnyúló és transznacionális tevékenységére, valamint a helyhez nem kötött és transznacionális munka ezzel összefüggő terjedésére;

49. felhívja a figyelmet arra, hogy egyes tagállamok olyan, jól működő munkaerőpiaci modellekkel rendelkeznek, amelyekben erős, önálló szociális partnerek vesznek részt, és a körülményekkel kapcsolatos érdekek mérlegelésén alapuló kollektív szerződés szabályozza a foglalkoztatási viszonyokat és a munkakörülményeket. Az irányelvben foglalt jogi normák tiszteletben tartása mellett továbbra is lehetőséget kell biztosítani a minimális jogok kérdésének kollektív szerződések révén történő szabályozására.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 5-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁾ Az RB véleménye a szociális jogok európai pilléréről (CDR 3141/2017), 2017. október.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése

(2018/C 387/11)

Előadó:	Michiel SCHEFFER (NL/ALDE), Gelderland tartomány kormányának tagja
Referenciadokumentumok:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése – A Földet védelmező, a polgárait jogokkal felruházó, az iparágai és munkavállalói számára biztonságot nyújtó Európai Unió
	COM (2017) 675 final
	Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a tagállamok közötti kombinált árufuvarozás egyes típusaira vonatkozó közös szabályok megállapításáról szóló 92/106/EGK tanácsi irányelv módosításáról
	COM(2017) 648 final és final/2
	Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az autóbusszal végzett személyszállítás nemzetközi piacához való hozzáférés közös szabályairól szóló 1073/2009/EK rendelet módosításáról
	COM(2017) 647 final
	Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló 2009/33/EK irányelv módosításáról
	COM(2017) 653 final
	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az alternatív üzemanyagok lehető legszélesebb körű elterjedése felé – Cselekvési terv a 2014/94/EU irányelv 10. cikkének (6) bekezdése szerint az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára vonatkozóan, valamint a nemzeti szakpolitikai kereteknek a 2014/94/EU irányelv 10. cikkének (2) bekezdése szerinti értékelése
	COM(2017) 652 final és final/2

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az autóbusszal végzett személyszállítás nemzetközi piacához való hozzáférés közös szabályairól szóló 1073/2009/EK rendelet módosításáról

COM(2017) 647 final

1. módosítás

(3) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A közúti személyszállítási piac megfelelő működésének biztosítása érdekében minden tagállamban független és pártatlan szabályozó szervet kell kijelölni. Ez a testület más szabályozott ágazatokért – például a vasútért, az energiáért vagy a távközlésért – is felelős lehet.	A közúti személyszállítási piac megfelelő működésének biztosítása érdekében minden tagállamban illetékes közlekedési hatóságokat vagy egy független és pártatlan szabályozó szervet kell kijelölni. Ez a testület más szabályozott ágazatokért – például a vasútért, az energiáért vagy a távközlésért – is felelős lehet.

Indokolás

Az EU-Szerződés értelmében a személyszállítás általános gazdasági érdekű szolgáltatás. Egy független szabályozói testület előírása aránytalan lehet, amikor a piacszerzés az 1370/2007/EK rendelet értelmében történik.

2. módosítás**(4) preambulumbekzdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A menetrend szerinti kereskedelmi üzemeltetés nem veszélyeztetheti a meglévő közszolgáltatási szerződések gazdasági egyensúlyát. Ezért a szabályozó szerv számára lehetővé kell tenni, hogy objektív gazdasági elemzést végezzen annak érdekében, hogy megbizonyosodjon arról, hogy ez valóban így van.	A menetrend szerinti kereskedelmi üzemeltetés nem veszélyeztetheti a meglévő közszolgáltatási szerződések egyensúlyát. Ezért a szabályozó szerv számára lehetővé kell tenni, hogy objektív elemzést végezzen annak érdekében, hogy megbizonyosodjon arról, hogy ez valóban így van. Ennek az elemzésnek figyelembe kell vennie az érintett piac és hálózat releváns szerkezeti és földrajzi sajátosságait (méret, keresleti jellemzők, a hálózat összetettsége, földrajzi és műszaki elszigeteltség és a szerződés által lefedett szolgáltatások), valamint azt, hogy a korábbi közszolgáltatási szerződéshez képest az új szolgáltatás javítja-e a szolgáltatások minőségét vagy költséghatékonyságát vagy mindkettőt.

Indokolás

A közszolgáltatásokat – például a tömegközlekedést – nem szabad csak gazdasági szempontok alapján megítélni. Szélesebb körű elemzést kell végezni, amely nemcsak gazdaságilag számszerűsíthető kritériumokkal, hanem a minőségre, a biztonságra, valamint a területi és társadalmi kohézióra vonatkozó kérdésekkel is foglalkozik. A Régiók Bizottságának fel kellene használnia ezt a véleményt arra, hogy iránymutatást adjon bizonyos értékelendő szempontokat illetően.

3. módosítás**(6) preambulumbekzdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tisztességes piaci verseny biztosítása érdekében a menetrend szerinti járatok üzemeltetői számára tisztességes, méltányos, megkülönböztetésmentes és átlátható feltételek mellett hozzáférési jogokat kell biztosítani az Unióban található buszpályaudvarokhoz. A hozzáférést elutasító vagy korlátozó határozatok elleni fellebbezéseket a szabályozó szervhez kell benyújtani.	A tisztességes piaci verseny biztosítása érdekében a menetrend szerinti járatok üzemeltetői számára tisztességes, méltányos, megkülönböztetésmentes és átlátható feltételek mellett hozzáférési jogokat kell biztosítani az Unióban található állami tulajdonú buszpályaudvarokhoz. Mindazonáltal nem szabad veszélybe sodorni a területi egyensúlyt és a társadalmi kohéziót, ezért a közszolgáltatók számára elsőbbségi hozzáférést kell biztosítani annak érdekében, hogy teljesíthessék az illetékes hatóságaikkal megkötött közszolgáltatási szerződésben foglalt kötelezettségeiket. A hozzáférést elutasító vagy korlátozó határozatok elleni fellebbezéseket a szabályozó szervhez kell benyújtani.

Indokolás

A buszpályaudvarokhoz elsőbbségi hozzáférést kell biztosítani a közszolgáltatók számára, amelyeknek teljesíteniük kell az illetékes hatóságaikkal megkötött közszolgáltatási szerződésben foglalt (járatsűrűsége, menetrendre, csatlakozásokra, szolgáltatásokra vonatkozó) kötelezettségeiket.

4. módosítás

(8) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A nemzeti és a nemzetközi menetrend szerinti járatokra vonatkozó engedélyek esetében egyaránt engedélyezési eljárást kell lefolytatni. Az engedélyeket meg kell adni, kivéve, ha a kérelem elutasítását a kérelmezőhöz kapcsolódó, egyértelmű indokok támasztják alá, vagy ha a szolgáltatás veszélyeztetné valamely közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlyát. Távolsági küszöböt kell bevezetni annak biztosítása érdekében, hogy a menetrend szerinti kereskedelmi üzemeltetés ne veszélyeztessen a meglévő közszolgáltatási szerződések gazdasági egyensúlyát. Olyan útvonalak esetében, amelyeket már egyenlő több közszolgáltatási szerződés szolgál ki, lehetővé kell tenni e küszöbérték növelését.	A nemzeti és a nemzetközi menetrend szerinti járatokra vonatkozó engedélyek esetében egyaránt engedélyezési eljárást kell lefolytatni. Az engedélyeket meg kell adni, kivéve, ha a kérelem elutasítását a kérelmezőhöz kapcsolódó, egyértelmű indokok támasztják alá, vagy ha a szolgáltatás veszélyeztetné valamely közszolgáltatási szerződés egyensúlyát. A közszolgáltatási szerződések egyensúlyához a szerződés gazdasági életképessége mellett a polgároknak kínált szolgáltatásokat is figyelembe kell venni – olyan szempontok alapján, mint az összeköttetések, az intermodális utazástervezés, a minőség, a hatékonyság, a tényleges igényeknek való megfelelés, a biztonság és a védelem. Emellett a szolgáltatások nyújtásánál környezetvédelmi és szociális normákat is figyelembe kellene venni.

Indokolás

A közszolgáltatásokat – például a tömegközlekedést – nem szabad csak gazdasági szempontok alapján megítélni. Szélesebb körű elemzést kell végezni, amely nemcsak gazdaságilag számszerűsíthető kritériumokkal, hanem a minőségre, a biztonságra, valamint a területi és társadalmi kohézióra vonatkozó kérdésekkel is foglalkozik. A közszolgáltatási szerződések „egyensúlyához” a szerződés gazdasági életképessége mellett a polgároknak kínált szolgáltatásokat is figyelembe kell venni. A tisztességes verseny alapfeltétele az egyforma környezetvédelmi és szociális normák betartása.

5. módosítás

(13) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Minthogy e rendelet harmonizálja a menetrend szerinti autóbusz-szolgáltatásokat, valamint a buszpályaudvarokhoz való hozzáférés nemzeti piacaira vonatkozó szabályokat, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani a céljait, nevezetesen a helyközi mobilitás előmozdítását és a fenntartható személyszállítási módok részarányának növelését. Ezért az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően intézkedéseket hozhat. Az említett cikkben foglalt arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.	

Indokolás

A helyi buszpályaudvarokhoz és a regionális tömegközlekedési piacokhoz való hozzáférés kérdései szorosan kapcsolódnak a szubszidiaritáshoz.

6. módosítás

1. cikk 2. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 2. cikk a következőképpen módosul:	A 2. cikk a következőképpen módosul:
[...]	[...]
c) a cikk a következő 9–11. ponttal egészül ki:	c) a cikk a következő 9–11. ponttal egészül ki:
„9. „buszpályaudvar”: olyan legalább 600 m² alapterületű létesítmény, amely utasok leszállítására és felvételére szolgáló parkolóhelyet biztosít autóbuszok részére;	„9. „buszpályaudvar”: a nemzeti jogszabályokban lefektetett definícióknak és követelményeknek megfelelő olyan állami tulajdonú létesítmény, amely utasok leszállítására és felvételére szolgáló parkolóhelyet biztosít autóbuszok részére;
[...]	[...]

Indokolás

A tagállamoknak mérlegelési jogkörrel kell rendelkezniük. A legalább 600 m² alapterületre való utalást törölni kell, hogy az ne sodorja veszélybe a kisvárosokban és vidéki területeken található pályaudvarokat, amelyek területe kisebb, ám amelyek létfontosságúak a nagyvárosokkal való összeköttetésekhez.

7. módosítás

1. cikk 3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A II. fejezet elé a következő 3a. cikk kerül beillesztésre:	A II. fejezet elé a következő 3a. cikk kerül beillesztésre:
„3a. cikk	„3a. cikk
Szabályozó szerv	Szabályozó szerv
(1) Minden tagállam kijelöl egyetlen, a közúti személyszállítási ágazatért felelős nemzeti szabályozó szervet. E szervezetnek egy pártatlan hatóságnak kell lennie, mely szervezeti, működési, hierarchikus és döntéshozatali tekintetben jogilag elkülönül és független minden egyéb állami vagy magán szervezettől. Függetlennek kell lennie a közszolgáltatási szerződések odaítélésében részt vevő bármely illetékes hatóságtól.	(1) Belföldi szolgáltatási piaci szervezete függvényében minden tagállam kijelöl egyetlen, a közúti személyszállítási ágazatért felelős nemzeti szabályozó szervet. E szervezetnek egy illetékes közúti hatóságnak vagy egy pártatlan hatóságnak kell lennie, mely szervezeti, működési, hierarchikus és döntéshozatali tekintetben jogilag elkülönül és független minden egyéb állami vagy magán szervezettől. Ez utóbbi hatóságnak függetlennek kell lennie a közszolgáltatási szerződések odaítélésében részt vevő bármely illetékes hatóságtól.
A szabályozó szerv felelős lehet más szabályozott ágazatokért is.	A szabályozó szerv felelős lehet más szabályozott ágazatokért is.

Indokolás

Az új kereskedelmi szolgáltatások nem sodorhatják veszélybe az általános gazdasági érdekű szolgáltatás küldetésének és közszolgálati kötelezettségeinek teljesítését. A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy válasszanak egy független szabályozói testület és egy, a felhasználók társadalmi-gazdasági igényeit ismerő illetékes közlekedési hatóság között.

8. módosítás

1. cikk 3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A II. fejezet elé a következő 3a. cikk kerül beillesztésre:	A II. fejezet elé a következő 3a. cikk kerül beillesztésre:
„3a. cikk	„3a. cikk
Szabályozó szerv	Szabályozó szerv
[...]	[...]
(3) A szabályozó szerv a következő feladatokat látja el:	(3) A szabályozó szerv a következő feladatokat látja el:
a) gazdasági elemzéseket végez arról, hogy egy javasolt új szolgáltatás veszélyeztetné-e valamely közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlyát;	a) elemzéseket végez arról, hogy egy javasolt új szolgáltatás veszélyeztetné-e valamely közszolgáltatási szerződés egyensúlyát és hátrányosan hatna-e a polgároknak nyújtott szolgáltatás minőségére, figyelembe véve többek között a rendelkezésre álló összeköttetésekkel, a járatsűrűséggel, a viteldíjakkal, az intermodális utazástervezéssel és a biztonsággal kapcsolatos kérdéseket, illetve a szolgáltatások nyújtásánál a környezetvédelmi és szociális normák betartását;
b) információkat gyűjt és nyújt a buszpályaudvarokhoz való hozzáférésről;	b) információkat gyűjt és nyújt a buszpályaudvarokhoz való hozzáférésről;
c) határoz a buszpályaudvar-üzemeltetők döntései elleni fellebbezésekről.	c) határoz a buszpályaudvar-üzemeltetők döntései elleni fellebbezésekről.

Indokolás

A tisztességes verseny alapfeltétele az egyforma környezetvédelmi és szociális normák betartása.

9. módosítás

1. cikk 3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A II. fejezet elé a következő 3a. cikk kerül beillesztésre:	A II. fejezet elé a következő 3a. cikk kerül beillesztésre:
„3a. cikk	„3a. cikk
Szabályozó szerv	Szabályozó szerv
[...]	[...]
(3) A szabályozó szerv a következő feladatokat látja el:	(3) A szabályozó szerv a következő feladatokat látja el:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
[...]	[...]
b) információkat gyűjt és nyújt a buszpályaudvarokhoz való hozzáférésről;	b) információkat gyűjt és nyújt a buszpályaudvarokhoz való hozzáférésről annak érdekében, hogy a szolgáltató számára tisztességes, méltányos, diszkriminációtól mentes és átlátható feltételek mellett legyen garantálva a megfelelő buszpályaudvarokhoz való hozzáférés;
c) határoz a buszpályaudvar-üzemeltetők döntései elleni fellebbezésekről.	c) határoz a buszpályaudvar-üzemeltetők döntései elleni fellebbezésekről.

Indokolás

A (távolsági) buszok jelentik a legkönnyebben igénybe vehető és legfontosabb közlekedési módot az EU-ban. Ezért nagyon fontos, hogy az utasok a lehető legjobb szolgáltatást kapják, ennek pedig a tisztességes és egészséges verseny jelenti a legjobb módját.

10. módosítás

1. cikk 6. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A szöveg a következő 5a. cikkel egészül ki: „5a. cikk Hozzáférés a buszpályaudvarokhoz [...]	A szöveg a következő 5a. cikkel egészül ki: „5a. cikk Hozzáférés a buszpályaudvarokhoz [...]
(2) A buszpályaudvar-üzemeltetőknek a buszpályaudvarok optimális kihasználtságának biztosítása érdekében törekedniük kell valamennyi hozzáférési kérelem teljesítésére.	(2) A buszpályaudvar-üzemeltetőknek a buszpályaudvarok optimális kihasználtságának biztosítása, illetve a közszolgáltatási kötelezettségek betartása érdekében törekedniük kell valamennyi hozzáférési kérelem teljesítésére.
A hozzáférés iránti kérelmet csak kapacitáshiány miatt lehet elutasítani .	A hozzáférés iránti kérelmet a következő esetekben lehet elutasítani: kapacitáshiány miatt; akkor, ha a kérelem hátrányosan hatna a polgároknak nyújtott szolgáltatásokra – gondolva itt az összeköttetésekhez való hozzáférésre, az összeköttetések korlátozására, a biztonság és a védelem veszélyeztetésére, illetve általánosságban a kínált szolgáltatások minőségére –; illetve akkor, ha nem tartják be a szükséges környezetvédelmi normákat. Amennyiben a buszpályaudvar-üzemeltető ilyen döntést hoz, akkor azt közölnie kell a szabályozó hatósággal is.
Amennyiben a buszpályaudvar-üzemeltető elutasítja a hozzáférés iránti kérelmet, közölnie kell, hogy melyek a lehetséges alternatívák.	

Indokolás

Nem a buszpályaudvar-üzemeltető feladata, hogy lehetséges alternatívákat keressen. A buszpályaudvarokhoz való hozzáférést pedig össze kellene kapcsolni a fogyasztóknak nyújtott szolgáltatások minőségére, illetve a fogyasztók biztonságára és védelmére irányuló kérdésekkel. Megjegyzendő továbbá, hogy a buszpályaudvarokhoz való hozzáférés joga nem sodorhatja veszélybe az általános gazdasági érdekű szolgáltatás közszolgálati céljainak, küldetésének és közszolgáltatási kötelezettségeinek teljesítését.

Különösen a finom szálló por okozta szennyezés által érintett városokban lehet szükség környezetvédelmi normák alapján történő korlátozásokra.

11. módosítás

1. cikk 9. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép: „8. cikk Engedélyezési eljárás légvonalban 100 kilométernél rövidebb távolságra történő nemzetközi személyszállítás esetében (1) Az engedélyek kiadásához minden olyan tagállam illetékes hatóságainak hozzájárulása szükséges, amelynek területén az utasok légvonalban 100 kilométernél rövidebb távolságra szállítás esetén átutaznak, illetve fel-, illetve leszállhatnak. Az engedélyező hatóság a kérelem kézhezvételétől számított két héten belül megküldi e hatóságok számára – hozzájárulásukat kérve – a kérelem, valamint minden lényeges dokumentum másolatát. Ezzel egyidejűleg az engedélyező hatóság tájékoztatás céljából továbbítja e dokumentumokat azon többi tagállam illetékes hatóságainak, amelynek területén a járat áthalad. [...]	A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép: „8. cikk Engedélyezési eljárás nemzetközi személyszállítás esetében (1) Az engedélyek kiadásához minden olyan tagállam illetékes hatóságainak hozzájárulása szükséges, amelynek területén az utasok fel-, illetve leszállhatnak. Az engedélyező hatóság a kérelem kézhezvételétől számított két héten belül megküldi e hatóságok számára – hozzájárulásukat kérve – a kérelem, valamint minden lényeges dokumentum másolatát. Ezzel egyidejűleg az engedélyező hatóság tájékoztatás céljából továbbítja e dokumentumokat azon többi tagállam illetékes hatóságainak, amelynek területén a járat áthalad. [...]

Indokolás

A személyszállítási szolgáltatás engedélyezésére vonatkozó döntést ne a távolságtól tegyük függővé (légvonalban 100 km), hanem attól, hogy az újabb szolgáltatás hogyan hatna a polgároknak kínált, már meglévő szolgáltatásokra (függetlenül attól, hogy közérdekű vagy kereskedelmi szolgáltatásokról van-e szó). Ehhez jön még, hogy a regionális különbségeket (pl. a városok és gazdasági központok közötti távolság terén) nem lehet általánosságban, az EU egészét tekintve mérni.

12. módosítás

1. cikk 10. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A rendelet a következő 8a–8d. cikkel egészül ki: „8a. cikk Engedélyezési eljárás légvonalban legalább 100 kilométer távolságra történő nemzetközi személyszállítás esetében (1) Az engedélyező hatóságnak a kérelem fuvarozó általi benyújtásától számított két hónapon belül határoznia kell a kérelemről.	A rendelet a következő 8a–8b. cikkel egészül ki: „8a. cikk Az engedélyező hatóságok határozatai (1) A 8. cikkben megállapított eljárást követve az engedélyező hatóság megadja az engedélyt, korlátozásokkal adja meg az engedélyt, vagy elutasítja a kérelmet. Az engedélyező hatóság határozatáról tájékoztatja a 8. cikk (1) bekezdésében említett összes hatóságot.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) <i>Az engedélyt meg kell adni, kivéve, ha annak elutasítása a 8c. cikk (2) bekezdésének a)–c) pontjában felsorolt okok közül egy vagy több alapján igazolható.</i> (3) <i>Az engedélyező hatóság minden olyan tagállam illetékes hatóságai számára, amelynek területén az utasok fel-, illetve leszállhatnak, illetve azon tagállamok illetékes hatóságai számára, amelyek területén a járat utasok fel-, illetve leszállása nélkül áthalad, tájékoztatásul megküldi a kérelem, valamint minden lényeges dokumentum másolatát, illetve azok értékelését.</i>	(2) A kérelmet elutasító vagy korlátozott hozzáférést engedélyező határozatokat indokolni kell. Az engedélyt meg kell adni, kivéve, ha annak elutasítása az alábbi okok közül egy vagy több alapján igazolható: a) [...] [...] d) a szabályozó szerv objektív elemzés alapján megállapítja, hogy a szolgáltatás veszélyeztetné valamely közszolgáltatási szerződés egyensúlyát. Az engedélyező hatóságok nem utasíthatnak el egy kérelmet pusztán azon az alapon, hogy a fuvarozó alacsonyabb árakat ajánl, mint más közúti fuvarozók, vagy hogy a szóban forgó kapcsolatot már más közúti fuvarozók üzemeltetik, és amennyiben műszakilag bizonyítható, hogy a szerződés teljes időtartama alatt ezek mellett az alacsonyabb árak mellett is garantálják a szolgáltatás nyújtását. [...]
8b. cikk <i>A menetrend szerinti belföldi járatokra vonatkozó engedélyezési eljárás</i> (1) <i>Az engedélyező hatóságnak a kérelem fuvarozó általi benyújtásától számított két hónapon belül határoznia kell a kérelemről. E határidő négy hónapra meghosszabbítható, amennyiben a 8c. cikk (2) bekezdésének d) pontjával összhangban elemzést kérnek.</i> (2) <i>A belföldi menetrend szerinti járatokra vonatkozó engedélyt meg kell adni, kivéve, ha annak elutasítása a 8c. cikk (2) bekezdésének a)–c) pontjában, illetve a légvonalban 100 kilométernél rövidebb távolságra történő személyszállítás esetében a 8c. cikk (2) bekezdésének d) pontjában felsorolt okok közül egy vagy több alapján igazolható.</i>	8b. cikk A hozzáférési jog korlátozása (1) A tagállamok a menetrend szerinti járatok esetében korlátozhatják a nemzetközi és nemzeti piachoz való hozzáférési jogot, ha a szolgáltatás veszélyeztetné valamely közszolgáltatási szerződés egyensúlyát, vagy ha olyan szolgáltatóról van szó, amelyet az illetékes hatóságok már megbüntettek a szolgáltatással kapcsolatos garanciákkal ellentétes gyakorlatokért. (2) A közszolgáltatási szerződést odaítélő illetékes hatóságok vagy a közszolgáltatási szerződést teljesítő közszolgáltatók kérhetik a szabályozó szervtől annak elemzését, hogy a közszolgáltatási szerződés egyensúlya sérülne-e. A szabályozó szerv megvizsgálja a kérelmet, és eldönti, hogy elvégzi-e a elemzést. Döntéséről tájékoztatja az érdekelt feleket.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(3) A (2) bekezdésben említett távolság 120 kilométerre növelhető abban az esetben, ha a bevezetendő menetrend szerinti járat olyan kiindulási pontot és célállomást szolgál ki, amelyet már egynél több közszolgáltatási szerződés szolgál ki. 8c. cikk Az engedélyező hatóságok határozatai (1) A 8., 8a., vagy 8b. cikkben megállapított eljárást követve az engedélyező hatóság megadja az engedélyt, korlátozásokkal adja meg az engedélyt, vagy elutasítja a kérelmet. Az engedélyező hatóság határozatáról tájékoztatja a 8. cikk (1) bekezdésében említett összes hatóságot. (2) A kérelmet elutasító vagy korlátozott hozzáférést engedélyező határozatokat indokolni kell. Az engedélyt meg kell adni, kivéve, ha annak elutasítása az alábbi okok közül egy vagy több alapján igazolható: a) [...] [...] d) a szabályozó szerv objektív gazdasági elemzés alapján megállapítja, hogy a szolgáltatás veszélyeztetné valamely közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlyát. Az engedélyező hatóságok nem utasíthatnak el egy kérelmet pusztán azon az alapon, hogy a fuvarozó alacsonyabb árakat ajánl, mint más közúti fuvarozók, vagy hogy a szóban forgó kapcsolatot már más közúti fuvarozók üzemeltetik. [...]	(3) Amennyiben a szabályozó szerv elvégzi a elemzést, az összes lényeges információ kézhezvételétől számított hat héten belül tájékoztatja az érdekelt feleket az elemzés eredményeiről és következtetéseiről. A szabályozó szerv juthat olyan következtetésre, hogy az engedélyt meg kell adni, feltételekhez kötve kell megadni, vagy a kérelmet el kell utasítani. A szabályozó szerv következtetései az engedélyező hatóságokra nézve kötelező erejűek. [...]
8d. cikk A hozzáférési jog korlátozása (1) A tagállamok a menetrend szerinti járatok esetében korlátozhatják a nemzetközi és nemzeti piachoz való hozzáférési jogot, amennyiben a javasolt menetrend szerinti járat légvonalban 100 kilométernél rövidebb távolságon szállít utasokat, és ha a szolgáltatás veszélyeztetné valamely közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlyát.	

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) A közszolgáltatási szerződést odaítélő illetékes hatóságok vagy a közszolgáltatási szerződést teljesítő közszolgáltatók kérhetik a szabályozó szervtől annak elemzését, hogy a közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlya sérülne-e. A szabályozó szerv megvizsgálja a kérelmet, és eldönti, hogy elvégzi-e a gazdasági elemzést. Döntéséről tájékoztatja az érdekelt feleket. (3) Amennyiben a szabályozó szerv elvégzi a gazdasági elemzést, az összes lényeges információ kézhezvételétől számított hat héten belül tájékoztatja az érdekelt feleket az elemzés eredményeiről és következtetéseiről. A szabályozó szerv juthat olyan következtetésre, hogy az engedélyt meg kell adni, feltételekhez kötve kell megadni, vagy a kérelmet el kell utasítani. A szabályozó szerv következtetései az engedélyező hatóságokra nézve kötelező erejűek. [...]	

Indokolás

A személyszállítási szolgáltatás engedélyezésére vonatkozó döntést ne a távolságtól tegyük függővé (légvonalban 100 km), hanem attól, hogy az újabb szolgáltatás hogyan hatna a polgároknak kínált, már meglévő szolgáltatásokra (függetlenül attól, hogy közérdekű vagy kereskedelmi szolgáltatásokról van-e szó). Ehhez jön még, hogy a regionális különbségeket (pl. a városok és gazdasági központok közötti távolság terén) nem lehet általánosságban, az EU egészét tekintve mérni.

8.a cikk: nem szabad eleve elutasítani az alacsonyabb árú ajánlatokat, ha azok mellett is garantálják, hogy a szerződés teljes időtartama alatt biztosítják a szolgáltatást. 8.b. cikk: korlátozásokat kell bevezetni a korábban már megbüntetett szolgáltatókra vonatkozóan.

13. módosítás

1. cikk 14. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 13. cikket el kell hagyni.	

Indokolás

Ismét be kell illeszteni a szövegbe a releváns cikket, hogy a helyi kirándulások kabotázsművelet helyett egyetlen nemzetközi szállítási szolgáltatásnak minősüljenek.

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a tagállamok közötti kombinált árufuvarozás egyes típusaira vonatkozó közös szabályok megállapításáról szóló 92/106/EGK tanácsi irányelv módosításáról

COM(2017) 648 – final

14. módosítás

(13) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(13) [...] Az Unióban lévő bármely szállítási helytől legfeljebb 150 km távolságra átlagosan legalább egy megfelelő átrakodási terminált kell létrehozni a kombinált szállítás céljaira.	(13) [...] Az Unióban lévő bármely szállítási helytől legfeljebb 150 km távolságra átlagosan legalább egy megfelelő átrakodási terminált kell létrehozni a kombinált szállítás céljaira, kivéve a peremterületeken és a legkülső régiókban, ahol a földrajzi korlátok miatt ez nem lehetséges, vagy túlságosan költségessé tenné az irányelv azon célkitűzéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházásokat, amely a közúti teherfuvarozásról környezetbarátabb szállítási módokra történő átállás előmozdítására irányul.

Indokolás

A szóban forgó követelmény problematikus lehet a peremterületek számára (ahol alacsony a népsűrűség és hézagosak a vasúti és kikötői hálózatok), és oda vezethet, hogy olyan helyeken hoznak létre terminálokat, ahol gazdaságilag nincs is szükség rájuk.

15. módosítás

1. cikk 5. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
5. A 6. cikk a következő (4), (5), (6), (7) és (8) bekezdésekkel egészül ki: „(4) Amennyiben a (9) bekezdésben említett cél eléréséhez szükséges, a tagállamok intézkedéseket hozhatnak az átrakodási terminálokba való beruházások támogatására az alábbiak tekintetében: a) ilyen átrakodási terminálok építése és – szükség esetén – kibővítése a kombinált szállítási műveletek céljaira; b) a meglévő terminálok operatív hatékonyságának növelése.	(5) A 6. cikk a következő (4), (5), (6), (7) és (8) bekezdésekkel egészül ki: „(4) Amennyiben a (9) bekezdésben említett cél eléréséhez szükséges, a tagállamok intézkedéseket hozhatnak az átrakodási terminálokba való beruházások támogatására az alábbiak tekintetében: a) ilyen átrakodási terminálok építése és – szükség esetén – kibővítése a kombinált szállítási műveletek céljaira; b) a meglévő terminálok operatív hatékonyságának növelése.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok együttműködnek a szomszédos tagállamokkal és a Bizottsággal, és ügyelnek arra, hogy az ilyen intézkedések végrehajtása során elsőbbséget biztosítsanak a megfelelő létesítmények kiegyensúlyozott és kielégítő földrajzi eloszlásának az Unió területén, különösen a TEN-T törzshálózatok és átfogó hálózatok mentén, lehetővé téve, hogy az Unión belül ne legyen olyan hely, amely 150 km-nél nagyobb távolságra helyezkedik el egy ilyen termináltól.	A tagállamok együttműködnek a szomszédos tagállamokkal és a Bizottsággal, és ügyelnek arra, hogy az ilyen intézkedések végrehajtása során elsőbbséget biztosítsanak a megfelelő létesítmények kiegyensúlyozott és kielégítő földrajzi eloszlásának az Unió területén, különösen a TEN-T törzshálózatok és átfogó hálózatok mentén, lehetővé téve, hogy az Unión belül ne legyen olyan hely, amely 150 km-nél nagyobb távolságra helyezkedik el egy ilyen termináltól, kivéve a peremterületeken és a legkülső régiókban, ahol a földrajzi korlátok miatt ez nem lehetséges, vagy túlságosan költségessé tenné az irányelv azon célkitűzéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházásokat, amely a közúti teherfuvarozásról környezetbarátabb szállítási módokra történő átállás előmozdítására irányul.

Indokolás

Lásd a 12. módosítás indokolását.

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló 2009/33/EK irányelv módosításáról

COM(2017) 653 final

16. módosítás

Új preambulumbekzdés a (16) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A kibocsátások kizárólag közbeszerzés révén történő csökkentésének lehetősége korlátozott, a tömegközlekedés pedig a közlekedési ágazat kibocsátásainak csekély részét adja. A tagállamokat ezért ösztönözni kell arra, hogy szabályozzák a tiszta járművek más flottatulajdonosok – például taxitársaságok, autókölcsönző és ride-pooling vállalatok – általi beszerzését.

Indokolás

Az irányelvre irányuló javaslat elsősorban a tömegközlekedési járműveket célozza, pedig a közlekedésből származó kibocsátásoknak csupán kis hányadát (8 %-át) adja a tömegközlekedés. Ennek kiegyensúlyozása és a kibocsátáscsökkentés céljának elérése érdekében más nagyméretű flották tulajdonosait is az irányelv hatálya alá kellene vonni.

17. módosítás

Új preambulumbekzdés a (19) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Meg kell erősíteni az összhangot más, a járművek, a megújuló energia és az alternatív üzemanyagok terén korábban elfogadott uniós jogszabályokkal, különösen az 595/2009/EK rendelettel, a 2009/28/EK irányelvvel és a 2014/94/EU irányelvvel.

Indokolás

Az uniós joganyagoknak konzisztensnek és koherensnek kell lennie, és elemeinek azonos irányban kell szabályozniuk.

18. módosítás

1. cikk 2. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:	A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:
„3. cikk	„3. cikk
Hatály	Hatály
Ezt az irányelvet az alábbi szervezetek közötti járművek megvásárlására, bérletére, lízingjére vagy részletfizetéssel történő megvásárlására vonatkozó szerződéseinél kell alkalmazni:	Ez az irányelv nem bír visszamenőleges hatállyal a már létező szerződésekre, hanem csupán az alábbi szervezetek közötti járművek megvásárlására, bérletére, lízingjére vagy részletfizetéssel történő megvásárlására vonatkozó új szerződéseinél kell alkalmazni:

Indokolás

A már hatályos szerződéseket védeni kell, és azokra nem vonatkozhat új jogszabály.

19. módosítás

1. cikk 2. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:	A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:
„3. cikk	„3. cikk
Hatály	Hatály
Ezt az irányelvet az alábbi szervezetek közötti járművek megvásárlására, bérletére, lízingjére vagy részletfizetéssel történő megvásárlására vonatkozó szerződéseinél kell alkalmazni:	Ezt az irányelvet az alábbi szervezetek közötti járművek megvásárlására, bérletére, lízingjére vagy részletfizetéssel történő megvásárlására vonatkozó szerződéseinél kell alkalmazni:
[...]	[...]
	d) egyéb flottatulajdonosok, például taxitársaságok, közös gépkocsihasználatot biztosító vagy ride-pooling szolgáltatást nyújtó vállalatok, amennyiben egy tagállam úgy határoz, hogy mechanizmusokat alakít ki a tiszta járművek ilyen flottatulajdonosok általi beszerzésének szabályozására.”

Indokolás

Az irányelvre irányuló javaslat elsősorban a tömegközlekedési járműveket célozza, pedig a közlekedésből származó kibocsátásoknak csupán kis hányadát (8 %-át) adja a tömegközlekedés. Ennek kiegyensúlyozása és a kibocsátáscsökkentés céljának elérése érdekében más nagyméretű flották tulajdonosait is az irányelv hatálya alá kellene vonni.

20. módosítás

Melléklet

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg					Az RB módosítása				
5. táblázat: A 3. táblázat szerinti nehézgépjárművek részarányára vonatkozó minimális célérték a közbeszerzés keretében vásárolt összes nehézgépjárművön belül, tagállami szintű bontásban*					5. táblázat: A 3. táblázat szerinti nehézgépjárművek részarányára vonatkozó minimális célérték a közbeszerzés keretében vásárolt összes nehézgépjárművön belül, tagállami szintű bontásban*				
Tagállam	Tehergépjár-művek		Buszok		Tag-állam	Tehergépjár-művek		Buszok	
	2025	2030	2025	2030		(XXXX- (**)- 2025)	(2026 – 2030)	(XXXX- (**)- 2025)	(2026 – 2030)
					(**) A 2. cikk szerinti hatálybalépés után 24 hónappal				

Indokolás

A céltérteknek az egy adott számú év során megkötött új szerződések átlagának kellene lennie, hogy mozgástér álljon rendelkezésre ahhoz, hogy évről évre változtatható legyen a beszerzés tárgya (városi közlekedés, vidéki közlekedés stb.). Az „XXXX” dátum a 2. cikk szerinti hatálybalépést 24 hónappal követő időpont.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A legfontosabb üzenetek

1. helyesli, hogy az Európai Bizottság meg kívánja erősíteni Európa képességét arra, hogy kezelni tudja az éghajlatváltozás jelentette kihívást és javítsa a polgárok életminőségét, ugyanakkor fenntartsa és növelje iparágaink versenyelőnyét a munkahelyek teremtése, a fenntartható gazdasági növekedés ösztönzése, valamint az innováció megújuló energiatechnológiák terén történő irányítása céljából; támogatja az Európai Bizottság azzal kapcsolatos célját, hogy Európa világszinten vezető szerepet játsszon az innováció, a digitalizáció és a széntelenítés terén, úgy gondolja továbbá, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átmenet egyszerre lehetőség és kihívás az uniós ipar számára;

2. hangsúlyozza a hatékony, célravezető és fenntartható közlekedési rendszerek fontosságát a városok és régiók gazdasági versenyképességének, valamint az Európai Unió társadalmi, gazdasági és területi kohéziójának szempontjából;

3. megjegyzi, hogy a mobilitás és a közlekedés gyakran a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik, amelyek feladata a mobilitási politikák megtervezése és végrehajtása, valamint területük tömegközlekedésének biztosítása, bár a helyi szinten meghozandó döntések gyakran a nemzeti és az uniós szakpolitika által megszabott kerethez kapcsolódnak;

4. elismeri, hogy a közlekedés a teljes európai üvegházhatásúgáz-kibocsátás közel egyötödét teszi ki. Ez az egyetlen ágazat, ahol az 1990-es szinthez képest nem csökkent az üvegházhatásúgáz-kibocsátás. A közlekedési ágazat széntelenítése érdekében sürgős intézkedésre van szükség, bár azt is hangsúlyozni kell, hogy a kibocsátásoknak csak csekély része vezethető vissza a helyi tömegközlekedésre;

5. felhívja a figyelmet arra, hogy a finomrézecskek és a nitrogén-oxidok tekintetében az alacsony kibocsátásra és a kibocsátásmentességre való átállás jótékony hatással van az európai polgárok életére, különösen a városokban, ahol a nagy, rendkívül szennyező városi forgalom ártalmas az emberek életére és egészségére nézve;

6. utal arra, hogy a helyi tömegközlekedés már most is fontos intézkedést jelent a széntelenítéshez és az elektromos mobilitáshoz a városokban. Sok város rendelkezik jól kiépített kötőtpályás elektromos mobilitással a metró-, villamos- és trolibusz közlekedés révén. Fontos, hogy a tiszta közúti járművekre irányuló közbeszerzés kapcsán ezekre az intézkedésekre, valamint a város vagy régió járműállományára is tekintettel legyenek. Nem elegendő csak a buszokra összpontosítani;

7. hangsúlyozza, hogy a közlekedési rendszernek a használandó üzemanyag tekintetében történő megváltoztatása során figyelembe kell venni a forgalomsűrűség terén fennálló regionális különbségeket, valamint a városok és más gazdasági központok közötti távolságot. A megkülönböztetés azon formája, hogy a távoli területek, a peremterületek és a legkülső régiók magasabb költségek mellett férhetnek hozzá az európai hálózathoz, még kedvezőtlenebbül fogja befolyásolni a területi és társadalmi kohéziót;

8. úgy véli, hogy a gépjárműhasználat környezetbarátabbá alakítása során („Az EU kerékpározásra vonatkozó ütemtervével” (2017/C 088/10) összhangban) a rövid utazásokhoz a (teherhordó) kerékpár, valamint a vasút és a környezetbarát hajózás igénybevételét kellene támogatni. Ehhez intermodális csomópontok hálózatára van szükség, amelyhez elegendő finanszírozást kell rendelkezésre bocsátani, például az ESBA-n keresztül. A gyors elektromos kerékpárok (gyors, elektromos rásegítésű kerékpárok) jó alternatívát jelentenek az autóval szemben, különösen a városi területeken, és segíthetnek a kibocsátás csökkentésében, miközben a testmozgás a közegészségügy szempontjából is hasznos. Az elektromos kerékpárok használatát megfelelően gyors kerékpárutak és töltőállomások létrehozásával, valamint ösztönzők révén lehet támogatni;

9. a területrendezés és a városfejlesztés elősegítheti a tiszta mobilitási formák használatát. A tiszta mobilitás helyi szemszögből nézve a nitrogén-oxid- és finomrézecske-kibocsátás csökkentését, globális szinten pedig a szén-dioxid-kibocsátás visszaszorítását jelenti. A városfejlesztés keretében a gyalogosokat, kerékpárosokat és a tömegközlekedést kell támogatni, és gondosan meg kell vizsgálni, hogy hová engedjük be a gépjárműveket. A városi levegő minőségének javítása érdekében az elektromos autók és buszok elősegíthetik az alacsonyabb finomrézecske- és nitrogén-oxid-kibocsátás felé való elmozdulást. Ez úgy érhető el, hogy területek forgalom elől való lezárásával – például környezetvédelmi övezetek létrehozásával – visszafogják a szennyezést okozó közlekedést, valamint gondoskodnak arról, hogy a tiszta mobilitási formák esetében rövidebb legyen a menetidő, mint a szennyező közlekedési módoknál;

10. elismeri, hogy az alternatív üzemanyagok biztosításához átjárható megoldásra van szükség. Bár az RB elismeri, hogy az alacsony kibocsátású mobilitással kapcsolatos jogszabályoknak és szabályozásoknak minden technológiára nyitottnak kell lenniük, minden helyi és regionális önkormányzat törekedhetne a méretgazdaságosságra, lehetőleg a szomszédos és a határrégiókkal való együttműködés keretében;

11. üdvözli a tiszta üzemű gépjárművek közbeszerzésének egyszerűsítésére irányuló szándékot, azonban nehezen tudja elképzelni, hogy az Európai Bizottság javaslatában kijelölt, a beszerzendő tiszta üzemű járművek tagállamonkénti arányára vonatkozó százalékos célkitűzéseket hogyan lehet jogszabályilag átültetni és érvényre juttatni. Számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok üzemeltetik a tömegközlekedés legnagyobb részét. Az állami szintnek nincs döntési jogköre arra vonatkozóan, hogy a helyi és regionális önkormányzatok milyen járműveket vásároljanak, lízingeljenek, béreljenek vagy szabályozzanak megállapodások révén.

Mint korai felhasználók, a helyi és regionális önkormányzatok fontos támogató erőnek számítanak a tiszta technológia közlekedésben való alkalmazásában. Hangsúlyozni kell ugyanakkor, hogy a helyi tömegközlekedés számára létrehozott infrastruktúra általában nem alkalmas magán személygépjárművek üzemeltetésére, és ezért nem várhatók azonnali továbbgyűrűző hatások. Garantálni kell a tiszta közlekedésre való átállás finanszírozását. Az Európai Unió által rendelkezésre bocsátott támogatási eszközök nem elegendőek a többnyire veszteséges helyi tömegközlekedési rendszerekre irányuló ambiciózus intézkedések finanszírozásához. Ezért arra kérjük az Európai Bizottságot, hogy javasoljon további finanszírozási lehetőségeket a pénzügyi eszközök felhasználásán túlmenően, mivel ezek az eszközök – a gyenge megtérülési kilátások miatt – általában nem jelentenek segítséget;

12. felhívja a figyelmet „a tiszta üzemű buszok elterjesztésével foglalkozó platformra”, amelynek létrehozását az Európai Bizottság az RB 2017. júliusi plenáris ülésén kezdeményezte, és amely elnyerte a helyi és regionális önkormányzatok jelentős támogatását. Ezzel kapcsolatban a régiók, városok, közlekedési hatóságok és gyártók közös alapelveket fogadtak el a tiszta üzemű, alternatív üzemanyaggal működő autóbuszok közbeszerzésére vonatkozóan, hogy felgyorsítsák az elterjesztésüket;

13. úgy véli, hogy a közlekedés éghajlatra gyakorolt hatásainak csökkentésére irányuló uniós irányítási intézkedéseknek az életciklus-szemlélet szerinti éghajlati előnyökre és fenntarthatóságra kell alapulniuk, és egyébiránt technológiailag semlegesnek kell lenniük;

14. úgy gondolja, hogy az alacsony kibocsátású tömegközlekedésbe és a közautó-állományba irányuló beruházásokat olyan módon kell végrehajtani, hogy az a példa követésére ösztönözze a személygépkocsik és a cégautók tulajdonosait. Ez a töltő- és a hidrogén-infrastruktúra terén létrejövő szinergiák révén valósítható meg. Ennek elősegítéséhez uniós pénzeszközöket lehetne rendelkezésre bocsátani;

15. úgy gondolja, hogy a karbonszegény mobilitásra vonatkozó terveknek túl kell lépniük a tüneti kezelést biztosító megoldásokon, és összhangban kell lenniük a zöld villamos energia és a megújuló energiaforrásokból származó üzemanyagok termelésével és elosztásával;

16. megjegyzi, hogy az akkumulátorok fejlesztése és előállítása stratégiai szerepet játszik a tiszta mobilitásra és tiszta energiarendszerekre való, folyamatban lévő átmenetben. Ugyanakkor ami az akkumulátorcellákat illeti, nincs jelentős európai szereplő. Az RB ezért üdvözli az akkumulátorokkal foglalkozó európai szövetség létrehozását, amely elősegíti, hogy az európai iparágak függetlenebbé váljanak és növeljék a részesedést az elektromos járművek gyártásának komplett értékláncában. Az RB üdvözli, hogy az Európai Bizottság – a már elkülönített 150 millió EUR-n felül – a Horizont 2020 kezdeményezés keretében 200 millió EUR-t különít el közvetlenül akkumulátorok kutatására és innovációjára;

17. felhívja a figyelmet arra, hogy az elektromos járművek széles körű elterjedése növelni fogja a keresletet a villamosenergia-hálózatokon. A mobilitás és a töltés iránti igény között egyensúlyt kell teremteni intelligens töltési ciklusok kialakításával, ha a hálózatok nem túlterheltek, és elegendő villamos energia termelődik. Lényeges a közlekedés és az energiaellátás széntelenítésének, az intelligens hálózatoknak és az innovatív energiatárolási megoldásoknak az integrációja. Ehhez aktívan be kell vonni a helyi elosztórendszer-üzemeltetőket, amelyek az elektromos hálózat kiépítéséért, illetve kezeléséért felelősek;

18. megjegyzi, hogy a feltöltő- és üzemanyagtöltő állomások infrastruktúráját a kereslet függvényében, a helyi sajátosságokhoz igazodva kell kiépíteni, szinergiákra törekedve a helyi és regionális önkormányzatokkal, a közösségi közlekedési eszközökkel és a városi teherszállítási szolgáltatásokkal. Ezt össze kell hangolni az intelligens energiahálózatok és a villamosenergia-tárolásra alkalmas akkumulátorokkal felszerelt épületek fejlesztésével. Ezt az infrastruktúrát hozzáférhetővé kell tenni a magángépjárművek és a kerékpárok számára. A töltő-infrastruktúrának könnyen használhatónak és határokon átnyúlóan interoperábilisnak kell lennie. Ez az egységes piac létrehozása érdekében európai szintű fellépést tesz szükségessé;

19. úgy gondolja, hogy a kérelmek és a tenderek egyszerűsítésének és egységesítésének köszönhetően nincs szükség testre szabott pénzügyi szolgáltatásra, és könnyebb finanszírozáshoz jutni európai alapokból és magánfinanszírozóktól, például olyan új finanszírozási módszerek alkalmazása révén, mint a vissza nem térítendő támogatások és a hitelek ötvözése;

Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése – A Földet védelmező, a polgárait jogokkal felruházó, az iparágai és munkavállalói számára biztonságot nyújtó Európai Unió – COM(2017) 675

20. üdvözli, hogy az Európai Bizottság az alternatív üzemanyag-infrastruktúra létrehozása céljából növeli az állami- és magánberuházások kiegészítésére szánt pénzügyi támogatást; erre a célra 800 millió EUR összeg rendelkezésre bocsátása van folyamatban. Az RB sajnálatosnak tartja, hogy a finanszírozási és pénzügyi források gyakran nem kellően hozzáférhetőek bizonyos helyi és regionális önkormányzatok és más fontos érintett felek számára. Támogatni kell a finanszírozás ötvözését, úgymint a hitelekhez való hozzáférést, például az ESBA révén vagy bevonásával. A finanszírozáshoz való hozzáférést egységesíteni kell és kötvénykibocsátás révén kell lehetővé tenni;

21. megjegyzi, hogy a szennyezésnek különösen kitett területek számára lehetővé kell tenni, hogy adót vessenek ki a szennyező közlekedésre. Az ebből származó bevételt fenntarthatóságra irányuló intézkedések alkalmazására lehet felhasználni. A városokban az úthasználati díjakat és a parkolási díjakat a fenntartható mobilitásra lehet felhasználni, például a tömegközlekedésbe vagy P+R létesítményekbe irányuló beruházások révén;

22. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiókat hátrányosan érintik a városokban és a tengerparti övezetekben kialakuló közlekedési dugók, illetve a vidéki térségek megközelítésével kapcsolatos nehézségek. Ugyanakkor ezekben a régiókban olyan projekteken dolgoznak, amelyek révén fenntarthatóbbá és tisztábbá válhat a közlekedés, és amelyek jó példával szolgálhatnak más uniós régiók és szomszédos országok számára.

Az alternatív üzemanyagok lehető legszélesebb körű elterjedése felé – Cselekvési terv az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára vonatkozóan – COM(2017) 652

23. üdvözli az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára vonatkozó cselekvési tervet, amely fontos lépést jelent a közúti közlekedési rendszer széntelenítése felé; sajnálatosnak tartja azonban, hogy az Európai Bizottságnak benyújtott nemzeti szakpolitikai keretek többsége nem volt elég ambíciózus abból a szempontból, hogy megfelelő célt tűzzön ki a tiszta és alternatív üzemanyagokra való áttérés vonatkozásában;

24. rámutat, hogy számos európai város és régió az alacsony kibocsátású és a kibocsátásmentes mobilitásra való átállás élvonalába tartozik. A lég- és zajszennyezés csökkentése tekintetében az alternatív üzemanyagok szintén a városokban fogják a legnagyobb hatást elérni. Sajnálatos, hogy a cselekvési terv egyáltalán nem foglalkozik az utóbbi kérdéssel. A közbeszerzések jelentős hányadát települési és helyi hatóságok indítják. Ezért nyilvánvaló, hogy az alternatív üzemanyaggal működő járművek elterjedése nagyrészt a helyi és regionális önkormányzatoktól függ, főleg a városokban és a városi térségekben. A természeti vagy kulturális örökség részét képező területekhez hasonlóan azon városoknak és régióknak is a finomrészecske- és nitrogén-oxidmentes mobilitásra való átállást kell előnyben részesíteniük, ahol torlódással, levegőtisztasággal és zajjal kapcsolatos problémák tapasztalhatók. Ha határon átnyúló területekről vagy folyosókról van szó, a tervezést ezen a szinten kell ösztönözni;

25. megjegyzi, hogy kulcsfontosságú tényező az egyes fenntartható városi mobilitási tervekbe (SUMP) történő lehető leghatékonyabb integráció. Ennek kapcsán a városok számára a térbeli korlátok jelentik a legnagyobb kihívást, ami azt jelenti, hogy az alternatív üzemanyagok infrastruktúráját más közlekedési módok meglévő infrastruktúrájához kell igazítani. A városi mobilitási tervezés folyamatában a köz- és magánszektor különböző érdekeltjeivel való szoros együttműködés döntő fontosságú lesz az alternatív üzemanyagok zökkenőmentes elterjesztésének biztosításához a városokban;

26. hangsúlyozza, hogy a városok által ideális esetben a gazdasági szereplőkkel és más érdekelt felekkel együttműködésben meghozott döntések nem fognak kedvező hatást gyakorolni, ha nem kerül sor a fogyasztók megfelelő bevonására. Ha az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése nincs összhangban a fogyasztók elvárásaival és igényeivel, fennáll az alacsony kihasználtság veszélye. Következésképpen a felhasználói magatartást is a helyi és regionális önkormányzatok tudják a leginkább befolyásolni az alternatív üzemanyagok használatának lehető legszélesebb körű elterjedése érdekében. Rendkívül fontos, hogy az alternatív üzemanyagokat használó szolgáltatások, például a tömegközlekedési és egyéb szolgáltatások továbbra is hozzáférhetőek és megbízhatóak legyenek;

27. felhívja a figyelmet arra, hogy vannak olyan regionális különbségek, amelyek befolyásolják az alternatív üzemanyagok elterjedését. A városi térségekkel szemben nem biztos, hogy a peremterületeken is a jelenlegi elektromos közlekedési rendszert kellene előnyben részesíteni. Az alternatív üzemanyagok alkalmazásának gyors elindítása azon európai régiókban, amelyek jelentős erőforrásokkal rendelkeznek, és ahol a levegőtisztasággal és zajjal kapcsolatban sürgetőbb problémák tapasztalhatók, azt jelentheti, hogy – az alternatív üzemanyagok arányának, kritikus tömegének és alacsonyabb árának köszönhetően – a peremterületek 2025 után részesülhetnek a bevált technológiák és az alacsonyabb költségek előnyeiből;

28. felhívja a figyelmet arra, hogy azon városokban, ahol az elektromos közlekedés lehet az előnyben részesített opció, ezt össze kell hangolni az energiaelosztással és meghatározott csúcsidőszakok energiaszükségletével. Fontos ugyanis, hogy legyen tartalék, és a villamos energiát nagy mennyiségben tárolják, például nagy akkumulátorokban és hidrogén üzemanyagcellákban;

29. ugyanebben az összefüggésben utal arra, hogy a vidéki térségekben az elektromos közlekedés általában nem alkalmas az egész területet lefedő helyi tömegközlekedés biztosításához. A jelenleg még hosszú töltési idő és a buszok kis hatótávolsága miatt a megfelelő technológiák kifejlesztéséig még fenn kell tartani az alacsony kibocsátású technológiák (pl. a hálózatról tölthető hibrid elektromos járművek) alkalmazásának lehetőségét. Ugyanakkor a vidéki területekre irányulóan mielőbb megoldásokat kell kidolgozni, és kísérleti projektekkel kell alátámasztani őket;

30. a „Hiányzó közlekedési összeköttetések a határ menti régiókban” című jelentésre (2017/C 207/05) hivatkozva felhívja a figyelmet arra, hogy a határon átnyúló együttműködésből származó szinergiákban hatalmas lehetőségek rejlenek az infrastruktúra-fejlesztési költségeket tekintve. A határregiókban biztosítani kell, hogy a két tagállam által előnyben részesített technológia interoperábilis és fejlett legyen, hogy ne csak a belföldi, hanem a határokon átnyúló igényeket is kielégítse;

31. hangsúlyozza, hogy a városok fontos szerepet töltenek be, mivel a városi behajtási szabályozás révén irányítani tudják a kevesebb finomrészecske- és nitrogén-oxid-kibocsátású járművek használatát. A környezetvédelmi övezetekről helyi szinten készített elemzések alapján, helyi szinten kell dönteni. Az EU-nak az a feladata, hogy közös keretszabályozással megteremtse a környezetvédelmi övezetek bevezetésének feltételeit, és hangsúlyozza, hogy ez a levegőtisztaság javításának egyik módja. Fontos azonban, hogy a helyi és regionális önkormányzatok maguk dönthessenek arról, hogy bevezetnek-e ilyen övezeteket, és ha igen, milyen szinten;

32. hangsúlyozza, hogy a finanszírozást nem tudják biztosítani egyedül a helyi és regionális önkormányzatok, és megjegyzi, hogy az Európai Bizottság sokféle finanszírozási eszközt javasol, de elég konzervatív, ami az alternatív infrastruktúra kiépítésének költségét illeti, és alighanem túlságosan optimista azzal kapcsolatban, hogy a finanszírozás az első szakaszban magánforrások felhasználásával valósulhat meg;

33. véleménye szerint a nulla kibocsátás megvalósítására irányuló koncessziókat azzal kell ösztönözni, hogy ezek a közbeszámoló és a végső célkitűzések teljesülése esetén hosszabb ideig fennmaradhatnak, illetve bővíthetnek. A megfelelő átvételi rendszerekre vonatkozó lehetőségek kibővítése is fontos. Ez biztosítja, hogy a szereplők számára gyorsabban megtérülhessen a beruházás;

34. meggyőződése, hogy a tömegközlekedési koncessziók esetében európai finanszírozásra van szükség a kibocsátásmentességre való törekvés határozottabb előmozdításához. Az európai finanszírozást az innováció ösztönzésére és a beruházások fedezésére kell felhasználni, hogy a koncesszió kezdetekor a gépjárműállomány nagyobb része kibocsátásmentesen közlekedhessen;

35. utal arra, hogy új épületek tervezésekor és építésekor a jövőben lehetővé teszik esetleges töltőállomások kialakítását és az előzetes kábelezést;

36. ambiciózusabb célkitűzéseket szorgalmaz a nyilvánosan hozzáférhető töltőállomások részaránya tekintetében. (A cselekvési tervben minden egyes tagállamnak biztosítania kell, hogy 2020 végére az elektromos járművek számára minimális számú töltőállomást hoznak létre, amelyeknek legalább 10 %-a nyilvánosan hozzáférhető). A nyilvánosan hozzáférhető töltőállomásokat a helyi és regionális viszonyokat és igényeket figyelembe véve kell fejleszteni. Becslések szerint 2025-ben Európában 2 millió nyilvánosan hozzáférhető töltőállomásra lesz szükség az elektromos autókhoz, és ezek 70 %-ára városi területeken. Prioritásként kellene kezelni a TEN-T törzshálózathoz tartozó folyosókat, amelyekhez 2025-ig teljesen ki kell építeni az alternatív üzemanyagok infrastruktúráját. Ha legalább a TEN-T törzs- és átfogó hálózatok városi csomópontjaiban elegendő nyilvánosan hozzáférhető (gyors) töltőállomást építenek ki, akkor azzal várhatóan nőni fog a beruházók és a fogyasztók bizalma. Egyenlő nemzetközi versenyfeltételeket kell biztosítani nyílt protokollokkal és interoperabilitást garantálva, hogy az e-autósok akadályok nélkül, nemzetközi szinten használhassák a feltöltési infrastruktúrát. Elegendő LNG töltőpontra a teherszállításban és a hajózásban is szükség van. Az RB azt kéri, hogy a helyi és regionális igényekhez igazodva tűzzék ki azt az ambiciózus célt, hogy 2 000 ilyen töltőpontot hoznak létre Európában;

37. rámutat arra, hogy szükség van a települések bevonására annak biztosításához, hogy a nyilvánosan hozzáférhető töltőállomások helyének kiválasztása során figyelembe vegyék a vonatkozó terveket és városfejlesztési szempontokat, hogy garantálni lehessen, hogy a töltők megfelelő helyeken legyenek elhelyezve, és hogy ne helyezzenek el túl sok töltőt, többek között olyan helyeken, ahol az veszteséges lenne;

38. ambiciózusabb célok kitűzését szorgalmazza a hidrogén-töltőállomások tekintetében. A sűrűn lakott területeken 300 kilométerenként egy töltőállomás túlságosan kevés. A lakosságszámhoz kell igazodni: 300 000 lakosra jusson egy töltőállomás;

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló 2009/33/EK irányelv módosításáról – COM(2017) 653

39. üdvözli a szabályok átdolgozását, ami arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy tiszta üzemű járműveket szerezzenek be. Üdvözli a „monetarizációs” terv eltörlését és az egyéb beszerzési formák bevezetését is. Az RB felhívja a figyelmet arra, hogy a tiszta üzemű járművek fogalm meghatározása igen szűk, és megjegyzi, hogy ezt még felül kellene vizsgálni annak érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok mérlegelési jogkörrel és valóban költséghatékony és tiszta alternatívákkal rendelkezzenek a különféle területeken és különféle szállítási igények kielégítésére végzett beszerzéseket illetően;

40. hangsúlyozza, hogy még ha a közbeszerzés keretében vásárolt járművek aránya alacsony is az adott városban használt összes jármű számához képest, a helyi és regionális önkormányzatok pozitív példája hatással lehet a piaci keresletre és pozitív hatást gyakorolhat a gépjárműgyártókra, ami pedig ösztönözheti a magánszektorban jelentkező keresletet. Az irányelv csak akkor alkalmazandó, ha a tender kimenetele várhatóan elég előnyös lesz;

41. sajnálattal látja, hogy a tömegközlekedési szolgáltatók és ezáltal a helyi és regionális önkormányzatok számára nagy pénzügyi terhet jelent az alternatív üzemanyaggal működő buszok igen magas beszerzési kvótája. Számos város és régió már most is kiterjedt elektromos járműflottával – villamosok, metrók, trolibuszok – rendelkezik, amit a javaslat figyelmen kívül hagy. Ezért a tiszta üzemű járművek beszerzése során a gépjárműállomány egészére figyelmet kellene fordítani, nem csak a buszokra összpontosítani;

42. kéri, hogy a tiszta üzemű járművek fogalmát a tényleges üzemeltetés során objektíven mérhető kibocsátások és energiafogyasztás alapján határozzák meg. Csak ezen a módon lehet hosszú távú tervezési biztonságot elérni a közbeszerzést kiíró ajánlatkérők számára. A nulla kibocsátású gépjárművek bevezetéséhez átmeneti intézkedésekre van szükség. Jelenleg még nem lehet minden közlekedési módban megvalósítani a zero kibocsátást, ilyen például a teherszállítás és a hajózás. A biogázra és a bioüzemanyagokra átmeneti üzemanyagként van szükség. A jelenlegi rendszerek addig tarthatók fenn, amíg a hozzájuk szükséges alapanyagok helyben megtalálhatóak, és nem kell őket importálni. A nagy hőigényű rendszerekhez biogázt kellene használni;

43. üdvözli a tiszta üzemű könnyűgépjárművek pontos meghatározásának szándékát. Fontos közös előírásokkal és egyértelmű meghatározásokkal rendelkezni, hogy a kormányzati szervek megfelelően értékelhessék, összehasonlíthassák és ellenőrizhessék a különböző felektől érkező ajánlatokat. Úgy véli azonban, hogy a meghatározásban szerepelnie kell a technológiás megnevezésnek, és az éghajlati hatást az életciklus összefüggésében is vizsgálni kell. Szükség van ugyanakkor – különösen a teherszállítás és a hajózás terén – olyan átmeneti üzemanyagokra is, mint a biogáz vagy más bioüzemanyagok, ezért ezeket is figyelembe kell venni;

44. üdvözlí, hogy a javaslat a nehézgépjárművek tekintetében általános technológiasemleges megközelítést alkalmaz, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a „tisztá technológiák” felsorolása már önmagában korlátozást jelent a technológiai semlegességet illetően, és kizárja olyan technológiák alkalmazását, mint például a szintetikus bioüzemanyagok vagy a biogáz. A biogáz fontos „átmeneti üzemanyag” a nehézgépjárművek számára. Bizonyos régiókban, például az északi országokban az éghajlatbarát, de nem feltétlenül nulla kipufogógáz-kibocsátású technológiákra irányuló beruházásokat veszélyeztetheti az, hogy ezek a technológiák nem szerepelnek az engedélyezett technológiák listáján. Ez szubszidiaritással kapcsolatos aggályt is felvethet. A tiszta mobilitás szempontjából más meghajtási technológiák is hatalmas lehetőségeket kínálnak. Ilyenek többek között a fosszilis összetevőktől teljesen mentes folyékony vagy gáznemű üzemanyagok, például a HVO100 és a biometán;

45. megállapítja, hogy a szabályok alkalmazásának időbeli ütemezését illetően jelenleg különbözőek az elképzelések. Ennek kapcsán kéri, hogy az első, illetve a második időszakra vonatkozó számítások 2025-től, illetve 2030-tól kezdődjenek, és valamennyi tagállam számára ugyanazok a célértékek legyenek érvényesek;

46. hosszú távú tervezési biztonságot, valamint megfelelő átmeneti időszakokat kér az ajánlatkérő szervek számára. Az infrastruktúrának az új beszerzések kapcsán szükséges módosításai alapján tisztázni kell, hogy a beszerzési előírások csak az új szerződésekre érvényesek;

Javaslat: Az autóbusszal végzett személyszállítás nemzetközi piacához való hozzáférés közös szabályainak módosításáról szóló rendelet – COM(2017) 647

47. hangsúlyozza, hogy a vasúthoz képest az autóbuszok még mindig kevésbé környezetbarát eszközök, és hogy a városok és a régiók közötti fő útvonalakon ezt a szállítási módot alkalmazzák. A távolsági autóbuszok ki tudják egészíteni a vasutat, és a személygépkocsikhoz viszonyítva vonzó lehetőséget jelenthetnek;

48. hosszú távú tervezési biztonságot, valamint megfelelő átmeneti időszakokat kér az ajánlatkérő szervek és a közösségi közlekedés üzemeltetői számára;

49. fontosnak tartja annak biztosítását, hogy az autóbusszal végzett nemzetközi személyszállítás piacának megnyitáskor érvényben maradjanak a belső piacra és az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó szabályok, hogy biztosítani lehessen az általános hozzáférést és a szabad mozgást;

50. megjegyzi, hogy a javaslat lehetőséget biztosít a szabályozó szerv számára a kérelem elutasítására, ha objektív gazdasági elemzés bizonyítja, hogy a közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlya veszélyben van. Az RB azonban úgy véli, hogy az összes – magán és állami – autóbusz-szolgáltatásra ugyanazok az alacsony kibocsátásra vonatkozó követelmények vonatkoznak.

A menetrend szerinti kereskedelmi üzemeltetés nem áthatja alá az általános gazdasági érdekű szolgáltatás közszolgáltatási kötelezettségeit, amelyeket nem szabad csak gazdasági szempontok alapján megítélni. Szélesebb körű elemzést kell végezni. A versenytorzulás megakadályozása érdekében a magán autóbusz-szolgáltatásoknak is teljesíteniük kell az alacsony kibocsátásra vonatkozó követelményeket;

Javaslat: A kombinált árufuvarozás egyes típusairól szóló irányelv felülvizsgálata – COM(2017) 648

51. üdvözlí, hogy ez a javaslat kihatással van arra, hogy a közlekedési rendszer környezetbarátabbá váljon; rámutat arra, hogy vannak olyan területek, amelyek csak a közúti közlekedésről a vasúti és/vagy vízi közlekedésre való modális váltás és/vagy elektromos tehergépkocsik révén tehermentesíthetők. Ennek fontos előfeltételét képezik az intermodális terminálok. A helyi és regionális önkormányzatok olyan elektromos töltőállomásokat és üzemanyagtöltő állomásokat építhetnek ki, amelyek a tömegközlekedés és az árufuvarozás számára egyaránt biztosítják az ellátást. Továbbra is ösztönözni kell az olyan intézkedéseket, amelyek gazdasági támogatást biztosítanak a kombinált közlekedés fejlesztéséhez oly módon, hogy segítik egyrészt az új terminálok kiépítésére irányuló beruházásokat – a közlekedéshez kapcsolódó külső tényezőket is tükröző költség-haszon elemzéssel –, másrészt pedig az üzemeltetésre irányuló beruházásokat – legalább az első években –, ideértve a szükséges anyagi eszközök amortizációját is.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 5-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU